

que han d'aportar els equips de mesura amb caràcter complementari, la corba d'energia quart horària i els registres horaris d'energia reactiva. En aquest cas, la corba d'energia horària la calcula, a partir d'aquestes dades, l'encarregat de la lectura, igual com les dades requerides per a la liquidació de l'energia al mercat i el càlcul de la tarifa d'accés, una vegada el consumidor opti per exercir el seu dret com a consumidor qualificat.

Disposició transitòria segona. *Verificació de punts de mesura.*

Fins al 31 de desembre de 2003, el verificador de mesures elèctriques pot ser una entitat autoritzada amb interès econòmic en la mesura o dependent d'algun dels participants amb interès econòmic en el punt de mesura, que només pot actuar i amb caràcter supletori en el cas que l'operador del sistema o un verificador de mesures elèctriques independent hagi manifestat expressament la seva no disponibilitat per realitzar la verificació sol·licitada. Aquest termini es pot prorrogar, mitjançant una ordre ministerial, per períodes successius d'un any si les circumstàncies ho aconsellen.

Disposició transitòria tercera. *Temps estàndard de lectura de registradors.*

Per a tots els tipus de punts de mesura, inclosos el d'alta tensió, tots els models de registrador autoritzats han de disposar abans de l'1 de gener de 2004 d'un certificat expedit per l'operador del sistema, on s'especifiqui el temps estàndard de lectura, que s'ha de prendre a partir de l'esmentada data com a base per a la facturació del cost més alt de lectura.

Disposició transitòria quarta. *Aplicació de la tarifa d'accés amb els equips existents.*

La Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia, a proposta de la Comissió Nacional d'Energia, ha d'establir el procediment de càlcul per a l'aplicació de la tarifa d'accés vigent, a partir de les dades de mesura subministrades pels equips existents, quan la informació subministrada per aquests no sigui directament aplicable al càlcul de l'esmentada tarifa. Aquest procediment de càlcul és aplicable amb caràcter excepcional fins a la substitució dels equips o el final, si s'escau, del període transitori atorgat.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queda derogada qualsevol disposició del mateix rang o menor en el que s'oposi al present Reial decret.

Disposició final primera. *Unificació normativa.*

En el termini d'un any a partir de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, el Govern, a proposta del ministre d'Economia, ha de promulgar el text únic del present Reial decret i del Reial decret 2018/1997, de 26 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de punts de mesura dels consums i trànsits d'energia elèctrica.

Disposició final segona. *Habilitacions.*

El ministre d'Economia, amb l'informe previ de la Comissió Nacional d'Energia, ha de dictar les disposicions necessàries per al desplegament i l'aplicació del present Reial decret.

En el termini d'un any a partir de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, el ministre d'Economia i a proposta de la Comissió Nacional d'Energia, ha de dictar les instruccions tècniques complementàries necessàries per al desplegament i l'aplicació d'aquest Reial decret.

Per als equips o els dispositius de mesura i grups de subjectes del sistema que tinguin característiques singulars, es faculta la Direcció General de Política Energètica i Mines perquè estableixi les condicions singulars o particulars d'aplicació del present Reial decret.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor el dia 1 de gener de 2003.

Madrid, 27 de desembre de 2002.

JUAN CARLOS R.

El vicepresident segon del Govern
per a Afers Econòmics
i ministre d'Economia,
RODRIGO DE RATO Y FIGAREDO

25421 *REIAL DECRET 1434/2002, de 27 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions de gas natural.* («BOE» 313, de 31-12-2002.)

La Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, en el títol IV, estableix les bases per introduir la competència al sector gasista, així com un nou model de mercat. A la disposició final segona, la mateixa Llei estableix que el Govern, en l'àmbit de les seves competències, ha d'aprovar mitjançant un reial decret les normes de desplegament de la Llei.

Atesa la importància de les reformes introduïdes en la Llei esmentada, és necessari el seu desplegament per donar resposta a les noves situacions que s'estan produint al mercat del gas. D'una banda, el nombre d'agents implicats ha augmentat considerablement i a partir de l'1 de gener de l'any 2003 qualsevol consumidor pot elegir subministrador, la qual cosa fa imprescindible la regulació de diferents aspectes relatius a l'actuació dels diferents subjectes que actuen al mercat.

En aquest context, aquest Reial decret té per objecte completar el marc normatiu en el qual s'han de desenvolupar les activitats relacionades amb el sector del gas natural i comprèn tres aspectes bàsics. D'una banda, es determinen els requisits necessaris per exercir les diferents activitats (transport, distribució i comercialització); de l'altra, es regulen els aspectes relacionats amb el subministrament i, finalment, es desenvolupa tot el que fa referència al procediment d'autorització administrativa de les instal·lacions gasistes.

El Reial decret regula tots els aspectes relacionats amb els requisits relatius a acreditació de la capacitat legal, tècnica i econòmica que han de complir les empreses per exercir les activitats de transport, distribució i comercialització de gas natural, així com els seus drets i les seves obligacions, el que sens dubte permet un marc clar de relacions entre els diferents subjectes que actuen en el subministrament de gas natural i afavoreix una estructura empresarial concorde amb la importància econòmica del sector considerat d'interès econòmic general.

Respecte al subministrament, es despleguen totes les relacions entre les empreses gasistes i els consumidors, tant al mercat regulat com en el liberalitzat. Estan inclosos en aquest títol la regulació de les connexions de servei i altres actuacions necessàries per a un nou subministrament, els contractes de subministrament al mercat regulat, les causes de suspensió de subministrament, la qualitat de servei i els procediments per canviar de subministrador. Aquest últim aspecte és d'especial rellevància amb vista al funcionament correcte d'un mercat totalment liberalitzat, que exigeix la màxima seguretat, facilitat i rapidesa en el canvi de subministrador, element clau per al desenvolupament d'un mercat competitiu.

En relació amb els procediments d'autorització d'instal·lacions, en un sector en fort procés inversor, es tracta de conjugar la seguretat jurídica amb l'agilitat necessària dels procediments administratius, plantejant procediments que evitin duplicitat d'actuacions en relació amb temes mediambientals i assegurin en la mesura que sigui possible la concurrència en instal·lacions sotmeses a planificació obligatòria.

Finalment, es regulen els procediments d'inscripció als registres administratius, així com la participació necessària de les comunitats autònomes per actualitzar-los i mantenir-los.

Tal com disposa la disposició final primera de la Llei 34/1998, del sector d'hidrocarburs, aquesta norma té caràcter bàsic, d'acord amb l'article 149.1.13a i 25a de la Constitució, que atribueix a l'Estat competències exclusives sobre les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica i sobre les bases del règim energètic.

D'acord amb la disposició addicional onzena, apartat tercer, de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, aquest Reial decret ha estat sotmès a informe preceptiu de la Comissió Nacional d'Energia.

En virtut d'això, a proposta del vicepresident segon del Govern per a Afers Econòmics i ministre d'Economia, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 27 de desembre de 2002,

DISPOSO:

TÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte.*

Aquest Reial decret té per objecte establir el règim jurídic aplicable a les activitats de regasificació, emmagatzemament, transport, distribució i comercialització de gas natural per al seu subministrament per canalització, i a les relacions entre els diferents subjectes que les duen a terme, i estableix les mesures necessàries encaminades a garantir aquesta activitat d'interès econòmic general a tots els consumidors finals, sense perjudici de les competències que corresponguin a les comunitats autònomes i ciutats de Ceuta i Melilla.

Així mateix, s'estableix el règim d'autorització corresponent a totes les instal·lacions vinculades a les activitats de gas, competència de l'Administració General de l'Estat, i el procediment d'inscripció als diferents registres administratius que preveu la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs.

El que disposa aquest Reial decret també és aplicable a la distribució dels gasos combustibles a què fa refe-

rència l'article 56 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs.

Article 2. *Règim d'activitats.*

Les activitats de regasificació, emmagatzemament estratègic, transport i distribució de gas natural tenen caràcter de regulades i les han de dur a terme societats mercantils que tinguin com a objecte social exclusiu el seu exercici, sense perjudici de la possibilitat de venda a tarifa reconeguda als distribuïdors i venda a preu de cessió dels transportistes als distribuïdors per al mercat regulat.

El gestor tècnic del sistema és el transportista que és titular de la majoria de les instal·lacions de la xarxa bàsica de gas natural. L'entitat «Enagás, Sociedad Anónima», té la consideració de gestor tècnic del sistema gasista, d'acord amb el que disposa la disposició addicional vintena de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs.

L'activitat de comercialització s'exerceix lliurement en els termes que preveu la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, i disposicions de desplegament, i el seu règim econòmic el determinen les condicions que pactin les parts. Les societats dedicades a la comercialització de gas natural han de tenir com a únic objecte social en el sector gasista l'activitat esmentada i no poden dur a terme activitats de regasificació, emmagatzemament, transport o distribució.

TÍTOL II

Activitats de transport, distribució i comercialització de gas natural

CAPÍTOL I

Transport de gas natural

Article 3. *Activitat de transport.*

1. Als efectes que preveu aquest Reial decret, tenen la consideració d'activitat de transport de gas natural les activitats següents:

a) El transport de gas natural per la xarxa interconnectada constituïda per les instal·lacions que es determinen en els paràgrafs a), d), e), f), g) i h) de l'article següent, a fi de subministrar-ne als distribuïdors o, si s'escau, als consumidors finals, així com per atendre els intercanvis internacionals.

b) La regasificació de gas natural líquid destinada a proveir la xarxa de transport, i la líquüefacció de gas natural.

c) L'emmagatzemament de gas natural que pugui proveir el sistema gasista.

d) La compravenda de gas natural per al mercat a tarifes.

2. L'activitat de transport, la duen a terme els transportistes, que són aquelles persones jurídiques titulars d'instal·lacions de regasificació de gas natural líquid, de líquüefacció, de transport o d'emmagatzemament de gas natural.

Article 4. *Instal·lacions de transport.*

1. Tenen la consideració d'instal·lacions de transport les següents:

a) Els gasoductes de transport primari de gas natural a alta pressió, considerant com a tals aquells la pressió

màxima de disseny dels quals és igual o superior a 60 bar.

b) Les plantes de regasificació de gas natural líquid que poden proveir el sistema gasista i les plantes de líquidació de gas natural.

c) Els emmagatzemaments estratègics de gas natural que poden proveir el sistema gasista.

d) Les connexions de la xarxa bàsica amb jaciments de gas natural a l'interior o amb emmagatzemaments.

e) Les connexions internacionals del sistema gasista espanyol amb altres sistemes o amb emmagatzemaments situats a l'exterior.

f) Les xarxes de transport secundàries, que són les formades per gasoductes la pressió màxima de disseny dels quals és inferior a 60 i superior a 16 bar.

g) Les altres instal·lacions que, com a resultat del procés de planificació de la xarxa de transport de gas natural, el Ministeri d'Economia, amb l'informe previ de la Comissió Nacional d'Energia, determini que compleixen funcions de transport.

h) Així mateix, es consideren elements constitutius de la xarxa de transport tots els actius de comunicacions, subministrament elèctric, proteccions, control, serveis auxiliars, terrenys, edificacions, centres de control i altres elements auxiliars necessaris per al funcionament adequat de les instal·lacions específiques de la xarxa de transport abans definida.

2. Als efectes d'aquest Reial decret, el gestor tècnic del sistema ha de proposar a la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia, d'acord amb les necessitats del sistema, la inclusió d'una instal·lació nova o l'increment de capacitat d'una instal·lació existent, de la xarxa bàsica, la qual ha de resoldre amb l'informe previ de la Comissió Nacional d'Energia.

Article 5. *Requisits dels subjectes per exercir l'activitat de transport.*

1. Els subjectes que exerceixen o hagin d'exercir l'activitat de transport de gas natural han d'acreditar suficientment que compleixen els requisits que determinen els punts següents d'aquest article quant a la seva capacitat legal, tècnica i economicofinancera per dur a terme l'activitat.

2. Per acreditar la capacitat legal, les entitats que duguin a terme l'activitat de transport han de tenir la forma de societats mercantils de nacionalitat espanyola o, si s'escau, d'un altre Estat membre de la Unió Europea amb establiment permanent a Espanya.

Així mateix, les empreses titulars d'instal·lacions de la xarxa bàsica de gas natural definida al punt 2 de l'article 59 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, han de tenir com a únic objecte social en el sector gasista l'activitat de transport definida al paràgraf a) de l'article 58 de la mateixa Llei 34/1998, i poden incloure entre els seus actius gasoductes de la xarxa secundària de transport.

3. Per acreditar la capacitat tècnica, els subjectes que hagin de dur a terme l'activitat de transport han de presentar una memòria explicativa, en la qual han de detallar els plans i sistemes, així com els mitjans tècnics i personals que es posaran al servei i manteniment de les instal·lacions, detallant els dedicats a la construcció, la gestió i el manteniment de les instal·lacions.

En qualsevol cas es considera la capacitat tècnica suficientment acreditada quan es compleixi algun dels requisits següents:

a) Haver exercit l'activitat de transport directament o a través d'una filial que hagi actuat com a operador, almenys, durant els últims tres anys.

b) Comptar entre els seus accionistes, almenys, amb un soci que participi en el capital social amb un percentatge igual o superior al 25 per 100 i que pugui acreditar la seva experiència en l'activitat durant els últims tres anys.

4. La capacitat econòmica de l'entitat es pot acreditar mitjançant l'aportació de la documentació que garanteixi la seva viabilitat economicofinancera.

En qualsevol cas, es considera que la capacitat econòmica és suficient si l'empresa sol·licitant disposa d'uns recursos propis afectes a l'activitat de transport superiors a la més gran de les quantitats següents: 5.000.000 d'euros o el 25 per 100 del pressupost de les noves instal·lacions que pretengui realitzar.

El ministre d'Economia pot actualitzar aquestes quantitats mitjançant una ordre ministerial.

Article 6. *Drets i obligacions dels transportistes.*

1. Els transportistes tenen els drets i les obligacions que es recullen en aquest article, a més dels drets i les obligacions relacionats amb l'accés de tercers, recollits al Reial decret 949/2001, de 3 d'agost, pel qual es regula l'accés de tercers a les instal·lacions gasistes i s'estableix un sistema econòmic integrat del sector de gas natural, i a la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs.

2. Els titulars d'instal·lacions de transport de gas natural tenen els drets següents:

a) Elevar al gestor tècnic del sistema propostes d'ampliació de les instal·lacions de transport.

b) Participar en els procediments per adjudicar noves instal·lacions mitjançant els procediments que preveu aquest Reial decret.

c) Rebre una retribució per l'exercici de la seva activitat dins del sistema gasista mitjançant el procediment establert per reglament.

d) Exigir que les instal·lacions connectades a les de la seva propietat compleixin les condicions tècniques establertes i siguin utilitzades de manera adequada.

e) Rebre d'altres subjectes del sistema la informació necessària per exercir les seves funcions.

f) Efectuar la lectura dels consums en els punts finals, en els casos en els quals no hi hagi una altra unitat de mesura des de la xarxa de la seva propietat fins a la instal·lació del client.

3. Els titulars d'instal·lacions de transport de gas natural tenen les obligacions següents:

a) Construir i explotar les seves instal·lacions de gas natural i instal·lacions complementàries d'acord amb les disposicions aplicables i amb els requisits establerts en les autoritzacions administratives corresponents de construcció i explotació de les instal·lacions, i prestar el servei de manera regular i contínua, amb els nivells de qualitat que es determinin i mantenint les instal·lacions en les condicions de conservació i idoneïtat tècnica adequades.

b) Operar i mantenir les instal·lacions de la seva propietat d'acord amb les Normes de gestió tècnica del sistema i les instruccions i directrius donades pel gestor tècnic del sistema.

c) Facilitar l'ús de les seves instal·lacions per als trànsits de gas natural relatives a accés a les xarxes.

d) Facilitar la connexió a les seves instal·lacions per part d'altres titulars d'instal·lacions o dels consumidors qualificats, d'acord amb les disposicions que estableix aquest Reial decret.

e) Facilitar al gestor tècnic del sistema la informació estructural i d'operació necessària per supervisar i controlar el sistema, així com les característiques de les seves instal·lacions rellevants, per a la seva utilització en el desenvolupament i l'ampliació de la xarxa de transport, així com per a coneixement públic.

f) Garantir el secret de la informació de caràcter confidencial que els diferents subjectes hagin posat a la seva disposició, d'acord amb els procediments d'operació corresponents.

g) Inscriure al Registre administratiu d'instal·lacions de transportistes de gas totes les instal·lacions de transport, emmagatzemament i regasificació que hagin estat autoritzades de les quals siguin titulars.

h) Comunicar al Ministeri d'Economia, a la Comissió Nacional d'Energia i a les administracions corresponents la informació sobre qualitat de servei, com també qualsevol informació relacionada amb l'activitat que exercixin dins el sector de gas natural.

i) Si s'escau, complir les obligacions de manteniment d'existències mínimes de seguretat, i contribuir a la diversificació de subministraments d'acord amb la normativa vigent.

j) Portar en la seva comptabilitat comptes separats de les activitats de regasificació, emmagatzemament, transport i compravenda de gas.

Així mateix, el gestor tècnic del sistema ha de portar comptes separats de l'activitat de gestió tècnica del sistema.

k) Mantenir un sistema operatiu que asseguri l'atenció permanent i la resolució d'incidències que, amb caràcter d'urgència, es puguin presentar a les xarxes de transport.

l) Garantir la seguretat del subministrament per al mercat a tarifes subscriuint els contractes d'aprovisionament i assegurant-se la capacitat necessària per atendre el mercat.

m) Disposar i mantenir actualitzada, amb independència d'altres pòlisses que hi pugui haver, una pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil per una quantia suficient que li permeti cobrir els riscos per a les persones i els béns que puguin derivar de les activitats exercides.

CAPÍTOL II

Distribució

Article 7. *Activitat de distribució.*

1. L'activitat de distribució és la que té per objecte la transmissió de gas natural des de les xarxes de transport fins als punts de subministrament en les condicions de qualitat adequades, així com la venda de gas natural als consumidors a tarifa.

2. L'activitat de distribució, l'han de dur a terme els distribuïdors, que són les persones jurídiques, titulars d'instal·lacions de distribució, que, reunint la capacitat legal, tècnica i econòmica que es detalla en aquesta disposició, tenen la funció de distribuir gas natural, així com construir, mantenir i operar les instal·lacions de distribució destinades a situar el gas en els punts de consum, en els termes que preveu la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs.

Article 8. *Instal·lacions de distribució.*

Tenen la consideració d'instal·lacions de distribució de gas natural els gasoductes amb pressió màxima de

disseny igual o inferior a 16 bar i els que, amb independència de la pressió màxima de disseny, tenen per objecte conduir el gas a un únic consumidor, partint d'un gasoducte de la xarxa bàsica o de transport secundari.

Així mateix, es consideren elements constitutius de la xarxa de distribució tots els actius de la xarxa de comunicacions, subministrament d'energia elèctrica, proteccions, control, serveis auxiliars, terrenys, edificacions i altres elements auxiliars, en la part destinada exclusivament per al funcionament adequat de les instal·lacions específiques de les xarxes de distribució abans definides, inclosos els centres de control en totes les parts i elements que afecten les instal·lacions de distribució.

També tenen la condició d'instal·lacions de distribució les plantes satèl·lit de gas natural liquat que alimenten una xarxa de distribució.

Article 9. *Requisits dels subjectes per exercir l'activitat de distribució.*

1. Els subjectes que exerceixin o hagin d'exercir l'activitat de distribució de gas natural han d'acreditar suficientment que compleixen els requisits que determinen els punts següents d'aquest article quant a la seva capacitat legal, tècnica i economicofinancera per exercir l'activitat.

2. Per acreditar la capacitat legal, les entitats que duguin a terme l'activitat de distribució han de tenir la forma de societats anònimes de nacionalitat espanyola o, si s'escau, d'un altre Estat membre de la Unió Europea amb establiment permanent a Espanya.

Aquestes societats no poden exercir directament activitats de comercialització de gas natural, ni ser titulars d'instal·lacions de la xarxa bàsica de gas natural.

3. Per acreditar la capacitat tècnica, les societats que tinguin per objecte exercir l'activitat de distribució han de presentar una memòria explicativa dels plans i els sistemes, així com dels mitjans tècnics i personals que es posaran al servei de l'activitat de distribució, detallant els dedicats a la construcció, posada en servei i manteniment de les instal·lacions, els serveis de control i atenció d'urgències, i els serveis d'atenció de reclamacions, facturació i cobrament als clients.

En qualsevol cas, la capacitat tècnica de les entitats que exerceixin l'activitat de distribució es considera suficientment acreditada quan es compleixi algun dels requisits següents:

a) Haver exercit l'activitat de distribució directament o a través d'una filial que hagi actuat com a operador durant, almenys, els últims tres anys.

b) Comptar entre els seus accionistes, almenys, amb un soci que participi en el capital social amb un percentatge igual o superior al 25 per 100 i que pugui acreditar la seva experiència durant els últims tres anys en l'activitat de distribució.

4. La capacitat econòmica de l'entitat es pot acreditar mitjançant l'aportació de la documentació que garanteixi la viabilitat economicofinancera dels projectes.

En qualsevol cas, es considera que la capacitat econòmica és suficient si l'empresa sol·licitant disposa d'uns recursos propis afectes a l'activitat de distribució superiors a la més gran de les quantitats següents: 1.000.000 d'euros o el 50 per 100 del pressupost de les noves instal·lacions que pretengui realitzar.

El ministre d'Economia pot actualitzar aquestes quantitats mitjançant una ordre ministerial.

Article 10. Obligacions i drets de les empreses distribuïdores.

1. Les empreses distribuïdores tenen els drets i les obligacions que es recullen en aquest article, a més dels drets i les obligacions relacionats amb l'accés de tercers, recollits al Reial decret 949/2001, de 3 d'agost, pel qual es regula l'accés de tercers a les instal·lacions gasistes i s'estableix un sistema econòmic integrat del sector de gas natural, i a la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs.

2. Són drets de les empreses distribuïdores:

a) El reconeixement per part de l'Administració d'una retribució per l'exercici de la seva activitat regulada.

b) Adquirir al transportista a la xarxa del qual estigui connectat, o bé directament o bé indirectament a través d'un altre distribuïdor, el gas natural necessari per atendre el subministrament dels seus clients a tarifes.

c) Connectar-se a la xarxa de transport o a la xarxa de distribució de pressió màxima de disseny superior a 4 bar més propera amb capacitat suficient per accedir al proveïment de gas natural necessari per atendre la demanda corresponent a la seva zona d'autorització, d'acord amb el que estableix l'article 12.

d) Exigir que les instal·lacions connectades a les de la seva propietat compleixin les condicions tècniques establertes i siguin utilitzades de manera adequada.

e) Rebre d'altres subjectes del sistema la informació per a l'exercici de les seves funcions.

3. Són obligacions de les empreses distribuïdores:

a) Mantenir el compliment dels requisits per exercir l'activitat, d'acord amb el que disposa l'article 9 d'aquest Reial decret.

b) Subministrar gas natural als consumidors a tarifa.

c) Exercir les activitats en la forma autoritzada i d'acord amb les disposicions aplicables, i prestar el servei de distribució de manera regular i contínua amb els nivells de qualitat que s'estableixin.

d) Construir i explotar les seves xarxes de distribució de gas natural i instal·lacions complementàries d'acord amb les disposicions aplicables i amb els requisits establerts en les autoritzacions administratives corresponents de construcció i explotació de les instal·lacions, i de conformitat amb els projectes de construcció i desenvolupament de la xarxa autoritzats en l'àmbit geogràfic definit a l'autorització.

e) Ampliar les instal·lacions de distribució en el seu àmbit geogràfic, d'acord amb el que prevegin les autoritzacions administratives corresponents, per atendre les noves demandes de subministrament de gas natural, i d'acord amb les previsions recollides en els plans anuals d'ampliació de les xarxes de distribució autoritzats.

f) Operar i mantenir les seves xarxes de distribució.

g) Per si mateixes o a través de tercers, fer la lectura dels comptadors de tots els consumidors connectats a les seves instal·lacions i traslladar el detall de les lectures als comercialitzadors corresponents. A més, les dades de lectura agregades per tipus de tarifes o peatges i per comercialitzadors s'han de comunicar al gestor tècnic del sistema i al transportista que li subministra el gas, amb el detall necessari per aplicar els peatges i els cànon i fer el balanç de xarxa.

h) Mantenir un sistema operatiu que asseguri l'atenció permanent i la resolució de les incidències que, amb caràcter d'urgència, es puguin presentar a les xarxes de distribució i a les instal·lacions receptores dels consumidors a tarifa.

i) Comunicar al Ministeri d'Economia, a l'Administració competent i a la Comissió Nacional d'Energia la

informació sobre preus, consums, facturacions i condicions de venda aplicables als consumidors, distribució de consumidors i volum corresponent per categories de consum, que s'estableixin o s'hagin establert.

j) Comunicar al Ministeri d'Economia, a la Comissió Nacional d'Energia i a les administracions corresponents la informació sobre qualitat de servei, així com qualsevol altra informació relacionada amb l'activitat que duguin a terme dins del sector de gas natural.

k) Atendre en condicions d'igualtat les demandes de nous subministraments i l'ampliació dels existents, amb independència que es tracti de subministraments a tarifa o de consumidors qualificats, en les zones on operin, sense perjudici del que sigui aplicable del règim de connexions de servei establert en aquest Reial decret.

Quan hi hagi diversos distribuïdors les instal·lacions dels quals siguin susceptibles d'atendre nous subministraments i cap d'ells no decideixi d'emprendre l'obra, l'Administració competent ha de determinar quin d'aquests distribuïdors l'ha de realitzar atenent el criteri de menys cost i més racionalitat econòmica.

l) Les empreses distribuïdores han de portar una base de dades dels consumidors connectats a les seves instal·lacions, en què s'han d'incloure les dades enumerades a l'article 43 d'aquest Reial decret. Aquestes empreses han de remetre a la Direcció General de Política Energètica i Mines, als òrgans corresponents de les comunitats autònomes afectades i a la Comissió Nacional d'Energia, anualment, un resum de la base de dades, amb les corresponents dades presentades segons tarifes, peatges, etc.

La Direcció General de Política Energètica i Mines pot establir els requisits mínims dels models d'informació i dades que s'hi han d'incloure.

m) Informar i assessorar els consumidors en el moment de la contractació sobre la tarifa i el cabal diari màxim que han de contractar que més convingui a les seves necessitats.

n) Les empreses distribuïdores han de posar a disposició dels comercialitzadors que subministren gas als usuaris connectats a les seves instal·lacions la data en què els usuaris, d'acord amb la legislació vigent, han d'inspeccionar les instal·lacions.

ñ) Fer les proves prèvies a l'inici del subministrament dels consumidors connectats a les seves xarxes en el cas de noves instal·lacions i en el de modificacions o ampliacions d'aquestes que es defineixin per reglament.

o) Fer visites d'inspecció a les instal·lacions receptores dels seus usuaris amb la periodicitat definida per reglament.

p) Portar en la comptabilitat interna comptes separats de les activitats de distribució i de la de subministrament a clients a règim de tarifes i enviar al Ministeri d'Economia i a la Comissió Nacional d'Energia una memòria anual que inclogui les noves autoritzacions d'instal·lacions, així com les modificacions rellevants de la seva activitat.

q) Estar inscrits a la secció 1a del Registre de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats del Ministeri d'Economia.

r) Facilitar als subjectes interessats la informació relativa a la ubicació de les seves instal·lacions existents.

s) Fer la inspecció periòdica de la part comuna de les instal·lacions receptores dels consumidors que estiguin connectats a les seves instal·lacions.

t) Controlar que els consumidors que tornin del mercat lliure al règim de tarifes compleixin els requisits que estableix la disposició transitòria cinquena de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs.

u) Disposar i mantenir actualitzada, amb independència d'altres pòlisses que hi pugui haver, una pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil per una quantia suficient que li permeti cobrir els riscos que puguin derivar de les activitats exercides per a les persones i els béns.

Article 11. *Requisits de les instal·lacions de distribució.*

El disseny, la construcció, la posada en servei, l'operació, la revisió i el manteniment de les instal·lacions de distribució s'han d'ajustar a la normativa tècnica i de seguretat que els sigui aplicable.

Les xarxes de distribució han de ser dimensionades amb capacitat suficient per atendre la demanda tenint en compte les previsions del seu creixement a la zona.

Article 12. *Connexió del distribuïdor amb les xarxes de transport o distribució.*

1. Les xarxes de distribució s'han d'alimentar preferentment des d'una xarxa de transport, i també es poden alimentar a partir d'una altra xarxa de distribució de pressió màxima de disseny superior a 4 bar, sempre que aquesta disposi de capacitat de subministrament suficient, atenent criteris de racionalitat tècnica i econòmica.

2. A fi de garantir el proveïment de gas a les xarxes de distribució, el distribuïdor ha de formular una consulta al transportista o al distribuïdor sobre la disponibilitat de cabals de gas i pressions adequades en els punts de lliurament de gas.

A aquests efectes, els distribuïdors que es vulguin connectar a una xarxa de transport o de distribució de gas, de pressió màxima de disseny superior a 4 bar, han d'enviar al transportista o al distribuïdor una sol·licitud de connexió a aquesta xarxa de transport, indicant els cabals de gas previstos. Els costos que corresponguin a aquesta connexió, els ha de suportar en qualsevol cas el distribuïdor sol·licitant.

El transportista o el distribuïdor disposen d'un termini de quaranta dies hàbils per contestar la sol·licitud i indicar el punt de connexió més adequat, les condicions tècniques de connexió, les pressions disponibles en el punt de lliurament, els costos necessaris per fer la connexió i els terminis d'execució.

3. En cas de discrepàncies respecte a aquesta connexió, entre distribuïdor i transportista o distribuïdor, es poden elevar les actuacions produïdes a la Comissió Nacional d'Energia, perquè resolgui en un termini de tres mesos, quan la competència correspongui a l'Administració General de l'Estat o, si s'escau, a l'òrgan competent de la comunitat autònoma corresponent perquè resolgui en un termini de tres mesos.

CAPÍTOL III

Activitat de comercialització

Article 13. *Definició.*

L'activitat de comercialització de gas natural, l'exerceixen les empreses comercialitzadores degudament autoritzades que accedeixen a les instal·lacions de transport i/o distribució, i tenen com a funció la venda de gas natural als consumidors que tinguin la condició de qualificats i a altres comercialitzadors.

En virtut de l'article 60.2 de la Llei 34/1998, del sector d'hidrocarburs, la comercialització s'exerceix lliurement en els termes que preveu la mateixa Llei, i el

seu règim econòmic el determinen les condicions que es pactin entre les parts, inclòs qualsevol servei relacionat amb el subministrament que comporti un dret de facturació i cobrament per al comercialitzador.

Article 14. *Requisits necessaris per exercir l'activitat de comercialització.*

1. Els subjectes que vulguin exercir l'activitat de comercialització de gas natural han d'acreditar suficientment la seva capacitat legal, tècnica i econòmica per exercir l'activitat. Així mateix, han d'acreditar que tenen capacitat per garantir el subministrament.

2. Per acreditar la capacitat legal, les entitats que duiguin a terme l'activitat de comercialització han de tenir la forma de societats mercantils de nacionalitat espanyola o, si s'escau, d'un altre Estat membre de la Unió Europea amb establiment permanent a Espanya, i no poden exercir directament activitats regulades de regasificació, emmagatzemament, transport o distribució de gas natural.

3. La capacitat tècnica es pot acreditar mitjançant el compliment de qualsevol dels requisits següents:

a) La presentació d'una memòria explicativa en la qual s'han de detallar i justificar els mitjans tècnics i personals que es posen al servei de l'activitat de comercialització, així com els serveis de control i atenció d'urgències, els serveis d'atenció de reclamacions, els serveis d'inspecció d'instal·lacions, facturació, mesura i cobrament de clients.

b) Haver exercit l'activitat de distribució o comercialització de gas o electricitat almenys en els últims tres anys.

c) Comptar entre els seus accionistes, almenys, amb un soci que participi en el capital social amb un percentatge igual o superior al 25 per 100 i que pugui acreditar la seva experiència durant els últims tres anys en les activitats de distribució o comercialització de gas o electricitat.

4. La capacitat econòmica de l'entitat es pot acreditar mitjançant l'aportació de la documentació que garanteixi la seva viabilitat economicofinancera d'acord amb els plans de negoci de l'empresa.

Per acreditar aquest requisit ha de descriure el programa financer, en què es detallen els mitjans propis i aliens amb els quals compta per exercir la seva activitat, i ha d'aportar a aquest efecte la documentació justificativa oportuna.

En tot cas, es considera suficientment acreditada la capacitat econòmica quan disposi, en el moment de sol·licitar l'autorització de l'activitat de comercialització, d'un capital, afecte a l'activitat, d'almenys 2.000.000 d'euros, íntegrament desemborsat. Posteriorment, en sol·licitar les futures pròrrogues de l'activitat de comercialització, ha de remetre, junt amb la sol·licitud de pròrroga, una memòria de les activitats dutes a terme els últims cinc anys, així com les previsions de venda en els propers exercicis. En funció del nivell d'activitat duta a terme i prevista, ha d'adequar el capital de l'empresa a la més gran de les quantitats següents: 2.000.000 d'euros o l'1 per 100 de la facturació mitjana de l'empresa en els dos últims exercicis.

5. Les empreses que vulguin exercir l'activitat de comercialització de gas natural han d'acreditar que tenen capacitat per atendre les demandes de gas dels seus clients, sense que es puguin produir restriccions del subministrament més enllà de situacions extraordinàries.

Per a això, han d'acreditar l'existència de contractes, precontractes o garanties de subministrament d'un pro-

veïdor de gas que puguin ser utilitzats per donar cobertura a les activitats de comercialització previstes, assegurant la diversificació necessària dels seus subministraments.

Article 15. *Competència per autoritzar l'activitat de comercialització.*

Les persones jurídiques que vulguin actuar com a comercialitzadores de gas natural han de tenir l'autorització administrativa prèvia.

L'autorització de l'activitat de comercialització correspon atorgar-la a:

a) La Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia, quan l'activitat s'exerceix a tot el territori nacional o en més d'una comunitat autònoma. L'autorització s'atorga amb la sol·licitud prèvia de l'interessat, mitjançant una resolució que s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

b) L'òrgan competent en matèria d'energia de la comunitat autònoma corresponent quan l'activitat s'exerceix exclusivament en l'àmbit territorial d'una sola comunitat autònoma. L'òrgan competent de la comunitat autònoma ha d'enviar en el termini d'un mes una còpia de l'autorització i de l'expedient complet a la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia, per inscriure-la al Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats. La Resolució, en aquest cas, s'ha de publicar en el butlletí oficial de la comunitat autònoma corresponent.

Article 16. *Autorització administrativa.*

1. El sol·licitant de l'autorització administrativa per exercir l'activitat de comercialització ha de presentar a l'Administració competent la documentació següent:

a) Escritura de constitució de l'empresa degudament inscrita al Registre mercantil.

b) Certificació que l'empresa està donada d'alta en l'impost d'activitats econòmiques.

c) Acreditació de la capacitat legal, tècnica i financera de l'empresa d'acord amb el que estableix l'article 14.

d) Memòria descriptiva de la previsió a mitjà termini de les seves activitats, indicant els serveis que es prestaran als clients i els mitjans materials i personals posats al servei de l'activitat de comercialització que garanteixin el compliment de les seves obligacions com a comercialitzador.

e) Àmbit territorial per al qual se sol·licita l'autorització.

g) Programa financer en què es detallin els mitjans propis o aliens amb què compta el sol·licitant per exercir la seva activitat.

h) Contractes, precontractes o garanties de subministrament dels proveïdors de gas que es preveu utilitzar per donar cobertura a les activitats de comercialització previstes.

En tot cas, es pot sol·licitar a l'interessat una altra documentació complementària necessària per acreditar la deguda capacitat legal, tècnica o econòmica de la societat.

2. L'Administració competent per concedir l'autorització, en vista de la documentació presentada i la complementària que pugui necessitar, ha de dictar una resolució motivada en què atorgui o denegui l'autorització corresponent, segons si concorren o no els requisits

necessaris, de conformitat amb el que estableixen la Llei 34/1998, del sector d'hidrocarburs, i la present disposició.

3. La sol·licitud d'autorització s'entén denegada si no es dicta i es notifica una resolució expressa en el termini de tres mesos des de la data de presentació.

4. En els casos en què l'autorització l'atorgui la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia, la comercialitzadora autoritzada s'ha d'inscriure d'ofici al Registre de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats de combustibles gasosos per canalització.

5. En el cas que l'autorització l'atorgui l'òrgan competent en matèria d'energia d'una comunitat autònoma, l'empresa comercialitzadora s'ha d'inscriure al Registre de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats una vegada el Ministeri d'Economia hagi rebut la documentació tramesa per la comunitat autònoma.

6. En cap cas l'autorització no s'entén concedida en règim de monopoli, ni reconeix drets exclusius.

Article 17. *Vigència de l'autorització i pròrrogues.*

L'autorització per exercir l'activitat de comercialització de gas natural té una validesa indefinida.

Anualment, dins del primer trimestre de cada any, les empreses autoritzades per exercir l'activitat de comercialització han de presentar davant de l'Administració competent la documentació justificativa que es continuen complint les condicions que van donar lloc a l'autorització, així com una memòria resum de les activitats dutes a terme l'any precedent, acompanyades dels balanços de l'últim exercici, als quals han d'adjuntar un informe d'un auditor independent.

L'Administració que autoritza pot sol·licitar informació addicional o ampliació de l'aportada.

Article 18. *Caducitat, revocació i extinció de l'autorització.*

1. Escau la caducitat de l'autorització per exercir l'activitat de comercialització de gas natural, prèvia instrucció d'expedient amb audiència de l'interessat, en el cas següent:

a) Si en el termini de dos anys comptats des de la data de publicació de l'autorització l'empresa no ha fet ús efectiu i real de la l'autorització exercint l'activitat de comercialització i, per tant, no ha fet vendes de gas natural, o si aquest ús ha estat suspès durant un termini ininterromput de dos anys, la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia ha de declarar la caducitat de l'autorització i ha de donar de baixa l'empresa al Registre corresponent. A aquests efectes, el gestor tècnic del sistema ha de comunicar a la Direcció General de Política Energètica i Mines les empreses comercialitzades autoritzades en les quals es doni aquesta circumstància.

2. Escau la revocació de l'autorització per exercir l'activitat de comercialització de gas natural, prèvia instrucció d'expedient amb audiència de l'interessat, en els casos següents:

a) La declaració de fallida o extinció de la personalitat jurídica del comercialitzador.

b) L'incompliment provat de les condicions exigides per exercir l'activitat de comercialitzador.

c) La comissió d'una infracció de les tipificades com a molt greus a l'article 109 de la Llei 34/1998, del sector d'hidrocarburs, quan comporti la revocació de l'autorització administrativa.

La revocació de l'autorització de comercialitzador porta implícita la cancel·lació d'ofici de la inscripció al Registre administratiu corresponent.

3. Escau l'extinció de l'autorització per exercir l'activitat de comercialització de gas natural en el cas següent:

- a) La renúncia del comercialitzador.

Article 19. *Drets i obligacions dels comercialitzadors.*

1. Les empreses comercialitzadores tenen els drets i les obligacions que es recullen en aquest article, a més dels drets i les obligacions relacionats amb l'accés de tercers, recollits a la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, i al Reial decret 949/2001, de 3 d'agost, pel qual es regula l'accés de tercers a les instal·lacions gasistes i s'estableix un sistema econòmic integrat del sector de gas natural.

2. Són drets de les empreses comercialitzadores els següents:

a) Fer adquisicions de gas natural en els termes que estableix el capítol II del títol IV de la Llei 34/1998, del sector d'hidrocarburs.

b) Vendre gas natural als consumidors qualificats i a altres comercialitzadors en condicions lliurement pactades.

c) Accedir a les instal·lacions propietat de tercers de regasificació, emmagatzemament, transport i distribució en els termes que preveuen la Llei 34/1998, del sector d'hidrocarburs, i les seves disposicions de desplegament.

d) Exigir que les instal·lacions i aparells receptors dels seus consumidors compleixin les condicions tècniques i de construcció legalment establertes, així com el bon ús d'aquestes i el compliment de les condicions establertes perquè el subministrament es produeixi sense deteriorament o degradació de la qualitat per a altres usuaris.

e) Facturar i cobrar el subministrament realitzat.

f) Sol·licitar la verificació del bon funcionament dels equips de mesura de subministraments.

g) Mesurar els subministraments als seus clients.

3. Les empreses comercialitzadores tenen les obligacions següents:

a) Estar inscrites a la secció 2a del Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats del Ministeri d'Economia.

b) Mantenir el compliment de les condicions de capacitat legal, tècnica i econòmica que es determinin en la seva autorització per actuar com a comercialitzadores, i trametre a l'Administració competent la informació que detalla l'article 17 d'aquest Reial decret.

c) Garantir la seguretat del subministrament de gas natural als seus clients subscriuint els contractes d'aprovisionament i d'accés a les instal·lacions del sistema gasista que siguin necessaris.

d) Per tal de poder donar compliment a la informació que requereix la Directiva 90/377/CEE, sobre transparència de preus aplicables als consumidors industrials de gas i electricitat, les empreses comercialitzadores han de trametre a la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia, a les comunitats autò-

nomes, en l'àmbit de les seves competències, i a la Comissió Nacional d'Energia, la informació sobre preus aplicats als consumidors.

e) Fer per si mateixes, o a través del distribuïdor al qual estiguin connectades les instal·lacions de l'usuari, les proves prèvies al subministrament que es defineixin per reglament.

f) Fer per si mateixes, o a través del distribuïdor al qual estiguin connectades les instal·lacions de l'usuari, visites d'inspecció a les instal·lacions receptores dels seus clients, amb la periodicitat definida reglamentàriament, i comunicar la realització i la data de les visites a les empreses distribuïdores a les quals estiguin connectades les instal·lacions.

g) Facilitar als seus clients la informació i l'assessorament que puguin sol·licitar en relació amb el subministrament de gas.

h) Complir les obligacions de manteniment d'existències mínimes de seguretat, i contribuir, si s'escau, a la diversificació de subministraments de conformitat amb la normativa vigent.

i) Mantenir per si mateixes, o a través del distribuïdor al qual estiguin connectades les instal·lacions de l'usuari, un sistema operatiu que asseguri l'atenció permanent i la resolució de les incidències que, amb caràcter d'urgència, es puguin presentar a les instal·lacions receptores dels seus clients.

j) Donar al gestor tècnic del sistema la informació necessària per facilitar la supervisió i el control del sistema.

k) Disposar i mantenir actualitzada, amb independència d'altres pòlisses que hi pugui haver, una pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil, per una quantia suficient que els permeti cobrir els riscos per a les persones i els béns que puguin derivar de les seves responsabilitats en les activitats exercides.

CAPÍTOL IV

Consumidors

Article 20. *Definició.*

1. Tenen la consideració de consumidors de gas natural els subjectes que adquireixen gas natural per al consum propi.

2. Els consumidors poden adquirir gas:

a) Del distribuïdor al qual estan connectades les seves instal·lacions, cas en què es regeixen pel que disposa aquest Reial decret per al subministrament a tarifes.

b) Als comercialitzadors autoritzats en condicions lliurement pactades.

c) Directament, sense recórrer a un comercialitzador autoritzat, accedint a instal·lacions de tercers.

Article 21. *Punt de subministrament.*

1. Als efectes de la consideració de punt de subministrament les instal·lacions a les quals se subministri han de reunir els requisits següents:

a) Que el seu titular sigui una única persona física o jurídica.

b) Que els centres o les unitats que constitueixen la instal·lació estiguin units per línies pròpies.

c) Que el gas natural es destini al ús propi.

d) Que el subministrament a les instal·lacions es faci a la mateixa pressió.

e) Que les empreses que els alimenten pertanyin a una mateixa distribuïdora.

2. Cada punt de subministrament té un número d'identificació, assignat per l'empresa distribuïdora a la qual estiguin connectades les instal·lacions, que només es facilita al consumidor.

Article 22. *Drets i obligacions dels consumidors.*

1. Els consumidors tenen els drets següents:

a) Fer adquisicions de gas en els termes que estableix el capítol II del títol IV de la Llei 34/1998, del sector d'hidrocarburs.

b) Elegir subministrador per comprar el gas natural.

c) El consumidor pot elegir, entre les tarifes oficialment aprovades, la que consideri més convenient, tenint en compte la pressió màxima de disseny de les xarxes a la qual estigui connectat i el consum anual.

d) Sol·licitar la verificació del bon funcionament dels equips de mesura dels subministraments.

e) Disposar d'un servei d'assistència telefònica facilitat pel seu subministrador, en funcionament les vint-i-quatre hores del dia, al qual es puguin adreçar davant de possibles incidències a les seves instal·lacions.

f) Accedir a les instal·lacions propietat de tercers, de regasificació, emmagatzemament, transport i distribució, en els termes que preveu la Llei 34/1998, del sector d'hidrocarburs, i la normativa que la desplegui.

2. Els consumidors tenen les obligacions següents:

a) Mantenir i conservar les seves instal·lacions.

b) Garantir que les seves instal·lacions compleixen els requisits tècnics i de seguretat que estableix la normativa vigent.

c) Permetre al personal autoritzat per l'empresa distribuïdora, transportista en el cas que preveu l'article 6.2.f), i subministradora l'entrada al local o habitatge a què es destina el servei contractat en hores hàbils o de relació normal amb l'exterior, per inspeccionar les instal·lacions o fer la lectura del comptador.

d) Fer el pagament dels subministraments, d'acord amb les condicions contractades.

3. Els consumidors que adquireixin gas sense recórrer a un comercialitzador o distribuïdor tenen, a més a més, les obligacions següents:

a) Estar inscrits a la secció 3a del Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats.

b) Complir les obligacions de manteniment d'existències mínimes de seguretat i contribuir, si s'escau, a la diversificació de subministraments de conformitat amb la normativa vigent.

c) Fer el subministrament de gas coordinadament amb els transportistes i distribuïdors i d'acord amb la Normes de gestió tècnica del sistema.

d) Donar al gestor tècnic del sistema la informació necessària per facilitar la supervisió i el control del sistema.

TÍTOL III

Subministrament

Article 23. *Objecte i àmbit d'aplicació.*

Aquest títol té per objecte regular les connexions de servei de gas així com el seu règim econòmic i altres

actuacions necessàries per atendre els requeriments de subministrament de combustibles gasosos per canalitzacions als consumidors, sense perjudici del que estableixen les comunitats autònomes en l'àmbit de les seves competències, pel que fa als drets d'alta, d'acord amb l'article 91.3 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs.

El que estableix aquest títol és aplicable a les connexions de les instal·lacions receptores dels usuaris amb la xarxa de distribució de l'empresa distribuïdora, així com als consumidors que es connectin als gasoductes de transport, cas en què els drets i les obligacions que estableix aquest capítol per a les empreses distribuïdores s'han d'entendre per a les empreses transportistes.

CAPÍTOL I

Connexions de servei de gas i altres actuacions necessàries per atendre el subministrament

Article 24. *Definició de connexió de servei.*

1. Connexió de servei és la canalització i les instal·lacions complementàries necessàries per a un nou subministrament o ampliació d'un d'existent compreses entre la xarxa de distribució o de transport existent i l'aixeta de connexió de servei, inclosa aquesta, que talla el pas del gas natural a les instal·lacions receptores dels usuaris.

2. Amb caràcter general tenen la consideració de connexions de servei totes les instal·lacions destinades a subministrar gas per canalització a un o més usuaris, no incloses en les autoritzacions d'instal·lacions de distribució o en els plans anuals d'ampliació de xarxes de distribució, d'acord amb el que estableix l'article 89.3 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs. En el cas de connexió a la xarxa de transport es consideren connexions de servei, amb caràcter general, les instal·lacions no incloses en el règim econòmic definit, per a l'activitat de transport, al Reial decret 949/2001, de 3 d'agost, pel qual es regula l'accés de tercers a les instal·lacions gasistes i s'estableix un sistema econòmic integrat al sector del gas natural.

Article 25. *Procediments de sol·licitud de connexions de servei.*

1. S'entén per sol·licitant d'una connexió de servei la persona física o jurídica que sol·licita a l'empresa distribuïdora o transportista un nou punt de subministrament de gas, o l'ampliació d'un d'existent, amb independència que n'hagi de ser consumidor o no.

2. Quan com a conseqüència d'una nova sol·licitud de subministrament de gas canalitzat sigui necessari construir prèviament una connexió de servei per atendre el subministrament sol·licitat, l'empresa distribuïdora ha de comunicar al sol·licitant en el termini de sis dies, quan es tracti de connexions de servei de les que regula l'article 30.1 d'aquest Reial decret, i de quinze dies si cal un projecte específic per a la connexió de servei. L'empresa, en la contestació, ha d'indicar el cost que ha d'abonar el sol·licitant en concepte de connexió de servei i els terminis necessaris per construir-la i iniciar el subministrament de gas; també ha de definir el termini de validesa del pressupost, que en tot cas té una vigència mínima de sis mesos.

Si el sol·licitant accepta la proposta de l'empresa distribuïdora o transportista, aquesta està obligada a fer

la connexió de servei i deixar-la en disposició d'iniciar els subministraments en les condicions i els terminis inicialment oferts.

En cas que no hi hagi acord entre les condicions ofertes per l'empresa i les alegacions del peticionari, el sol·licitant pot elevar a l'òrgan competent de la comunitat autònoma un escrit motivat sobre l'assumpte. Aquest òrgan ha d'emetre una resolució sobre les qüestions plantejades, en el termini màxim de vint dies.

Article 26. Drets i obligacions dels subjectes relacionats amb les connexions de servei.

1. Les empreses distribuïdores o transportistes de gas natural tenen, en relació amb les connexions de servei, els drets següents:

a) Percebre dels sol·licitants d'una nova connexió de servei o ampliació, i dels contractants d'un nou subministrament o ampliació d'un d'existent, els drets de connexió de servei determinats d'acord amb el que disposa aquest títol com a contraprestació econòmica per la construcció de les instal·lacions necessàries per atendre'l.

b) Exigir als usuaris que les seves instal·lacions receptores i aparells de consum compleixin les condicions tècniques i de seguretat establertes per reglament.

c) Utilitzar les instal·lacions realitzades per a una connexió de servei per atendre nous subministraments en les condicions recollides a l'article 28.

d) En el cas de connexions de servei fetes per tercers, rebre dels sol·licitants la documentació tècnica i de seguretat acreditativa del compliment de les condicions exigibles, abans de la connexió i posada en gas de la nova connexió de servei.

2. Les empreses distribuïdores o transportistes de gas natural tenen, en relació amb les connexions de servei, les obligacions següents:

a) Fer les connexions de servei i la connexió de nous consumidors o ampliació dels existents que se'ls planegin a les àrees geogràfiques que compreguin les autoritzacions d'instal·lacions de distribució o zones d'influència dels gasoductes de transport.

b) Mantenir les instal·lacions que compreguin les connexions de servei.

c) Informar i assessorar el peticionari del punt de connexió amb les xarxes de distribució o gasoducte de transport de mínim cost així com de les característiques i requisits necessaris per a la connexió.

d) Complir els terminis establerts per a la tramitació i l'execució de les instal·lacions necessàries.

3. Els peticionaris d'una nova connexió de servei o ampliació d'una d'existent tenen els drets següents:

a) Poden construir a càrrec seu les instal·lacions necessàries i cedir-les a l'empresa distribuïdora o transportista, o sol·licitar-ne la realització a l'empresa gasista en les condicions que recull aquest títol.

b) Demanar i rebre de l'empresa distribuïdora o transportista tota la informació necessària per fer la connexió de servei amb un cost mínim.

c) Rebre de l'empresa distribuïdora o transportista la compensació econòmica corresponent quan una connexió de servei s'utilitzi per a nous subministraments quan n'hagi suportat el cost econòmic íntegre i hagi subscrit un conveni.

4. Són obligacions dels consumidors en relació amb les connexions de servei les següents:

a) Abonar a l'empresa distribuïdora o transportista els drets de connexió de servei corresponents abans de fer les instal·lacions necessàries per al subministrament sol·licitat.

b) Facilitar a l'empresa distribuïdora o transportista la documentació que acrediti el compliment de les condicions tècniques i de seguretat de les connexions de servei, si s'escau, i de les instal·lacions receptores.

c) Permetre les verificacions i proves reglamentàriament establertes per a la posada en gas de les instal·lacions.

d) En el cas de connexions de servei construïdes per tercers, abonar a l'empresa distribuïdora o transportista els costos de connexió de la connexió de servei, que li corresponguin d'acord amb el que estableix l'article 30.

Article 27. Criteris generals aplicables a les connexions de servei.

1. Els drets que s'han de pagar per les connexions de servei són únics per a tot el territori de l'Estat en funció del cabal màxim sol·licitat i de la ubicació del subministrament, i es determinen d'acord amb el que disposa el capítol II d'aquest títol.

2. Les connexions de servei s'han de connectar preferentment a les xarxes de distribució en el punt més proper a la ubicació de la instal·lació receptora o de mínim cost econòmic per a la connexió de servei, sempre que hi hagi prou capacitat de subministrament, i justificar-ho en cas contrari. En qualsevol cas, per a subministraments a pressions inferiors a 4 bar, es considera que hi ha prou capacitat a la xarxa de distribució quan el consum previst sigui inferior a 100.000 kWh/any.

Els drets de connexió de servei satisfets queden adscrits a cada una de les instal·lacions, habitatges, locals, parcel·les, etc. per als quals es van abonar, independentment del temps transcorregut.

3. A totes les connexions de servei els és aplicable el règim d'autoritzacions i declaració d'utilitat pública que preveu el títol IV d'aquest Reial decret.

Article 28. Utilització de connexions de servei per a nous subministraments.

Quan les instal·lacions necessàries per atendre un nou subministrament tinguin especial rellevància i cost, el peticionari pot exigir a l'empresa distribuïdora o transportista la signatura d'un conveni en què es prevegin les compensacions econòmiques que ha de percebre per la utilització de les instal·lacions esmentades per a un nou subministrament. El conveni s'ha de basar en un repartiment equitatiu dels costos de la primitiva connexió de servei entre els possibles nous sol·licitants i ha de tenir un termini de validesa no inferior a cinc anys.

En cas que no hi hagi acord entre el peticionari i l'empresa distribuïdora o transportista, el sol·licitant pot elevar a l'òrgan de l'Administració competent un escrit motivat sobre l'assumpte. Aquest òrgan ha d'emetre resolució sobre les qüestions plantejades en el termini màxim de vint dies.

Article 29. Drets d'alta.

1. Els drets d'alta són les percepcions econòmiques que poden percebre les empreses distribuïdores de gas

natural, en contractar la prestació del servei de subministrament de combustibles gasosos per canalització amb un nou usuari. L'empresa distribuïdora ha d'inspeccionar la instal·lació receptora, una vegada rebut el butlletí de l'instal·lador autoritzat i, si s'escau, ha d'instal·lar i precintar l'equip de mesura de l'usuari.

Els drets d'alta són aplicables a nous subministraments i a l'ampliació dels existents. Estan inclosos en aquests drets els serveis d'enllaç i verificació de les instal·lacions.

2. Les empreses subministradores poden obtenir percepcions econòmiques per atendre els serveis següents:

L'enllaç: l'operació d'acoblar la instal·lació receptora de gas a la xarxa de l'empresa distribuïdora, la qual ha de fer aquesta operació sota la seva responsabilitat.

La verificació de les instal·lacions: la revisió i la comprovació que s'ajusten a les condicions tècniques i de seguretat reglamentàries.

En els casos en què sigui necessari presentar un butlletí d'instal·lador autoritzat de gas, perquè és una instal·lació nova o bé per reforma, no és procedent el cobrament per drets de verificació.

Si per executar la instal·lació ha estat necessari presentar un projecte i el certificat final d'obra, no s'exigeix el pagament per drets de verificació.

En cas que una empresa subministradora decideixi no cobrar drets per aquests conceptes, queda obligada a aplicar aquesta exempció a tots els consumidors de la seva zona de subministrament.

3. D'acord amb el que disposa el punt 3 de l'article 91 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, les comunitats autònomes han d'establir el règim econòmic dels drets d'alta.

Article 30. *Drets de connexió de servei.*

1. Té la consideració de drets de connexió de servei la contraprestació econòmica per la realització del conjunt d'instal·lacions i/o operacions necessàries per atendre un nou punt de subministrament de gas o per ampliar la capacitat d'un que ja existeix.

2. En el cas de rescissió del contracte de subministrament, els drets de connexió de servei es mantenen per als punts de subministrament o consum per a la qual van ser abonats durant un període de cinc anys.

3. La connexió d'una connexió de servei construïda per un tercer a la xarxa de distribució o de transport l'ha de fer l'empresa distribuïdora o transportista, i són a compte del sol·licitant els costos de l'esmentada operació.

4. Les quanties i les condicions dels drets de connexió de servei esmentats són les que estableix l'annex I d'aquest Reial decret.

CAPÍTOL II

Condicions generals del subministrament

Article 31. *Definició.*

Als efectes d'aquest Reial decret es defineix el subministrament de gas natural o gasos manufacturats per al seu consum final com el seu lliurament, mitjançant contraprestació econòmica, en les condicions de regularitat i qualitat que siguin exigibles. El lliurament es pot fer a través de les xarxes de transport i distribució o en forma de gas natural líquid.

El subministrament només el poden fer empreses distribuïdores o empreses comercialitzadores degudament autoritzades.

Article 32. *Obligació de subministrament als consumidors a tarifa.*

1. Els distribuïdors de combustibles gasosos per canalització tenen l'obligació d'efectuar el subministrament a tarifa i ampliar-lo a qualsevol abonat que el sol·liciti, sempre que el lloc on s'hagi de fer el lliurament del gas estigui comprès dins l'àmbit geogràfic de l'autorització de conformitat amb el que disposa el títol IV d'aquest Reial decret.

2. No obstant l'anterior, les empreses distribuïdores no han de fer el subministrament a tarifa quan les instal·lacions del consumidor no compleixin les condicions tècniques i de seguretat reglamentàries.

3. Les empreses distribuïdores poden negar el subministrament als consumidors que hagin estat declarats deutors per sentència judicial ferma de qualsevol empresa distribuïdora per algun dels conceptes inclosos en aquest Reial decret, sempre que no justifiqui el pagament del deute.

Article 33. *Instal·lacions receptores.*

1. Les empreses instal·ladores són responsables que l'execució o la reparació de les instal·lacions receptores es facin d'acord amb el projecte d'aquestes, si n'hi ha, i, en qualsevol cas, que la instal·lació compleixi tota la reglamentació vigent, així com de realitzar satisfactoriament les proves i verificacions que la normativa tècnica indica.

El manteniment i la conservació de les instal·lacions és responsabilitat dels usuaris.

2. Els distribuïdors i els comercialitzadors han d'informar periòdicament, d'acord amb la normativa vigent en la matèria, els usuaris sotmesos a règim de tarifa i els consumidors qualificats respectivament, sobre les recomanacions i mesures de seguretat que han de tenir presents en l'ús del gas i els aparells d'utilització.

3. Les empreses distribuïdores i comercialitzadores han d'efectuar inspeccions periòdiques de les instal·lacions receptores dels seus respectius clients, d'acord amb el que disposa la reglamentació vigent de qualitat i seguretat industrial.

Article 34. *Posada en servei de les instal·lacions de gas.*

La connexió de la instal·lació receptora amb la xarxa de distribució o de transport, la col·locació del precinte als equips de mesura i la posada en servei d'una instal·lació receptora només ho pot fer el distribuïdor corresponent, a través de personal propi o autoritzat.

Aquest personal ha de:

- a) Comprovar que la documentació és completa.
- b) Precintar els equips de mesura.
- c) Verificar l'estanquitat de la instal·lació.
- d) Deixar la instal·lació en disposició de servei, si obté resultats favorables en les comprovacions.

Els costos d'aquestes operacions són a càrrec del client que contracti el subministrament, que estan inclosos en els denominats drets d'alta, regulats a l'article 29 d'aquest Reial decret.

Article 35. Servei de control i atenció d'urgències.

Els distribuïdors i els comercialitzadors han d'assegurar l'existència d'un servei d'assistència telefònica en funcionament les vint-i-quatre hores del dia, tots els dies de l'any, a fi d'atendre possibles incidències en les instal·lacions dels seus clients o en la pròpia xarxa de distribució, si s'escau. A més, han de difondre suficientment, fent servir els canals que considerin adequats, els números de telèfon dels serveis d'assistència esmentats, de manera que tant els seus clients com els organismes públics puguin accedir-hi amb facilitat. Els distribuïdors estan obligats a prestar aquest servei als comercialitzadors, si el sol·liciten, en condicions objectives, transparents i no discriminatòries.

Els serveis d'assistència han de ser capaços d'activar un pla d'emergència autoritzat per l'Administració competent en cas que sigui necessari, de manera que es prenguin les mesures de seguretat que calguin en el període de temps més reduït possible.

Els distribuïdors i els comercialitzadors han de disposar dels registres necessaris per informar l'organisme administratiu competent en matèria d'energia sobre les mesures adoptades i els mitjans emprats per garantir la seguretat davant de qualsevol incidència atesa pel servei d'assistència.

El subministrador ha de tenir, i mantenir actualitzada, amb independència d'altres pòlisses que hi pugui haver, una pòlissa pròpia d'assegurança de responsabilitat civil per una quantia suficient que li permeti cobrir els riscos per a persones i béns que puguin derivar de les activitats exercides.

CAPÍTOL III**Contractes de subministrament****Article 36. Subjectes que intervenen en la contractació.**

1. El subministrament de gas natural o gasos manufacturats per un tercer requereix un contracte entre les parts.

El contracte de subministrament en el mercat regulat s'ha de subscriure entre els consumidors i els distribuïdors.

El contracte de subministrament en el mercat liberalitzat s'ha de subscriure entre els consumidors qualificats i les empreses comercialitzadores.

Els consumidors qualificats poden comprar directament el gas sense recórrer a un comercialitzador autoritzat, accedint a les instal·lacions de tercers.

2. El contracte de subministrament és personal i el titular ha de ser l'usuari efectiu del combustible, que no el pot utilitzar en un lloc diferent per al qual va ser contractat, ni cedir-lo, ni vendre'l a tercers.

Article 37. Condicions del contracte de subministrament a tarifa.

1. Poden subscriure contractes de subministrament a tarifa amb les empreses distribuïdores tots els consumidors que no hagin exercit la condició de qualificats, o els que, havent exercit aquesta condició, estiguin dins del supòsit 3 de la disposició transitòria cinquena de la Llei 34/1998, del sector d'hidrocarburs.

2. La contractació del subministrament de gas canalitzat a tarifa que estableixin els distribuïdors amb els seus usuaris finals ha de respondre al model de contracte que figura com a annex II d'aquest Reial decret, i no es pot exigir cap quantitat per la formalització. Per als

usuaris el consum anual dels quals superi el 5 milions de kWh, es poden afegir al contracte tipus clàusules particulars lliurement acordades en funció de l'especificitat del subministrament, sense més limitació que la de no poder contenir clàusules contràries a la Llei del sector d'hidrocarburs ni a les normes vigents en cada moment.

3. Si la connexió de les instal·lacions del consumidor s'efectua a la xarxa de transport, el contracte de tarifa de subministrament s'ha de subscriure amb un distribuïdor que tingui autorització a la zona. En els casos de suspensió de subministrament i resolució de contractes, el distribuïdor ho ha de comunicar al transportista al qual estigui connectat el consumidor perquè faci efectiu el tall.

4. Sense perjudici que la normativa vigent pugui considerar altres terminis per a subministraments específics, la durada dels contractes de subministrament a tarifa és anual i es prorroga tàcitament per terminis iguals. No obstant això, el consumidor es pot donar de baixa en el subministrament abans d'aquest termini, sempre que ho comuniqui fefaentment a l'empresa distribuïdora amb una anticipació mínima de sis dies hàbils a la data en la qual vulgui la baixa del subministrament, tot això sense perjudici de les condicions econòmiques que resultin en aplicació de la normativa tarifària vigent.

5. El consumidor té dret que l'empresa distribuïdora l'informi i l'assessori en el moment de la contractació, amb les dades que li faciliti, sobre la tarifa i el cabal màxim diari contractat més convenient, i altres condicions del contracte, i pot elegir la tarifa que consideri convenient, entre les oficialment aprovades, tenint en compte la pressió màxima de disseny del gasoducte al qual estigui connectat.

6. Les empreses distribuïdores estan obligades a atendre les peticions de modificació de tarifa i cabal diari màxim contractat.

Al consumidor que hagi canviat voluntàriament de tarifa o de cabal diari màxim contractat, se li pot negar passar a una altra mentre no hagin transcorregut, com a mínim, dotze mesos, excepte si es produeix algun canvi en l'estructura tarifària que l'afecti.

Article 38. Contractes al mercat liberalitzat.

Els subministraments per tercers al mercat liberalitzat requereixen un contracte per escrit entre una empresa comercialitzadora degudament autoritzada i el consumidor qualificat en el qual s'han de recollir totes les condicions del subministrament, seguretat, continuïtat del servei, qualitat, repercussions econòmiques per incompliment de la qualitat del subministrament, mesura i facturació, causes de rescissió, mecanismes de subrogació i mecanismes d'arbitratge, si s'escau.

Aquests contractes no poden contenir clàusules contràries al que disposa la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, i disposicions de desplegament, i les controvèrsies que puguin sorgir en la seva aplicació s'han de resoldre en la via jurisdiccional, sense perjudici que s'apliquin, si s'escau, els procediments d'arbitratge que preveu l'ordenament jurídic.

Article 39. Traspàs i subrogació dels contractes de subministrament a tarifa.

1. Per a un punt de subministrament, el consumidor que estigui al corrent de pagament pot traspasar el seu contracte a un altre consumidor que n'hagi de fer

ús en condicions idèntiques. El titular ho ha de posar en coneixement de l'empresa distribuïdora mitjançant una comunicació que permeti de tenir constància als efectes d'expedició del nou contracte.

2. Per a la subrogació en drets i obligacions d'un contracte de subministrament a tarifa n'hi ha prou amb la comunicació que permeti tenir-ne constància a l'empresa distribuïdora als efectes del canvi de titularitat del contracte.

3. En els casos en què l'usuari efectiu del combustible, amb títol just, sigui una persona diferent del titular que consta al contracte, pot exigir, sempre que estigui al corrent de pagament, el canvi a nom seu del contracte existent, sense més tràmits.

4. L'empresa distribuïdora no ha de percebre cap quantitat per l'expedició dels nous contractes que derivin dels canvis de titularitat assenyalats als punts anteriors, sempre que no es requereixin actuacions a les instal·lacions del client.

5. Tot i així, per modificar contractes d'usuaris connectats a gasoductes de pressió inferior a 4 bar, amb una antiguitat superior a vint anys, les empreses distribuïdores han de verificar les instal·lacions, i en aquest cas estan autoritzades a cobrar els drets de verificació vigents. Si un cop feta la verificació es comprova que les instal·lacions no compleixen les condicions tècniques i de seguretat reglamentàries vigents en la data del traspass, l'empresa distribuïdora ha d'exigir l'adaptació de les instal·lacions i la presentació del butlletí corresponent de l'instal·lador.

Article 40. *Resolució dels contractes a tarifes.*

Són causes de resolució dels contractes a tarifes les següents:

1. La sol·licitud de baixa per part de l'usuari, o el canvi de l'usuari al mercat liberalitzat.

2. Per a un mateix punt de subministrament, si un consumidor amb títol just per a aquest punt sol·licita la formalització d'un nou contracte, la resolució del contracte anterior és automàtica sempre que no hi hagi cap deute contret.

3. La interrupció del subministrament durant més de dos mesos des de la data de suspensió.

4. La suspensió del subministrament en els casos de frau dóna lloc a la resolució automàtica del contracte.

CAPÍTOL IV

Cessió de gas de transportistes a distribuïdors per al subministrament de gas a tarifes

Article 41. *Cessió de gas per al mercat a tarifa.*

Els distribuïdors, per atendre els subministraments a tarifa, han d'adquirir el gas al transportista a les xarxes del qual estiguin connectats, directament o indirectament a través d'un altre distribuïdor, al preu de cessió a què es refereix l'article 28 del Reial decret 949/2002, de 3 d'agost, pel qual es regula l'accés de tercers a les instal·lacions gasistes i s'estableix un sistema econòmic integrat al sector de gas natural.

Article 42. *Condicions de la cessió de gas per al mercat a tarifa.*

Els transportistes i distribuïdors han de subscriure un contracte que prevegi les condicions de la cessió i que inclogui, com a mínim, els punts següents:

a) L'obligació del transportista d'atendre la demanda del distribuïdor per al subministrament del mercat a tarifa.

b) Les condicions d'interrupció del subministrament, que, en el cas de subministraments fermes, només és possible en cas de manteniment de xarxes o força major.

c) L'obligació del distribuïdor de comunicar al transportista la quantitat i la localització geogràfica dels consums interrompibles, consums i condicions d'interrompibilitat.

d) El punt de lliurament del gas natural a partir del qual s'entenen transferits els riscos que hi estan associats.

e) La previsió de consums, cabals i la pressió mínima en cada punt de lliurament.

f) Les condicions de mesura i operació de conformitat amb el que disposin les normes de gestió tècnica del sistema.

g) Les condicions de facturació i pagament.

CAPÍTOL V

Control de punts de consum i canvi de subministrador

Article 43. *Sistema d'intercanvi d'informació per a la gestió del canvi de subministrador.*

1. Les empreses distribuïdores han de disposar d'un sistema d'intercanvi d'informació amb els transportistes, comercialitzadors i consumidors qualificats que permeti assolir els objectius següents:

a) Garantir la protecció adequada del consumidor.

b) Minimitzar la càrrega de treball per al consumidor en els diferents processos que afecten el subministrament.

c) Estandarditzar la informació que s'ha de transmetre i els mitjans pels quals s'envia.

d) Minimitzar el termini des del moment de la signatura d'un contracte de subministrament de gas pel consumidor amb un comercialitzador fins a la data d'entrada en vigor efectiva.

e) Minimitzar el cost econòmic per al sistema gasista que representa la gestió dels processos massius de canvi de comercialitzador.

f) Facilitar al nou comercialitzador la informació necessària per a la gestió del nou contracte.

g) Evitar transferències no consentides pel consumidor.

h) Correcció de clients erròniament transferits.

i) Evitar l'existència de consumidors sense subministrador.

j) Evitar que un client rebi factures inadequades de diversos subministradors.

k) Garantir l'agregació correcta del mesurament del gas consumit i la seva correcta imputació.

l) Facilitar la continuïtat de subministrament en cas que falli el subministrador.

m) Afavorir l'atenció davant de reclamacions.

2. Les empreses distribuïdores han de disposar com a suport del sistema d'intercanvi d'informació d'una base de dades que contingui tota la informació que permeti fer efectiu el canvi de subministrador. En aquesta base de dades, que ha d'estar permanentment actualitzada, hi han de constar tots els punts de subministrament connectats a les seves xarxes i a les xarxes de transport de la seva zona, amb independència que tingui contracte de subministrament vigent, i per a cada un d'aquests s'han de recollir almenys les dades següents:

a) Dades relatives al punt de subministrament:

1r Empresa distribuïdora.

2n Ubicació del punt de subministrament: adreça, població, província.

3r Pressió de subministrament.

4t Característiques del punt de subministrament: tarifa o peatge actual o prevista, cabal màxim contractat, si s'escau.

5è Data de l'última revisió de les instal·lacions receptors de l'usuari.

b) Dades relatives al consumidor:

1r Codi d'identificació del punt de subministrament.

2n Dades del consumidor: nom, adreça, NIF/CIF.

3r Consums de l'últim any natural i cabals mesurats periodificats segons facturació i, si s'escau, els cabals màxim i mínim mesurats amb detall mensual.

4t Empresa que realitza el subministrament i data d'inici del subministrament d'aquesta.

5è Codi identificador de l'equip de mesura.

6è Característiques i propietat de l'equip de mesura.

7è Empresa que efectua el mesurament.

8è Data de sortida del client de tarifa al mercat liberalitzat, si s'escau.

La informació que recull el paràgraf a), relativa al punt de subministrament, ha de ser accessible a tots els transportistes, distribuïdors i comercialitzadors; i la informació que recull el paràgraf b), relativa al consumidor, només és accessible per a ell, mitjançant la presentació del codi d'identificació del punt de subministrament i del NIF/CIF del consumidor o qualsevol altra dada que l'identifiqui formalment. Així mateix, pot accedir a la informació que recull el paràgraf b) qualsevol subjecte que presenti la documentació anterior, així com una autorització expressa i per escrit del consumidor.

El codi d'identificació del punt de subministrament s'ha de posar en coneixement de la Comissió Nacional d'Energia, als efectes de desenvolupament de les seves funcions en relació amb les propostes de liquidació de la retribució de les activitats regulades del sector de gas natural.

3. Les empreses distribuïdores i comercialitzadores s'han de dotar dels sistemes informàtics necessaris que permetin la connexió entre sistemes i l'intercanvi de la informació, de manera que es possibiliti la consulta de dades de la base de dades esmentada i la recepció i validació informàtica de sol·licituds i comunicacions amb els subjectes relacionats amb la contractació.

Article 44. *Canvi de subministrador.*

1. Qualsevol consumidor amb subministrament de gas natural i que tingui la consideració de qualificat pot sol·licitar, ell mateix o mitjançant l'empresa comercialitzadora que l'hagi de subministrar, un canvi de subministrador.

2. Les sol·licituds de canvi de subministrador han de contenir almenys la informació següent:

a) Data de la sol·licitud o comunicació.

b) Identificació del consumidor: CIF/NIF del client, nom, domicili.

c) Identificació del punt de subministrament.

d) Conformitat del client amb el canvi de subministrador.

e) Empresa que està fent el subministrament.

f) Empresa que farà el subministrament.

g) Empresa responsable del mesurament.

h) Característiques i propietat dels equips de mesura.

i) Condicions de la nova contractació (tarifa, peatges, etc.), que permetin efectuar la facturació del consum i/o els peatges associats.

j) Durada i tipus de contracte.

3. Per a subministraments a pressió inferior o igual a 16 bar la sol·licitud s'ha de presentar a l'empresa distribuïdora, que l'ha de validar i comprovar que les dades que conté es corresponen amb les que consten a la base de dades, a què fa referència l'article 43, i que el nou subministrador està degudament autoritzat per exercir aquesta activitat. En els subministraments que comportin un consum anual unitari superior a 10 GWh també ha de demanar la validació puntual de les sol·licituds per part dels transportistes propietaris d'instal·lacions d'entrada al sistema de transport i distribució.

Els transportistes han de revisar les sol·licituds amb consums anuals inferiors a 10 GWh, de forma agrupada per comercialitzador i punt d'entrada per fer les comprovacions a què els habilita la reglamentació vigent en relació amb l'accés de tercers.

El termini màxim per validar sol·licituds és de sis dies hàbils a partir de la recepció de la sol·licitud, i s'han de comunicar al sol·licitant les possibles deficiències dins del termini esmentat.

4. Per a subministraments a pressió superior a 16 bar les sol·licituds de canvi de subministrador s'han de validar i tramitar d'acord amb el que disposa el Reial decret 949/2001, de 3 d'agost, pel qual es regula l'accés de tercers a les instal·lacions gasistes i s'estableix un sistema econòmic integrat al sector de gas natural.

Article 45. *Canvi d'un consumidor del mercat regulat al mercat liberalitzat.*

1. Qualsevol consumidor el subministrament de gas natural del qual es faci a tarifes i que tingui la consideració de qualificat pot sol·licitar, ell mateix o a través de la nova comercialitzadora, a la distribuïdora que tingui assignat el punt de subministrament, el canvi de subministrador, aportant la conformitat del consumidor.

2. Per als consumidors amb un consum anual inferior a 100.000 kWh, una vegada validada la sol·licitud d'acord amb l'article 43, l'empresa distribuïdora ha de fer l'estimació del consum i la liquidació del subministrament a tarifes, i comunicar a l'empresa comercialitzadora la data de canvi. La data de canvi ha de coincidir sempre amb el dia 1, 11 o 21 de cada mes i el distribuïdor ha de seleccionar la data de canvi més pròxima a la de la validació.

3. Per als consumidors amb un consum anual igual o superior a 100.000 kWh, una vegada validada la sol·licitud, l'empresa distribuïdora ha de mesurar i liquidar el subministrament a tarifes, i comunicar a l'empresa comercialitzadora la data del canvi. La data de canvi ha de coincidir amb la data real de lectura, que s'ha de fer durant els cinc últims dies hàbils de cada mes, i el distribuïdor ha de seleccionar la data de canvi més pròxima a la de la validació.

Per a consumidors amb telemesura, la data de canvi ha de ser dins els sis dies hàbils posteriors a la data de validació de la sol·licitud.

4. El canvi del subministrament a tarifes al mercat liberalitzat no comporta el reconeixement de cap cost per al consumidor ni per a l'empresa comercialitzadora. La factura de liquidació del subministrament inclou exclusivament els imports corresponents al subministrament fins a la data del canvi. Qualsevol altre contracte existent entre el consumidor i el distribuïdor no pot ser afectat pel pas al mercat liberalitzat, i es pot mantenir o rescindir d'acord amb les condicions contractuals.

5. El canvi al mercat liberalitzat d'un consumidor comporta de manera automàtica i a partir de la data del canvi la modificació del corresponent contracte d'ac-

cés al sistema de transport i distribució del comercialitzador i la facturació a aquest, dels peatges corresponents. La modificació no és aplicable als contractes d'accés a plantes de regasificació, emmagatzemaments ni d'entrada al sistema de transport i distribució, que romanen en les mateixes condicions establertes en els contractes subscrits per cada comercialitzador.

6. En relació amb la liquidació del subministrament a tarifes, és aplicable el que disposa sobre reclamacions l'article 61 i en cas d'impagament, la suspensió del subministrament d'acord amb l'article 57 d'aquest Reial decret.

7. Les empreses distribuïdores i comercialitzadores han de mantenir durant cinc anys el registre històric de les comunicacions mantingudes per al pas de clients del mercat regulat al mercat liberalitzat per resoldre els eventuals conflictes.

Article 46. *Canvi de comercialitzador en el mercat liberalitzat.*

1. Qualsevol consumidor el subministrament del qual es feia en el mercat liberalitzat pot sol·licitar, ell mateix o a través de la nova comercialitzadora, a la distribuïdora que tingui assignat el punt de subministrament, el canvi de comercialitzador, aportant la conformitat del consumidor.

2. Per als consumidors amb un consum anual inferior a 100.000 kWh, una vegada validada la sol·licitud, la distribuïdora ha d'efectuar l'estimació del consum i comunicar a la comercialitzadora que feia el subministrament i a la nova comercialitzadora la data del canvi. La data de canvi ha de coincidir sempre amb el dia 1, 11 o 21 de cada mes, i el distribuïdor ha de seleccionar la data de canvi més pròxima a la de la validació.

3. Per als consumidors amb un consum anual igual o superior a 100.000 kWh, una vegada validada la sol·licitud, l'empresa distribuïdora ha de fer el mesurament i comunicar a la comercialitzadora que feia el subministrament i a la nova comercialitzadora la data del canvi. La data de canvi ha de coincidir amb la data real de lectura, que s'ha de fer durant els cinc últims dies hàbils de cada mes, i el distribuïdor ha de seleccionar la data de canvi més pròxima a la de la validació.

Per a consumidors amb telemesura, la data de canvi ha de ser dins els sis dies hàbils posteriors a la data de validació de la sol·licitud.

4. El canvi de comercialitzador comporta de manera automàtica i a partir de la data del canvi la modificació dels corresponents contractes d'accés al sistema de transport i distribució dels comercialitzadors afectats. La modificació no és aplicable als contractes d'accés a plantes de regasificació, emmagatzemaments ni d'entrada al sistema de transport i distribució, que romanen en les mateixes condicions establertes als contractes subscrits per cada comercialitzador.

5. Els possibles conflictes en la liquidació i rescissió del contracte de subministrament s'han de resoldre d'acord amb el que s'hi estipuli i, en qualsevol cas, per aplicació de la legislació mercantil.

Article 47. *Canvi d'un consumidor del mercat liberalitzat al mercat regulat.*

1. Qualsevol consumidor el subministrament del qual es feia en el mercat liberalitzat i que compleixi les condicions que estableix la disposició transitòria cinquena de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hi-

drocarburs, pot sol·licitar al seu distribuïdor el canvi al sistema regulat.

2. El distribuïdor ha de fer el canvi sol·licitat, amb el mateix procediment i els mateixos terminis que estableix l'article 46.

3. Una vegada retornat a tarifa el consumidor ha de romandre almenys un any en el sistema regulat.

Article 48. *Nous punts de subministrament.*

1. Per accedir a la xarxa de distribució o transport és necessari que el futur consumidor o qui el representi sol·liciti la corresponent connexió de servei a l'empresa distribuïdora o transportista d'acord amb el que disposa aquest Reial decret. Una vegada feta la connexió de servei, el punt o punts de subministrament s'han d'incorporar a la base de dades a què fa referència l'article 43, amb independència de la signatura del contracte de subministrament.

2. La sol·licitud de contractació i posada en servei d'un nou subministrament en el cas del mercat a tarifes, l'ha de fer el consumidor a l'empresa distribuïdora, la qual ha d'efectuar els tràmits oportuns en un termini no superior a sis dies hàbils des de l'acabament de la connexió de servei o des de l'acabament de les instal·lacions particulars del consumidor, si aquestes no estan preparades en finalitzar la connexió de servei.

3. En el cas del mercat liberalitzat, la sol·licitud de posada en servei a l'empresa distribuïdora l'ha de fer per escrit el consumidor i, si s'escau, la seva empresa comercialitzadora, encara que el pot representar la seva comercialitzadora sempre que compti amb la conformitat per escrit del client.

4. L'empresa distribuïdora ha de validar la sol·licitud i incloure-la al sistema d'intercanvi d'informació, sobre la base del registre de punts de subministrament, i n'ha de comunicar al sol·licitant les possibles deficiències en un termini màxim de sis dies hàbils a partir de la recepció de la sol·licitud. En cas que sigui necessària la validació de la sol·licitud pel transportista bàsic, aquest termini és de dotze dies hàbils.

5. Una vegada validada la sol·licitud, l'empresa distribuïdora ha de donar servei al nou consumidor en un termini no superior a sis dies hàbils a partir de la sol·licitud, i ha de comunicar a l'usuari i a l'empresa comercialitzadora la data d'inici de subministrament i anotar a la base de dades de punts de subministrament la nova situació d'aquest.

CAPÍTOL VI

Mesura i control

Article 49. *Equips de mesura.*

1. En cada punt de subministrament s'ha d'instal·lar un equip de mesura. Aquests equips han d'haver superat el control metrològic establert a la Unió Europea i han de complir les normes UNE-EN que els siguin aplicables.

La instal·lació dels equips de mesura, en instal·lacions receptores connectades a xarxes de menys de 4 bar, s'ha de fer preferentment en zones comunes, d'acord amb el que preveu la norma UNE 60670, i una vegada finalitzada la instal·lació s'han de precintat de manera que s'asseguri que no puguin ser manipulats per tercers. Quan l'equip de mesura se situï dins del límit de propietat de l'usuari, aquest ha de facilitar l'accés al personal degudament acreditat que dugui a terme tasques de lectura i/o de manteniment.

2. Els equips de mesura de combustibles gasosos poden ser propietat del consumidor o els pot llogar a les empreses distribuïdores, cas en què l'empresa ha de instal·lar-los i no pot exigir cap quantitat per fer-ho.

En el cas dels consumidors acollits a les tarifes o peatges del grup 3, o les que les puguin substituir, les empreses distribuïdores estan obligades a posar a la seva disposició equips de mesura per llogar.

En tots els casos, els equips de mesura han de ser precintats per personal del distribuïdor o autoritzat per ell, i no pot percebre per això cap compensació econòmica.

3. Els consumidors inclosos en algun dels grups següents han de disposar d'equips de telemesura capaços de fer el mesurament com a mínim de cabals diaris:

a) Els consumidors connectats a gasoductes la pressió màxima de disseny dels quals sigui superior a 60 bar.

b) Els consumidors connectats a gasoductes la pressió de disseny dels quals sigui superior a 4 bar i inferior o igual a 60 bar i el consum anual dels quals sigui superior a 100.000.000 kWh.

El Ministeri d'Economia, en funció de l'evolució de la tecnologia i de l'evolució del mercat, pot modificar els llindars per establir aquesta obligació.

4. A petició del consumidor i amb càrrec a ell mateix es poden instal·lar equips de mesura de funcionament amb monedes, targetes o altres sistemes d'autocontrol, que s'han d'acomodar a l'estructura tarifària vigent. Aquests equips de mesura han de ser d'un model aprovat o tenir-ne autoritzat l'ús i han de tenir verificació primitiva o la que correspongui i precinte.

5. Els equips de mesura de gas natural subministrat als consumidors qualificats mitjançant contractes no acollits a tarifa han d'incorporar els elements necessaris per mesurar les magnituds requerides per a la facturació dels contractes d'accés a la xarxa.

6. El consumidor és responsable de la custòdia dels equips de mesura i control i el propietari d'aquests equips ho és del seu manteniment.

Article 50. *Comprovació dels equips de mesura.*

1. Tant els consumidors com les empreses transportistes, distribuïdores i, si s'escau, les comercialitzadores, tenen dret a sol·licitar, a l'òrgan de l'Administració competent on hi hagi la instal·lació, la comprovació i la verificació dels comptadors, i altres aparells que serveixin de base per a la facturació, sigui qui sigui el propietari.

Les despeses generades per la comprovació i la verificació del comptador són a càrrec del sol·licitant en cas que el funcionament sigui correcte, i a càrrec del propietari de l'equip en cas contrari.

2. En cas que es comprovi un funcionament incorrecte, s'ha de fer una facturació complementària, entre l'última revisió o instal·lació de l'equip i el moment de la comprovació. El període de correcció és la meitat del temps transcorregut des de l'última revisió o instal·lació de l'equip, sempre que no hi hagi acord en la determinació del moment que es va produir la causa de l'error no admissible. En cap cas aquest període no pot passar d'un any.

En cas que s'hagin facturat quantitats inferiors a les degudes, la diferència a efectes de pagament es pot prorratejar en tantes factures mensuals com mesos van transcórrer en l'error.

En cas que s'hagin abonat quantitats en excés, la devolució es produeix en la primera facturació següent,

i no hi pot haver fraccionament dels imports que s'han de retornar. En aquest cas, s'aplica a les quantitats avançades l'interès legal dels diners.

Article 51. *Lectura dels subministraments.*

1. La lectura dels subministraments és responsabilitat de les empreses distribuïdores, en el cas de subministrament a tarifa.

2. Al mercat liberalitzat la lectura dels subministraments és responsabilitat del comercialitzador o del consumidor qualificat en els casos que no se subministri a través d'un comercialitzador autoritzat. En aquest cas, el responsable de la lectura pot mesurar els subministraments per si mateix o a través del distribuïdor corresponent.

3. El responsable de la lectura, en cada cas, l'ha de posar a disposició dels agents participants o interessats.

4. La periodicitat de la lectura és mensual per als usuaris amb un consum anual superior a 100.000 kWh. En la resta dels casos, la periodicitat és mensual o bimestral i el responsable de la lectura pot sol·licitar a l'òrgan competent de la comunitat autònoma l'ampliació d'aquest període fins a sis mesos com a màxim.

CAPÍTOL VII

Facturació i pagament

Article 52. *Facturació del subministrament a tarifes.*

1. L'empresa distribuïdora ha de fer la facturació del subministrament a tarifes mensualment per als usuaris amb un consum anual superior a 100.000 kWh i mensualment o bimestralment per a la resta dels usuaris, i l'ha de fer partint de la lectura dels equips de mesura instal·lats a l'efecte.

2. En els casos en què l'òrgan competent de la comunitat autònoma hagi aprovat un període de lectura superior als dos mesos, la facturació s'ha de fer partint d'estimacions bimestrals amb regularització en el període de lectura.

3. Amb l'acord exprés previ entre les parts, es pot facturar una quota fixa mensual proporcional als consums històrics i, quan no n'hi hagi, amb una estimació del consum mensual, prèviament acordada, més el terme de cabal màxim diari, si s'escau. En tot cas, i abans del dia 31 de gener de cada any, s'ha de produir i facturar una regularització anual partint de lectures reals.

Quan es pacti una quota fixa mensual, l'empresa distribuïdora pot exigir una determinada forma de pagament.

4. En els casos en què no hagi estat possible fer la lectura del comptador, per causes alienes a l'empresa, es poden fer facturacions estimades amb una regularització mínima anual.

5. En el cas que les empreses distribuïdores apliquin descomptes sobre les tarifes màximes autoritzades en un àmbit geogràfic determinat i a un nombre i categoria de consumidors determinada, aquests descomptes han de ser públics mitjançant publicació en un mitjà de comunicació d'àmplia difusió a la província o províncies de què es tracti; així mateix, s'han de traslladar les condicions d'aplicació dels descomptes a l'organisme competent de la comunitat autònoma i a la Comissió Nacional d'Energia.

6. Als subjectes acollits al pagament per domiciliació bancària no se'ls pot carregar en compte cap quantitat fins que hagin transcorregut set dies naturals des de la tramesa de la factura.

Article 53. Contingut de les factures.

1. Les factures del distribuïdor als seus usuaris corresponents als subministraments de gas han d'incloure, com a mínim, la informació següent:

- a) Número d'identificació del punt de subministrament.
- b) Data d'emissió de la factura.
- c) Període al qual correspon la facturació.
- d) Consum de gas facturat per a aquest període.
- e) Indicació de si el volum facturat és real o estimat.
- f) Tarifes aplicades i, si s'escau, disposicions oficials en què es van aprovar i dates de publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».
- g) Factors de conversió d'unitats aplicats amb justificació d'aquests.
- h) Descripció detallada de la regularització en cas que s'hagin fet lectures estimades en períodes precedents.

2. Les factures del comercialitzador als seus consumidors s'han de regir pel que estableix el contracte de subministrament de gas corresponent i han d'especificar, en qualsevol cas, el consum, el període de facturació i els factors de conversió d'unitats.

Així mateix, el comercialitzador pot incloure a la seva factura la quantitat corresponent al lloguer de comptadors al consumidor per part del distribuïdor, actuant per compte d'aquest. Aquest concepte ha de figurar detallat a la factura que presenti als seus clients.

En el cas que el comercialitzador faci la facturació del lloguer de comptadors per compte del distribuïdor, ha de figurar al contracte del comercialitzador que aquell tingui amb el consumidor.

3. A la primera factura, a partir del moment que el distribuïdor hagi posat en marxa el sistema d'informació de punts de subministrament que estableix l'article 43, ha de comunicar als consumidors connectats a les seves instal·lacions el número d'identificació del punt de subministrament que li correspon, junt amb la informació dels seus efectes per facilitar el canvi de subministrador.

Article 54. Període de pagament dels contractes de subministrament a tarifa.

1. Per a consumidors a tarifes, el període de pagament s'estableix en vint dies naturals des de l'emissió de la factura per part de l'empresa distribuïdora. En el cas que l'últim dia del període de pagament sigui dissabte o festiu, aquest acaba el primer dia feiner següent.

2. Dins del període de pagament, els consumidors poden fer efectius els imports facturats mitjançant domiciliació bancària, a través dels comptes que assenyalin les empreses distribuïdores en caixes d'estalvi o entitats de crèdit, a les oficines de cobrament de l'empresa distribuïdora o en qui aquesta delegui.

3. En zones geogràfiques on hi hagi dificultats per utilitzar els sistemes anteriors, el consumidor pot fer efectiu l'import facturat mitjançant gir postal o un altre mitjà similar.

CAPÍTOL VIII**Suspensió del subministrament****Article 55. Suspensió del subministrament als consumidors qualificats.**

1. La suspensió del subministrament de gas natural als consumidors qualificats està subjecta a les condicions

de garantia de subministrament i suspensió que hagin pactat, o per causes de força major, o per situacions de les quals pugui derivar amenaça certa per a la seguretat de les persones o les coses.

2. Quan es rescindeixi un contracte de subministrament entre un consumidor i un comercialitzador, el comercialitzador ha de comunicar aquesta circumstància a l'empresa distribuïdora i al consumidor amb un període mínim d'antelació de sis dies hàbils.

A la notificació, enviada al consumidor i a l'empresa distribuïdora, s'hi ha d'assenyalar que, llevat que el consumidor acrediti que disposa d'un contracte de subministrament amb un altre comercialitzador, o sol·liciti a l'empresa distribuïdora el pas a tarifa, el distribuïdor suspendrà el subministrament una vegada conclòs el període establert.

La notificació s'ha d'efectuar per correu certificat o qualsevol altre mitjà que garanteixi fefaentment la comunicació.

L'empresa distribuïdora ha de suspendre el subministrament si, arribada la data de rescissió del contracte, el comercialitzador no indica el contrari o el consumidor no acredita la subscripció d'un nou contracte amb un altre comercialitzador.

En aquests casos, quan el comercialitzador de gas natural no hagi comunicat a l'empresa distribuïdora la rescissió del contracte de subministrament, l'empresa distribuïdora queda exonerada de qualsevol responsabilitat sobre el gas natural lliurat al consumidor. En la resta dels casos, la comercialitzadora no es fa càrrec de cap cost associat a aquest subministrament a partir de la data de rescissió.

Article 56. Suspensió del subministrament a consumidors a tarifa.

1. L'empresa distribuïdora pot interrompre el subministrament als seus usuaris en els casos següents:

- a) Quan s'estableixin derivacions per subministrar gas a una instal·lació no prevista en el contracte.
- b) Quan les instal·lacions receptores o aparells consumidors de gas no disposin de les autoritzacions necessàries.
- c) Quan es manipuli l'equip de mesura o control o se n'eviti el funcionament correcte.
- d) Per deficient conservació de les instal·lacions, quan això comporti perill per a la seguretat de persones o béns.
- e) Quan l'usuari no permeti al personal autoritzat per l'empresa l'entrada al local o habitatge al qual afecta el servei contractat en hores hàbils o de relació normal amb l'exterior, per inspeccionar les instal·lacions o fer la lectura del comptador.
- f) Per impagament, d'acord amb el que disposa l'article 57 d'aquest Reial decret.

2. En tots els casos anteriors, la interrupció del subministrament l'ha de fer l'empresa distribuïdora, la qual ho ha de comunicar a l'usuari de forma fefaent amb una antelació mínima de sis dies hàbils. A la comunicació hi ha de figurar la data de suspensió del subministrament i la causa. L'usuari pot recórrer, en un termini màxim de sis dies, a l'Administració competent, la qual ha de resoldre sobre la suspensió en un termini màxim de vint dies; s'entén desestimada en cas que no hi hagi resolució expressa. Si l'usuari recorre contra la suspensió del subministrament, ha d'enviar una còpia del recurs presentat a l'empresa distribuïdora, que no pot suspendre el subministrament mentre no hi hagi resolució de l'Administració.

3. En el cas de suspensió del subministrament per conservació deficient de les instal·lacions quan això comporti perill per a la seguretat de persones o béns, l'empresa distribuïdora ha de suspendre el subministrament de forma immediata i no és aplicable el que disposa l'apartat anterior.

4. Mentre duri la suspensió del subministrament no s'ha de continuar facturant el terme fix de la tarifa.

Article 57. *Suspensió del subministrament a tarifa per impagament.*

1. L'empresa distribuïdora pot suspendre el subministrament a consumidors privats a tarifa quan hagin transcorregut almenys dos mesos des que els hagi estat requerit fefaentment el pagament i no s'hagi fet efectiu. A aquests efectes, el requeriment es practica mitjançant tramesa, a l'adreça que a efectes de comunicació figuri al contracte de subministrament a tarifa, per qualsevol mitjà que permeti tenir constància de la recepció per l'interessat o el seu representant, així com de la data, identitat i contingut, i l'empresa distribuïdora està obligada a conservar en poder seu l'acreditació de la notificació efectuada. En el cas que es rebutgi la notificació, s'han d'especificar les circumstàncies de l'intent de notificació i es té per efectuat el tràmit. Aquesta comunicació ha d'incloure el tràmit d'interrupció del subministrament per impagament i ha de precisar la data a partir de la qual s'interromprà si no s'abonen anteriorment les quantitats degudes.

2. En el cas de les administracions públiques, transcorreguts dos mesos des que els hagi estat requerit fefaentment el pagament sense que s'hagi efectuat, es comencen a meritjar interessos que són equivalents a l'interès legal dels diners incrementat en 1,5 punts. Si transcorreguts quatre mesos des del primer requeriment no s'ha fet efectiu el pagament, es pot interrompre el subministrament.

3. Per suspendre el subministrament per impagament, l'empresa distribuïdora no pot assenyalar com a dia per a la interrupció un dia festiu ni els dies en què, per qualsevol motiu, no hi hagi servei d'atenció al client, tant comercial com tècnica, a efectes de restablir el subministrament, ni en cap vigília dels dies en què es donin aquestes circumstàncies.

4. Un cop suspès el subministrament, ha de ser restablert com a màxim en les quaranta-vuit hores següents a l'abonament de la quantitat deguda, i la quantitat autoritzada en concepte de reconexió del subministrament, excepte en els casos en què hagi transcorregut el període que impliqui la rescissió del contracte.

Article 58. *Suspensió temporal del subministrament per causes tècniques.*

1. Els distribuïdors han de mantenir el servei de forma permanent als consumidors connectats a la seva xarxa, excepte en els casos que preveu aquest Reial decret. Tanmateix, pot interrompre el subministrament temporalment si concorre alguna de les circumstàncies següents:

- Per raons de seguretat.
- A causa de força major.
- Per efectuar tasques de manteniment, reparació, substitució o ampliació de les instal·lacions de gas.

2. Per complir el que disposa l'article 88.2 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, s'ha de sol·licitar autorització prèvia a l'òrgan admini-

tratiu competent en matèria d'energia. En aquesta sol·licitud s'hi han de descriure els fets, la justificació de les mesures adoptades, l'àrea afectada i la durada prevista de la interrupció.

3. Llevat de situacions d'urgència, el distribuïdor ha d'informar amb antelació suficient els usuaris afectats i els comercialitzadors als quals presta el seu servei sobre la intenció d'interrompre el subministrament, intentant en tots els casos minimitzar l'impacte que la interrupció pugui causar als usuaris afectats. En aquesta informació, s'hi ha de fer constar la causa que origina la interrupció i la data prevista per restablir el subministrament.

4. En tots els casos, el distribuïdor ha de comunicar als usuaris i als comercialitzadors afectats el restabliment del subministrament, utilitzant els mitjans més adequats.

L'òrgan administratiu competent pot ordenar, amb caràcter immediat, el tancament o la interrupció del subministrament a instal·lacions el funcionament defectuós de les quals amenaci la integritat de persones o béns.

Article 59. *Despeses per desconexió i reconexió.*

Les despeses que originin la suspensió del subministrament són a càrrec de l'empresa distribuïdora i la reconexió del subministrament, en cas de tall justificat i imputable al consumidor, és a càrrec del consumidor, que ha d'abonar una quantitat equivalent al doble dels drets d'enllaç vigents com a compensació per les despeses de desconexió.

Article 60. *Serveis declarats essencials.*

1. La suspensió del subministrament no és aplicable als serveis essencials, excepte en els casos de perillositat certa per a persones i béns.

2. A aquests efectes es consideren serveis essencials els següents:

- Subministraments destinats a centres sanitaris i hospitals que tinguin incidència en la seguretat i benestar dels pacients.
- Guarderies i col·legis d'ensenyament obligatori.
- Asils i residències d'ancians.
- Subministraments destinats a institucions directament vinculades a la defensa nacional, a les forces i cossos de seguretat, als bombers, a protecció civil i a la policia municipal, llevat de les construccions dedicades a habitatges, economats i zones d'esbarjo del seu personal.
- Els mitjans de transport públic que facin servir gas com a combustible.
- Els altres serveis considerats d'interès social o comunitari que en la seva legislació específica siguin declarats com a tals.

Les empreses distribuïdores o comercialitzadores poden afectar els pagaments que percebin d'aquells dels seus clients que tinguin subministraments vinculats a serveis declarats essencials en situació de morositat, a l'abonament de les factures corresponents a aquests serveis, amb independència de l'assignació que el client, públic o privat, hagi atribuït a aquests pagaments.

CAPÍTOL IX

Reclamació i frau

Article 61. *Reclamacions.*

Les reclamacions o discrepàncies que se suscitin en relació amb el contracte de subministrament a tarifes

o amb les facturacions que en derivin han de ser resoltes administrativament per l'òrgan competent en matèria d'energia de la comunitat autònoma o ciutats de Ceuta i Melilla, en el territori de les quals s'efectuï el subministrament, independentment de les actuacions en via jurisdiccional que es puguin produir a instància de qualsevol de les parts.

Article 62. *Fraus.*

1. Als efectes d'aquest Reial decret, es considera que existeix frau quan es produeix alguna acció o omissió tendent a modificar o impedir el mesurament del subministrament contractat en perjudici del distribuïdor o comercialitzador.

2. El distribuïdor o el comercialitzador pot sol·licitar a l'òrgan competent de la comunitat autònoma que sigui visitada i inspeccionada la instal·lació de qualsevol consumidor per tal de comprovar-hi l'existència d'un possible frau. Així mateix, el distribuïdor pot sol·licitar la inspecció per a consumidors de comercialitzadors, sempre que estiguin connectats a les seves xarxes de distribució, comunicant-li prèviament aquesta circumstància.

3. L'òrgan competent de la comunitat autònoma ha de resoldre sobre l'existència o no del frau, així com la quantia del frau, si s'escau, i ha de comunicar la resolució al sol·licitant i a l'usuari.

4. La resolució per concepte de frau té caràcter d'acte administratiu i inclou totes les circumstàncies que puguin contribuir a calcular amb exactitud el temps de durada del frau.

A la resolució s'ha de determinar la quantia de la quantitat necessària per reparar el frau, així com les despeses derivades de la inspecció de les instal·lacions.

5. Si l'usuari no paga l'import de la liquidació oficial del frau en el termini d'un mes o no en fa el dipòsit, cal atènyer-se al que disposa l'article 40.4, de suspensió del subministrament amb rescissió del contracte.

6. En els casos en què la investigació d'un frau, feta a petició del distribuïdor o comercialitzador, resulti negativa, és a dir, no es demostrï l'existència de frau, totes les despeses que en derivin són a càrrec del peticiónaire de la investigació.

CAPÍTOL X

Qualitat de subministrament del gas natural

Article 63. *Qualitat del gas natural.*

1. Els límits de qualitat del gas natural en relació amb la seva composició, poders calorífics i altres característiques de la qualitat del producte per al subministrament corresponen als aplicables al gas del grup H, segona família, d'acord amb la classificació de gasos de la norma UNE-EN-437, i han de complir les indicacions de les normes de gestió tècnica del sistema.

El transportista ha de disposar d'equips de mesura de qualitat del gas segons el que estableixen les normes de gestió tècnica del sistema.

2. El ministre d'Economia, amb l'informe previ de la Comissió Nacional d'Energia, ha d'aprovar les condicions de qualitat de subministrament i qualitat de servei, així com les conseqüències del seu incompliment.

Article 64. *Odorització del gas natural.*

El gas natural ha de ser odoritzat, de manera que qualsevol fuga pugui ser detectada amb facilitat per l'ol-

facte humà normal quan hi hagi una barreja la concentració volumètrica de la qual sigui un cinquè de la corresponent al límit inferior d'inflamabilitat.

Els transportistes han de lliurar el gas natural odoritzat a les xarxes de distribució o als clients directament connectats a les seves xarxes. Els distribuïdors s'han d'assegurar que el gas natural que lliurin als consumidors tingui l'olor característica, i hi han d'afegir compostos odoritzants en la proporció necessària quan calgui.

Article 65. *Definició d'interrupció del subministrament.*

1. Es considera interrupció del subministrament de gas natural quan es faci el subministrament per sota de les pressions que estableix l'apartat següent.

2. Les pressions mínimes en els punts de subministrament, a les xarxes de distribució del gas natural, per sota de les quals es considera interrupció del subministrament són les següents:

a) 18 mbar relatius si estan situats en una xarxa de pressió màxima de servei menor o igual a 0,05 bar relatius.

b) 50 mbar relatius si estan situats en una xarxa de pressió màxima de servei superior a 0,05 bar relatius fins a 0,4 bar relatius.

c) 0,4 bar relatius si estan situats en una xarxa de pressió màxima de servei superior a 0,4 bar relatius fins a 4 bar relatius.

d) 3 bar relatius si estan situats en una xarxa d'alta pressió de pressió màxima de servei superior a 4 bar relatius fins a 16 bar relatius.

e) 16 bar relatius si estan situats en una xarxa d'alta pressió de pressió màxima de servei superior a 16 bar relatius.

Article 66. *Interrupcions de subministrament de gas natural.*

1. Quan, en el cas dels clients a tarifa, es produeixin interrupcions de subministrament, l'empresa subministradora ha d'aplicar una rebaixa del 10 per 100 a les factures mensuals corresponents als abonats afectats per cada dues interrupcions registrades en el punt de subministrament en el mes, sempre que cap d'aquestes no passi de cinc hores.

2. En el cas dels clients subministrats a través d'una empresa comercialitzadora, el descompte del 10 per 100 s'aplica sobre els peatges que ha d'abonar la comercialitzadora, sempre que la interrupció del subministrament no sigui imputable a l'actuació d'aquesta.

Quant als descomptes aplicables per les empreses comercialitzadores als seus clients a causa d'interrupcions del subministrament de gas natural, cal atènyer-se al que disposen les condicions pactades entre les parts.

3. Si la durada de les interrupcions de servei és superior a cinc hores i inferior a un dia, tant en el cas de clients acollits a tarifes com per als clients subministrats per una comercialitzadora, a l'efecte de calcular el descompte aplicable, cada interrupció de subministrament es computa com a dues interrupcions. Si la interrupció dura un dia o més, es computen tres interrupcions per dia de subministrament interromput. Això no obstant, el descompte no pot passar en cap cas del 50 per 100 de l'import de la factura.

4. L'abonament de les quantitats meritades s'efectua en els dos mesos següents.

5. Quan la interrupció del subministrament és deguda a causes de força major o de manteniment programat

de les instal·lacions, no s'apliquen les reduccions en la facturació mensual dels clients a tarifes ni als peatges esmentats anteriorment.

6. Tot això és aplicable sense perjudici de la responsabilitat civil que pugui derivar dels danys causats com a conseqüència de la interrupció del subministrament.

7. El que disposa aquest article no és aplicable als subministraments que tinguin la consideració d'interrompibles.

TÍTOL IV

Procediments d'autorització de les instal·lacions d'emmagatzemament, regasificació, transport i distribució

Article 67. *Objecte.*

1. L'objecte d'aquest títol és regular els procediments per a l'atorgament d'autoritzacions administratives per a la construcció, la modificació, l'explotació, la transmissió i el tancament d'instal·lacions compreses en la xarxa bàsica de gas natural, definida d'acord amb el que preveu l'article 59 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, i de les altres instal·lacions de transport secundari i distribució de gas natural quan el seu aprofitament afecti més d'una comunitat autònoma o quan el transport o la distribució surti de l'àmbit territorial d'una d'aquestes.

2. Malgrat el que disposa l'apartat anterior d'aquest article, queden excloses del règim d'autorització que estableix aquest Reial decret les instal·lacions d'emmagatzemament de gas natural en estructures subterrànies, que es regeixen per la normativa específica sobre exploració, investigació i explotació de jaciments d'hidrocarburs.

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 68. *Coordinació amb plans urbanístics.*

1. La planificació de les instal·lacions de transport i distribució de gas natural i instal·lacions auxiliars, quan s'ubiquin o discorren en sòl no urbanitzable, s'ha de tenir en compte en el corresponent instrument d'ordenació del territori. Així mateix, i en la mesura que aquestes instal·lacions s'ubiquin en qualsevol de les categories de sòl qualificat d'urbà o urbanitzable, la planificació s'ha de preveure en el corresponent instrument d'ordenació urbanística, i s'hi han de precisar les possibles instal·lacions, qualificar adequadament els terrenys i establir, en ambdós casos, les reserves de terra necessàries per ubicar-hi les noves instal·lacions i protegir les existents.

2. En els casos en què no s'hagi tingut en compte la planificació gasista en els instruments d'ordenació descrits a l'apartat anterior, o quan les raons justificades d'urgència o interès excepcional per al subministrament de combustibles gasosos aconsellin l'establiment d'instal·lacions de transport o distribució, i sempre que en virtut del que estableixen altres lleis sigui preceptiu un instrument d'ordenació del territori o urbanístic segons la classe de sòl afectat, cal atènyer-se al que disposa l'article 244 del text refós de la Llei sobre el règim del sòl i ordenació urbana, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1992, de 26 de juny, o el text autòmic que corres-

pongui. Als efectes esmentats, s'ha de considerar la instal·lació d'interès general.

Article 69. *Autorització de les instal·lacions competència de l'Administració General de l'Estat. Òrgans competents.*

1. Les competències sobre les instal·lacions descrites a l'article 67.1 anterior són de titularitat de l'Administració General de l'Estat i les exerceix la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia, sense perjudici del que indiquen els punts següents d'aquest article.

2. La tramitació dels expedients d'autoritzacions administratives, de reconeixement en concret d'utilitat pública i d'aprovació de projecte d'execució d'instal·lacions gasistes la duen a terme les direccions de les àrees o, si s'escau, dependències d'Indústria i Energia, de les delegacions o subdelegacions del Govern de les províncies on hi ha la instal·lació.

3. En tot cas correspon a les direccions de les àrees o, si s'escau, dependències d'Indústria i Energia, de les delegacions o subdelegacions del Govern de les províncies on hi ha la instal·lació, estendre les actes de posada en servei tant de les noves instal·lacions descrites a l'article 67 anterior com de les seves ampliacions i modificacions.

4. La realització de construccions o qualsevol tipus d'obres per tercers, que afectin la zona de servitud de les conduccions de transport de gas, així com d'encreuaments d'instal·lacions d'altres serveis amb les conduccions de gas, o qualsevol altra afecció a la zona de servitud d'aquestes s'han de sol·licitar a les esmentades direccions de les àrees o, si s'escau, dependències d'Indústria i Energia, que, amb l'informe previ requerit a l'empresa titular de les canalitzacions de gas, han de resoldre en relació amb l'atorgament dels permisos corresponents.

5. La tramitació de l'expedient expropiatori una vegada reconeguda la utilitat pública és competència de la Delegació del Govern corresponent, d'acord amb l'article 23 de la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat.

CAPÍTOL II

Autoritzacions per a la construcció, l'ampliació, la modificació i l'explotació d'instal·lacions

Article 70. *Actes administratius de l'autorització.*

1. La construcció, l'ampliació, la modificació i l'explotació de totes les instal·lacions gasistes a què es refereix l'article 67.1 d'aquest Reial decret requereixen les resolucions administratives següents:

a) Autorització administrativa, que es refereix al projecte genèric de la instal·lació com a document tècnicoeconòmic que es tramita, si s'escau, conjuntament amb l'estudi d'impacte ambiental, i atorga a l'empresa autoritzada el dret a realitzar una instal·lació concreta en determinades condicions.

b) Aprovació del projecte de detall de les instal·lacions o d'execució de les instal·lacions, que es refereix al projecte concret de la instal·lació i permet al titular fer-ne la construcció o l'establiment.

c) Autorització d'explotació, que permet, una vegada executat el projecte, posar en gas les instal·lacions

i procedir a la seva explotació comercial, i es concreta mitjançant l'extensió de l'acta de posada en servei de les instal·lacions.

2. Les sol·licituds d'autorització administrativa i aprovació del projecte d'execució definides als paràgrafs a) i b) d'aquest article es poden fer de manera conjunta o separada.

3. Això no obstant, per a les modificacions que no impliquin alteració de les característiques tècniques bàsiques i de seguretat tant de la instal·lació principal com de les seves instal·lacions auxiliars en servei, entenent per característiques tècniques bàsiques la pressió, el diàmetre de les canalitzacions, la capacitat de transport, els punts de derivació i dispositius fonamentals de mesura i de seccionament, la capacitat d'emmagatzemament, la capacitat de regasificació, la capacitat de descàrrega de GNL, etc., ni es requereixi declaració en concret d'utilitat pública per dur a terme les modificacions previstes, o en el cas de punts de connexió provisionals, no és necessari l'atorgament dels actes que preveuen els paràgrafs a) i b) d'aquest article, encara que estan subjectes, amb l'acreditació prèvia de les condicions reglamentàries de seguretat, a l'autorització d'explotació que preveu l'anterior paràgraf c) d'aquest article.

4. Amb independència dels actes administratius relatius a l'autorització de les instal·lacions que preveu aquest article, el seu règim retributiu i la seva inclusió en el règim econòmic que els sigui aplicable es regeixen pel que preveuen el Reial decret 949/2001, de 3 d'agost, pel qual es regula l'accés de tercers a les instal·lacions gasistes i s'estableix un sistema econòmic integrat del sector de gas natural, i les disposicions que el despleguen.

Article 71. *Forma d'autorització de les noves instal·lacions de la xarxa bàsica de gas natural.*

1. Les autoritzacions administratives de les noves instal·lacions compreses a la xarxa bàsica de gas natural, previstes a la planificació en matèria d'hidrocarburs que preveu l'article 4 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, han de ser atorgades preferentment pel sistema de concurrència, de conformitat amb el que preveu aquest Reial decret, mitjançant concurs públic promogut i resolt per la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia, de manera que se'n garanteixi la transparència, l'objectivitat i la lliure concurrència.

2. Tanmateix, i amb caràcter excepcional, les empreses interessades a emprendre alguna nova instal·lació de la xarxa bàsica de gas natural, pel fet de considerar-ne justificada la necessitat, per a la qual no s'hagi iniciat encara el procediment de concurrència a què fa referència el punt anterior, poden sol·licitar que els sigui atorgada de forma directa l'autorització de la instal·lació.

La Direcció General de Política Energètica i Mines, una vegada rebuda una sol·licitud d'autorització de forma directa d'una determinada instal·lació, ha de demanar, en cas que no s'hagi produït prèviament, una proposta al gestor tècnic del sistema en relació amb la necessitat d'iniciar la realització de la instal·lació sol·licitada per al sistema gasista, en concordança amb el que preveu el paràgraf h) de l'article 64 de la Llei 34/1998, quant a l'ampliació de la xarxa bàsica de gas natural. En vista de la proposta del gestor tècnic del sistema, i amb l'informe previ de la Comissió Nacional d'Energia, la Direcció General de Política Energètica i Mines pot resoldre sobre la forma d'autorització de la instal·lació.

3. En tot cas, i amb independència de la forma d'autorització de les instal·lacions gasistes, el procediment

general d'autorització de les instal·lacions s'ha d'ajustar al que preveu l'article 70 d'aquest Reial decret, sobre actes administratius de l'autorització.

Article 72. *Autorització d'instal·lacions de forma directa.*

1. En el cas que s'hagi considerat procedent l'atorgament de l'autorització de forma directa d'una determinada nova instal·lació compresa a la xarxa bàsica de gas natural, segons el que preveu l'apartat 2 de l'article anterior, se li ha de notificar al sol·licitant de la nova instal·lació, el qual disposa d'un termini de sis mesos per presentar una sol·licitud d'autorització administrativa, d'acord amb el que disposen els articles 75 i següents d'aquest Reial decret.

2. Transcorregut el termini anterior sense que s'hagi presentat la corresponent sol·licitud d'autorització administrativa, la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia pot autoritzar la instal·lació mitjançant el procediment de concurrència o encomanar al transportista que faci les funcions de gestor tècnic del sistema que dugui a terme la realització dels projectes i la construcció subsegüent de les instal·lacions.

3. Les autoritzacions administratives de les ampliacions i modificacions de les instal·lacions gasistes en funcionament s'atorguen de forma directa amb la sol·licitud prèvia del titular, en la qual ha de justificar detalladament la necessitat d'emprendre la petició formulada. Així mateix, es poden autoritzar de forma directa totes les instal·lacions no incloses a la xarxa bàsica de gas natural.

Article 73. *Autorització d'instal·lacions mitjançant el procediment de concurrència.*

Quan una instal·lació hagi de ser autoritzada mitjançant el procediment de concurrència, la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia ha de resoldre de conformitat amb el procediment següent:

1. Ha de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat» les bases del concurs per atorgar l'autorització administrativa d'una instal·lació gasista, amb l'informe previ de la Comissió Nacional d'Energia.

2. A les bases s'ha de determinar la forma de presentació de les ofertes, els terminis i els criteris d'avaluació de les ofertes, les característiques tècniques de la instal·lació, la quantia màxima de retribució per la inversió en les instal·lacions esmentades, així com les fiances que han de constituir els sol·licitants.

3. El contingut de la sol·licitud de presentació al procediment de concurrència exigeix la presentació d'una memòria resum, que ha de contenir els punts següents:

a) Ubicació de la instal·lació o, quan es tracti de gasoductes, origen, recorregut orientatiu i final de la instal·lació.

b) Objecte de la instal·lació.

c) Característiques principals de la instal·lació.

d) Plànol de situació.

e) Pressupost estimat i condicions de retribució de la instal·lació oferta.

f) Els terminis de sol·licitud d'autorització administrativa, d'aprovació del projecte de detall de les instal·lacions, així com el termini d'execució de les obres i la posada en servei de les instal·lacions.

g) La documentació que acrediti la capacitat del sol·licitant en els termes que assenyala l'article 74.

4. Així mateix, poden incorporar, si s'escau, condicions relatives a la destinació de la instal·lació en cas

que el titular cessi en l'explotació i que poden comportar la seva transmissió forçosa o el seu desmantellament.

5. Una vegada finalitzat el període de recepció de les ofertes, la Direcció General de Política Energètica i Mines ha de adjudicar el concurs en el termini establert a les bases.

6. El concurs el resol la Direcció General de Política Energètica i Mines d'acord amb les bases, amb l'informe previ de la Comissió Nacional d'Energia.

7. La resolució del procediment de concurrència s'ha de notificar a les empreses concurrents en el termini de dos mesos des de l'acabament del termini de recepció d'ofertes, i l'empresa guanyadora del concurs ha de constituir, en el termini d'un mes, a favor de la Direcció General de Política Energètica i Mines, una fiança del 2 per 100 del pressupost previst de les instal·lacions.

La fiança pot ser executada si, una vegada vençuts els terminis previstos a l'oferta presentada, l'empresa adjudicatària no ha complert les obligacions que li són imputables derivades del concurs.

8. Transcorreguts els terminis esmentats al punt anterior sense que l'empresa transportista guanyadora del procediment de concurrència hagi constituït la fiança o hagi presentat la corresponent sol·licitud d'autorització administrativa, o quan hagi quedat desert el procediment de concurrència, la Direcció General de Política Energètica i Mines pot encomanar al transportista que faci les funcions de gestor tècnic del sistema que dugui a terme la realització dels projectes i la construcció subsegüent de les instal·lacions, en el cas d'instal·lacions de la xarxa bàsica de gas natural que, d'acord amb l'article 4 de la Llei 34/1998, tinguin caràcter obligatori i de mínim exigible per a la garantia del subministrament, en la planificació energètica, el qual, en el termini de sis mesos, ha de presentar la corresponent sol·licitud d'autorització administrativa de la nova instal·lació, i la inversió corresponent ha de ser retribuïda per la quantia màxima indicada a les bases del concurs.

9. En el cas de nul·litat de la sol·licitud d'autorització administrativa durant el procediment de concessió, es procedeix de manera anàloga al que es disposa en el cas de l'apartat anterior.

Article 74. *Capacitat del sol·licitant.*

Els sol·licitants de les autoritzacions d'instal·lacions de transport i distribució de gas natural a què es refereix aquest títol han de complir els requisits que estableixen per a l'exercici d'aquesta activitat els articles 5 i 9 d'aquest Reial decret, respectivament, relatius a requisits dels subjectes per a l'exercici de l'activitat de transport i de distribució, i acreditar la seva capacitat legal, tècnica i economicofinancera per a la realització del projecte.

Article 75. *Sol·licitud d'autorització administrativa.*

1. Les sol·licituds de les autoritzacions administratives a què es refereix el present capítol s'han d'adreçar a la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia, i han de complir els requisits que assenyala l'article 70 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

El peticionari ha de presentar la corresponent sol·licitud d'autorització administrativa, per a la construcció, l'ampliació, la modificació i/o l'explotació d'instal·lacions gasistes d'emmagatzemament, regasificació, transport i/o distribució, davant la Direcció General de Política Energètica i Mines, o a les direccions de les àrees o, si s'escau, dependències d'Indústria i Energia, de les dele-

gacions o subdelegacions del Govern de les províncies on hi ha la instal·lació. Igualment, es poden presentar les sol·licituds corresponents davant de qualsevol dels llocs a què fa referència l'article 38.4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

2. Les autoritzacions a què es refereix aquest títol s'atorguen, sense perjudici de les concessions i autoritzacions que siguin necessàries, d'acord amb altres disposicions que siguin aplicables, i en especial les relatives a l'ordenació del territori i al medi ambient.

3. Les noves instal·lacions compreses a la xarxa bàsica de gas natural per a les quals se sol·liciti autorització administrativa han d'estar incloses a la planificació gasista. Excepcionalment, es poden incorporar noves instal·lacions quan, en presentar-se com un fet imprevist, sigui aconsellable i es compleixin els criteris de planificació establerts.

4. Les actuacions de caràcter excepcional considerades en el punt 3 les ha de proposar el gestor tècnic del sistema que ha d'explicar els motius de la seva funcionalitat, i correspon a la Direcció General de Política Energètica i Mines aprovar-les, amb l'informe previ de la Comissió Nacional d'Energia.

Article 76. *Contingut de la sol·licitud d'autorització administrativa.*

S'ha d'adjuntar a la sol·licitud la documentació que acrediti la capacitat del sol·licitant en els termes que assenyala l'article 74 anterior.

També s'ha d'adjuntar a la sol·licitud un projecte de la instal·lació, que com a mínim ha de contenir:

A) Memòria en la qual es consignin les especificacions següents:

- a) Ubicació de la instal·lació o, quan es tracti d'instal·lacions de transport o distribució de gas natural, origen, recorregut i final de la instal·lació.
- b) Objecte de la instal·lació.
- c) Característiques principals de la instal·lació.

B) Plànols de la instal·lació a escala mínima 1:50.000.

C) Pressupost estimat de la instal·lació.

D) Separates tècniques relatives a les afeccions, si s'escau, de la instal·lació a béns o serveis dependents de les administracions públiques, organismes i empreses de servei públic o de serveis d'interès general.

E) Les altres dades que l'Administració encarregada de tramitar l'expedient consideri oportú reclamar.

Article 77. *Tràmits d'avaluació d'impacte ambiental.*

Els projectes d'instal·lacions d'emmagatzemament, regasificació, transport i distribució de gas natural i instal·lacions complementàries s'han de sotmetre a avaluació d'impacte ambiental quan ho exigeixi la legislació aplicable en aquesta matèria.

A aquests efectes, la informació pública necessària d'acord amb la normativa en matèria d'avaluació d'impacte ambiental s'ha de fer en aquesta fase d'autorització administrativa.

Article 78. *Informació pública.*

1. Les sol·licituds formulades de conformitat amb l'article 75 s'han de sotmetre al tràmit d'informació pública durant el termini de vint dies, a l'efecte de la qual

cosa s'ha d'inserir un anunci extracte de les sol·licituds en el butlletí oficial de la província o províncies on hi ha la instal·lació o diari oficial de la comunitat o comunitats autònomes respectives, i, a més a més, en el «Butlletí Oficial de l'Estat» i en dos dels diaris de més difusió en l'àmbit territorial corresponent. En cas que la instal·lació afecti més d'una província, correspon tramitar la publicació de l'anunci en el «Butlletí Oficial de l'Estat» a la direcció de l'àrea o, si s'escau, dependència d'Indústria i Energia de la delegació o subdelegació del Govern en la província de la qual tingui l'origen la instal·lació.

Durant el dit termini de vint dies els interessats poden formular les alegacions que considerin oportunes.

2. En cas que se sol·liciti simultàniament l'autorització administrativa i la declaració d'utilitat pública, la informació pública a què es refereix l'apartat anterior s'ha de fer conjuntament amb la corresponent a la de la declaració d'utilitat pública.

Article 79. *Alegacions.*

Les alegacions presentades, si s'escau, com a conseqüència de la informació pública, s'han de traslladar al peticionari perquè aquest, al seu torn, comuniqui a la direcció de l'àrea o, si s'escau, dependències d'Indústria i Energia, de les delegacions o subdelegacions del Govern de les províncies encarregades de la tramitació, el que consideri pertinent en un termini no superior a quinze dies. Les direccions de l'àrea o, si s'escau, dependències d'Indústria i Energia han d'enviar les alegacions rebudes a les províncies respectives i les manifestacions del peticionari en relació amb aquestes a la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia.

Article 80. *Informació a altres administracions públiques.*

1. L'Administració competent per a la tramitació ha de traslladar a les diferents administracions, organismes o, si s'escau, empreses de servei públic o de serveis d'interès general la documentació relativa a la part que la instal·lació pugui afectar béns i drets a càrrec seu.

2. A aquests efectes, l'Administració competent per tramitar l'expedient ha d'enviar una separata del projecte, que contingui les característiques generals de la instal·lació i la documentació cartogràfica corresponent i, si s'escau, un document de síntesi de l'estudi d'impacte ambiental, en relació amb el qual, en un termini de vint dies, prestin la seva conformitat o oposició a l'autorització sol·licitada.

Transcorregut l'esmentat termini sense que les diferents administracions, organismes o empreses de servei públic o de serveis d'interès general afectades en els seus béns i drets hagin contestat, l'Administració encarregada de la tramitació ha de reiterar el requeriment perquè en un nou termini de deu dies es pronuncii sobre la conformitat o l'oposició a la instal·lació. Passat el termini de reiteració sense que s'hagi produït la contestació de l'Administració, organisme o empresa requerida, s'entén la conformitat de l'Administració esmentada amb l'autorització de la instal·lació. Tot això s'entén sense perjudici de les autoritzacions que correspongui atorgar a les administracions esmentades.

3. L'Administració encarregada de la tramitació ha de traslladar al sol·licitant l'acceptació o l'oposició, segons el que disposa l'apartat anterior, perquè en el termini de quinze dies hi presti la seva conformitat o formuli les objeccions que consideri procedents.

4. En cas d'objeccions del peticionari, s'han de traslladar a l'Administració, organisme o empresa de servei públic o de serveis d'interès general que va formular l'oposició, a l'efecte que, en el termini de quinze dies, mostri la seva conformitat o objeccions a la contestació. Transcorregut el termini sense que les administracions, organismes o empreses de servei públic o de serveis d'interès general emetin nou escrit d'objeccions, s'entén la conformitat amb la contestació efectuada pel peticionari.

Article 81. *Resolució de l'autorització.*

1. Conclous els tràmits d'informació pública i petició d'informes a altres administracions i organismes, a què es refereixen els articles 79 i 80 precedents, les direccions de les àrees o, si s'escau, dependències d'Indústria i Energia, de les delegacions o subdelegacions del Govern de les províncies on hi ha la instal·lació han d'enviar a la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia els expedients administratius de la instal·lació, junt amb els seus informes, així com el corresponent projecte de la instal·lació.

En cas que la instal·lació afecti diverses províncies, el projecte l'ha d'enviar l'òrgan administratiu que hagi efectuat la tramitació a la província on tingui l'origen la instal·lació gasista.

2. En els expedients d'autorització de noves instal·lacions, la Direcció General de Política Energètica i Mines ha de traslladar la proposta de resolució a la Comissió Nacional d'Energia, que hi ha d'emetre un informe amb caràcter preceptiu.

3. Una vegada rebuts els expedients i els informes indicats als punts precedents, la Direcció General de Política Energètica i Mines ha de resoldre sobre l'autorització de la instal·lació sol·licitada i notificar la resolució dins els sis mesos des de la presentació de la sol·licitud d'autorització administrativa.

4. La manca de resolució expressa de les sol·licituds d'autorització té efectes desestimatoris, de conformitat amb el que disposa l'article 67.3 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, i, si s'escau, s'hi pot interposar recurs administratiu davant l'autoritat corresponent.

5. La resolució s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat» i en el butlletí oficial de les províncies respectives i s'ha de notificar al sol·licitant.

6. L'autorització administrativa ha d'expressar el període de temps comptat a partir de l'atorgament en el qual s'ha de sol·licitar l'aprovació del projecte d'execució, i ha d'indicar que se'n produeix la caducitat si transcorregut l'esmentat termini aquella no ha estat sol·licitada; el peticionari pot sol·licitar, per raons justificades, pròrrogues del termini establert.

7. Les autoritzacions d'instal·lacions de distribució han de contenir, entre els seus requisits, la delimitació concreta de la zona on l'empresa distribuïdora ha de prestar el subministrament de gas, els compromisos d'expansió de la xarxa en aquesta zona i, si s'escau, el termini per executar les instal·lacions previstes en el projecte autoritzat.

Article 82. *Constitució de fiança.*

Una vegada atorgada l'autorització administrativa corresponent a una nova instal·lació gasista, i a l'efecte de garantir el compliment de les obligacions que en deriven, el titular ha de constituir una fiança o garantia del 2 per 100 del pressupost de les instal·lacions afectades,

a disposició del director general de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia.

Aquesta fiança o garantia es retorna a l'interessat una vegada que, formalitzada l'acta de posada en servei de les instal·lacions, l'interessat ho sol·liciti i justifiqui el compliment de les seves obligacions derivades de l'autorització.

Als efectes del que preveu aquest article, es pot aplicar la fiança dipositada de conformitat amb el punt 7 de l'article 73, en el cas d'instal·lacions autoritzades mitjançant el procediment de concurrència.

Article 83. *Sol·licitud d'aprovació del projecte d'execució.*

1. Les sol·licituds d'aprovació dels projectes d'execució de les instal·lacions gasistes, les han d'adreçar a la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia els titulars o peticionaris d'una autorització administrativa de les que preveu l'article 75 d'aquest Reial decret, i han de complir els requisits assenyalats a l'article 70 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

2. El peticionari ha de presentar la corresponent sol·licitud d'aprovació del projecte d'execució de les instal·lacions per a la construcció, l'ampliació o la modificació d'instal·lacions gasistes, davant la Direcció General de Política Energètica i Mines, o a les direccions de les àrees o, si s'escau, dependències d'Indústria i Energia, de les delegacions o subdelegacions del Govern de les províncies on hi ha la instal·lació. Igualment, es poden presentar les sol·licituds corresponents davant de qualsevol dels llocs a què fa referència l'article 38.4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

3. A la sol·licitud s'hi ha d'adjuntar el projecte d'execució de les instal·lacions elaborat de conformitat amb els reglaments tècnics i de seguretat vigents en la matèria, així com separades tècniques corresponents a les parts del projecte que afectin béns, instal·lacions, obres o serveis, centres o zones dependents d'altres administracions, organismes o, si s'escau, empreses de servei públic o de serveis d'interès general, perquè aquestes estableixin el condicionat tècnic precedent.

4. Quan es tracti d'instal·lacions de gas de caràcter interprovincial, el tràmit indicat al número anterior s'ha de fer per províncies, presentant com a mínim per a cada una de les províncies afectades la part corresponent del projecte de la instal·lació i les seves separades.

5. Són competents per tramitar l'aprovació del projecte d'execució les direccions de les àrees o, si s'escau, dependències d'Indústria i Energia, de les delegacions o subdelegacions del Govern en les províncies de les quals s'ubiqui o discorri la instal·lació.

Article 84. *Condicionats i aprovació del projecte.*

1. L'Administració competent per tramitar l'expedient ha d'enviar les separades del projecte presentat a les diferents administracions, organismes o empreses de servei públic o de serveis d'interès general afectades, amb béns i drets a càrrec seu, que no hagin atorgat ja la seva autorització, concessió, permís o llicència amb el condicionat corresponent en la fase d'autorització administrativa, a fi que estableixin el condicionat tècnic precedent, en el termini de vint dies.

2. No és necessari obtenir aquest condicionat:

a) Quan les diferents administracions, organismes i empreses esmentades hagin acordat, de conformitat

amb el Ministeri d'Economia o els departaments autonòmics corresponents, normes de caràcter general per a l'establiment de les instal·lacions o per a l'encreuament o la contigüitat de les canalitzacions de conducció de gas amb els béns, les instal·lacions, obres, serveis, centres o zones a què es refereix l'article anterior.

b) Quan, trameses les separades corresponents transcorrin vint dies i reiterada la petició transcorrin deu dies més sense haver rebut resposta, s'han de considerar aprovades les especificacions tècniques proposades pel peticionari de la instal·lació en el projecte d'execució.

3. S'han de traslladar al peticionari els condicionats establerts perquè en el termini de quinze dies hi presti la conformitat o formuli les objeccions que consideri procedents.

4. La contestació del peticionari s'ha de traslladar a l'Administració, organisme o empreses de servei públic o de serveis d'interès general que hagi emès el condicionat tècnic corresponent, a fi que en el termini de quinze dies mostri la seva conformitat o objeccions a la contestació. Transcorregut l'esmentat termini sense que l'Administració, organisme o empreses de servei públic o de serveis d'interès general esmentats emetin un nou escrit d'objeccions sobre el seu condicionat, s'entén la conformitat amb la contestació al condicionat efectuada pel peticionari.

5. Conclous els tràmits precedents, la direcció de l'àrea o, si s'escau, la dependència d'Indústria i Energia, si ho estima oportú, ha de fer un reconeixement sobre el terreny i complir els condicionats tècnics, si n'hi ha, i ha d'elevat el corresponent informe sobre l'aprovació del projecte d'execució a la Direcció General de Política Energètica i Mines, junt amb el corresponent projecte d'execució. En cas que la instal·lació afecti diverses províncies, el projecte l'ha d'enviar l'òrgan administratiu que hagi efectuat la tramitació a la província on tingui l'origen la instal·lació gasista.

6. Sense perjudici del que disposa l'apartat 4 anterior i per al cas que es mantingui la discrepància quant al condicionat tècnic entre el peticionari de la instal·lació i alguna Administració o organisme, la Direcció General de Política Energètica i Mines pot, o bé resoldre i recollir les condicions tècniques establertes en el condicionat, o bé, si en discrepa, enviar una proposta de resolució al ministre d'Economia, perquè l'elevi al Consell de Ministres.

7. L'òrgan competent ha de resoldre i notificar la resolució corresponent en un termini de tres mesos. La manca de resolució expressa té efectes desestimatoris, de conformitat amb el que disposa l'article 67.3 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, i es pot interposar, si s'escau, un recurs administratiu davant l'autoritat corresponent.

8. La resolució s'ha de notificar al peticionari.

9. L'aprovació del projecte d'execució constitueix la resolució que habilita el seu titular per construir la instal·lació projectada.

10. La resolució ha d'expressar el període de temps comptat a partir de l'atorgament en el qual està previst executar la instal·lació.

Article 85. *Autorització d'explotació. Acta de posada en servei.*

1. Una vegada executat el projecte, s'ha de presentar la corresponent sol·licitud d'acta de posada en servei davant les direccions de les àrees o, si s'escau, les dependències d'Indústria i Energia, de les delegacions o subdelegacions del Govern respectives que hagin tramitat l'expedient per províncies.

A la sol·licitud s'hi ha d'adjuntar un certificat de final d'obra subscrit per un tècnic facultatiu competent, on consti que la instal·lació s'ha dut a terme d'acord amb la normativa i les especificacions previstes en el projecte d'execució aprovat, com també amb les prescripcions de la reglamentació tècnica i de seguretat aplicable a les instal·lacions objecte del projecte.

2. L'acta de posada en servei l'estenen les direccions de les àrees o, si s'escau, les dependències d'Indústria i Energia, de les delegacions o subdelegacions del Govern respectives que hagin tramitat l'expedient, en el termini d'un mes, prèvies les comprovacions tècniques que es considerin oportunes. Si es tracta d'una instal·lació de gas que afecti diferents províncies, s'ha d'estendre acta de posada en servei per cada una d'aquestes.

Durant aquest termini, les direccions de les àrees o, si s'escau, dependències d'Indústria i Energia, de les delegacions o subdelegacions del Govern, a petició del titular de la instal·lació, poden estendre acta de posada en servei per a proves de la instal·lació.

3. Així mateix, les direccions d'àrea o, si s'escau, dependències d'Indústria i Energia poden estendre, a sol·licitud de l'interessat, actes de posada en servei parcials per a determinades parts del projecte quan el peticionari justifiqui la necessitat del seu funcionament abans de l'acabament del projecte.

4. Les direccions de les àrees o, si s'escau, dependències d'Indústria i Energia, de les delegacions o subdelegacions del Govern han de posar en coneixement de la Direcció General de Política Energètica i Mines la data de posada en servei de les instal·lacions enviant una còpia, en el termini d'un mes, de l'acta corresponent de posada en servei. Així mateix ha d'enviar una còpia de la mateixa acta al titular de les instal·lacions.

CAPÍTOL III

Transmissió de les instal·lacions

Article 86. *Sol·licitud.*

1. La sol·licitud d'autorització administrativa de transmissió de la titularitat d'una instal·lació d'emmagatzemament, regasificació, transport o distribució de gas natural ha de ser adreçada a la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia per qui pretengui adquirir la titularitat de la instal·lació.

La sol·licitud ha d'anar acompanyada de la documentació que permeti acreditar la capacitat legal, tècnica i econòmica del sol·licitant, així com una declaració del titular de la instal·lació en què manifesti la voluntat de transmetre la titularitat.

Article 87. *Transmissió de les instal·lacions.*

La Direcció General de Política Energètica i Mines, amb l'informe previ de la Comissió Nacional d'Energia sobre la sol·licitud, ha de resoldre sobre la sol·licitud i notificar-ho, en el termini de tres mesos. La manca de resolució expressa dins el termini escaient té efectes desestimatoris, de conformitat amb el que disposa l'article 67.3, de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, i s'hi pot interposar, si s'escau, recurs administratiu davant l'autoritat corresponent.

A partir de l'atorgament, el sol·licitant disposa d'un termini de sis mesos per transmetre la titularitat de la instal·lació. Es produeix la caducitat de l'autorització si, transcorregut l'esmentat termini, no ha tingut lloc la transmissió.

La resolució s'ha de notificar al sol·licitant i al transmissor. Atorgada l'autorització, el sol·licitant ha de comunicar a la Direcció General de Política Energètica i Mines la transmissió en el termini d'un mes des que es faci efectiva.

CAPÍTOL IV

Autorització de tancament d'instal·lacions

Article 88. *Sol·licitud d'autorització de tancament d'instal·lacions.*

1. El titular de la instal·lació d'emmagatzemament, regasificació, transport o distribució de gas natural que pretengui tancar-la ha d'adreçar la sol·licitud d'autorització administrativa de tancament, que ha de complir els requisits assenyalats a l'article 70 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, a la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia.

2. El peticionari ha de presentar la corresponent sol·licitud de tancament de la instal·lació davant la Direcció General de Política Energètica i Mines o a les direccions de les àrees o, si s'escau, dependències d'Indústria i Energia, de les delegacions o subdelegacions del Govern de les províncies on hi ha la instal·lació. També es poden presentar les sol·licituds corresponents davant de qualsevol dels llocs a què fa referència l'article 38.4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

3. El titular de la instal·lació ha d'adjuntar a la sol·licitud un projecte de tancament, que ha de contenir com a mínim una memòria, en la qual es detallin les circumstàncies tècniques, econòmiques, ambientals o de qualsevol altre ordre, per les quals es pretén el tancament, així com els plànols actualitzats de la instal·lació a escala adequada.

4. La sol·licitud es pot acompanyar d'un pla de desmantellament de la instal·lació, en el cas que el sol·licitant ho pretengui.

Article 89. *Tràmits de la sol·licitud de tancament d'instal·lacions.*

1. La tramitació de la sol·licitud l'ha de fer la direcció de l'àrea o, si s'escau, la dependència d'Indústria i Energia, de les delegacions o subdelegacions del Govern corresponents.

2. En el cas d'instal·lacions sota la gestió tècnica del gestor tècnic del sistema, aquest ha d'emetre un informe previ sobre la sol·licitud d'autorització de tancament.

3. En el cas d'instal·lacions de transport l'autorització de tancament de les quals hagi de ser atorgada per les comunitats autònomes, aquestes han de sol·licitar un informe previ a la Direcció General de Política Energètica i Mines, on aquesta ha de consignar les possibles afeccions del tancament de la instal·lació als plans de desenvolupament de la xarxa i a la gestió tècnica del sistema.

Article 90. *Atorgament de l'autorització de tancament d'instal·lacions.*

1. La direcció de l'àrea o, si s'escau, dependència d'Indústria i Energia, de les delegacions o subdelegacions

del Govern corresponents, han d'elevar l'expedient de sol·licitud de tancament junt amb el seu informe a la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia, la qual, amb l'informe previ de la Comissió Nacional d'Energia, ha de resoldre sobre l'autorització de tancament de la instal·lació i notificar-ho en un termini de tres mesos.

La manca de resolució expressa té efectes desestimadors, de conformitat amb el que disposa l'article 67.3 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, i s'hi pot interposar, si s'escau, recurs administratiu davant l'autoritat corresponent.

2. En tot cas, l'autorització de tancament de la instal·lació pot imposar al seu titular l'obligació de desmantellar-la.

La resolució ha d'expressar el període de temps comptat a partir de l'atorgament en el qual s'ha de procedir al tancament i, si s'escau, al desmantellament de la instal·lació, i ha d'indicar que es produeix la caducitat de l'autorització si transcorregut l'esmentat termini aquell no ha tingut lloc.

3. La resolució s'ha de notificar al sol·licitant i s'ha de publicar, en tot cas, en el «Butlletí Oficial de l'Estat» i en el butlletí oficial de les províncies on hi ha la instal·lació.

Article 91. *Acta de tancament.*

Concedida l'autorització de tancament per la direcció de l'àrea o, si s'escau, la dependència d'Indústria i Energia, de la delegació o subdelegacions del Govern corresponents i prèvies les comprovacions tècniques que es considerin oportunes, s'ha d'estendre acta de tancament quan aquest es faci efectiu.

CAPÍTOL V

Drets d'ocupació del domini públic, expropiació forçosa, servituds i limitacions de propietat

Article 92. *Reconeixement d'utilitat pública.*

1. Per al reconeixement en concret d'utilitat pública de les instal·lacions de transport i distribució de gas natural per canalització i instal·lacions auxiliars cal que l'empresa interessada ho sol·liciti, i que inclogui una relació concreta i individualitzada dels béns o els drets que el sol·licitant considera d'expropiació o ocupació necessària.

2. Els titulars d'autoritzacions de construcció, ampliació i modificació d'instal·lacions de transport i distribució de gas natural per canalització gaudeixen del benefici d'expropiació forçosa i ocupació temporal dels béns i els drets que exigeixen les instal·lacions i els serveis necessaris, així com la servitud de pas i limitacions de domini, en els casos en què sigui necessari per a vies d'accés i línies de conducció de gas i instal·lacions auxiliars necessàries per al funcionament, com ara instal·lacions de subministrament elèctric, protecció catòdica, telecomandament i teleprocés i distribució de gas, incloses les necessàries per atendre la vigilància, la conservació i la reparació de les instal·lacions. Tot això, de conformitat amb el que disposa l'article 103 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs.

Article 93. *Línies directes.*

La construcció de línies directes a què es refereix l'article 78 de la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector

d'hidrocarburs, queda exclosa de la declaració d'utilitat pública, així com de les disposicions que en matèria d'expropiació i servituds estableix el present capítol, i queda subjecta a l'ordenament jurídic general.

Article 94. *Recursos.*

Contra les resolucions dictades en matèria d'expropiació i imposició de servitud es poden interposar els recursos que preveu la Llei d'expropiació forçosa, de 16 de desembre de 1954, i altra normativa aplicable.

Article 95. *Sol·licitud de reconeixement d'utilitat pública.*

1. Per al reconeixement, en concret, de la utilitat pública de les instal·lacions esmentades a l'article 92 cal que el peticionari en faci la sol·licitud corresponent adreçada a la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia amb els requisits que assenyalava l'article 70 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

2. El peticionari ha de presentar la corresponent sol·licitud de reconeixement, en concret, de la utilitat pública de les instal·lacions davant la Direcció General de Política Energètica i Mines, o a les direccions de les àrees o, si s'escau, les dependències d'Indústria i Energia, de les delegacions o subdelegacions del Govern de les províncies on hi ha la instal·lació. També es poden presentar les sol·licituds corresponents davant de qualsevol dels llocs a què fa referència l'article 38.4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

3. La sol·licitud de reconeixement en concret d'utilitat pública es pot fer de manera simultània a la sol·licitud d'autorització administrativa i/o d'aprovació del projecte d'execució, o bé després d'obtenir l'autorització administrativa.

4. Amb la sol·licitud s'ha d'aportar un document tècnic i annex d'afeccions del projecte que contingui la documentació següent:

a) Memòria justificativa i característiques tècniques de la instal·lació.

b) Plànols de situació general, a escala mínima 1:25.000.

c) Plànols parcel·lars amb identificació de finques afectades segons el projecte, situació de traçat de les canalitzacions i instal·lacions auxiliars i afeccions resultants.

d) Relació de les diferents administracions públiques afectades, quan la instal·lació pugui afectar béns de domini, ús o servei públic o patrimonials de l'Estat, comunitat autònoma i corporacions locals, o obres i serveis atribuïts a les seves competències respectives.

e) Relació concreta i individualitzada, en què s'han de descriure, en tots els seus aspectes, material i jurídic, els béns o els drets que consideri d'expropiació necessària, ja sigui aquesta del ple domini de terrenys així com de servituds de pas i limitacions de domini i serveis complementaris, si s'escau, com ara de camins d'accés o altres instal·lacions auxiliars.

5. Són competents per tramitar els expedients de sol·licitud d'utilitat pública les direccions de les àrees o, si s'escau, les dependències d'Indústria i Energia, de les delegacions o subdelegacions del Govern en les províncies de les quals s'ubiqui o discorri la instal·lació.

Article 96. Informació pública.

La sol·licitud de reconeixement, en concret, d'utilitat pública, junt amb el document tècnic esmentat a l'article anterior, s'han de sotmetre al tràmit d'informació pública durant un termini de vint dies.

A aquests efectes, s'ha d'inserir un anunci, amb la relació concreta i individualitzada dels béns i els drets afectats pel procediment d'expropiació forçosa del ple domini, per limitacions de domini, o per a la imposició de servitud de pas de les instal·lacions gasistes, i les seves instal·lacions auxiliars, en el «Butlletí Oficial de l'Estat» i en el butlletí oficial de les províncies afectades.

L'anunci també s'ha de publicar en dos dels diaris de més circulació de cada una de les províncies afectades.

Així mateix, aquesta informació s'ha de comunicar als ajuntaments en els termes municipals dels quals hi hagi els béns o els drets afectats per la instal·lació, per a la seva exposició al públic, al tauler d'edictes dels ajuntaments afectats pel mateix període de temps.

La informació pública establerta a la qual es refereix aquest article, d'acord amb el que preveu l'article 78 del present Reial decret, es pot fer conjuntament amb la de l'autorització administrativa que preveu aquest títol.

Article 97. Alegacions.

Si com a conseqüència de la informació practicada, d'acord amb l'article anterior, s'han presentat alegacions, aquestes s'han de posar en coneixement del sol·licitant perquè aquest, al seu torn, comuniqui a l'òrgan encarregat de la tramitació el que consideri pertinent en un termini no superior a quinze dies, el qual, al seu torn, junt amb la resta de l'expedient tramitat, ha de trametre les alegacions i les manifestacions del peticionari a la Direcció General de Política Energètica i Mines, així com, en el cas d'expropiació necessària, un informe basat en el projecte presentat, relatiu al compliment de les condicions que estableix l'article 95 del present Reial decret.

Article 98. Informació a altres administracions públiques.

1. L'òrgan encarregat de tramitar l'expedient, simultàniament al tràmit d'informació pública, ha de donar compte de la sol·licitud i de la part del document tècnic pel qual les diferents administracions, organismes, empreses de servei públic o de serveis d'interès general resultin afectats, a fi que emetin l'informe corresponent. S'entén que no hi ha cap objecció quan passats vint dies i reiterada la petició transcorrin deu dies més sense rebre resposta de les administracions esmentades o organismes públics o empreses assenyalades.

2. S'entén efectuat el tràmit d'informe al qual es refereix l'apartat anterior quan, en el cas que s'hagi sol·licitat conjuntament la declaració d'utilitat pública amb l'aprovació de projecte d'execució, es compleixin els requisits i els tràmits que estableix l'article 80 d'aquest Reial decret.

Article 99. Oposició o objecció.

1. Si, de conformitat amb el que estableix l'article anterior, les administracions, organismes o empreses de servei públic o de serveis d'interès general consultades han formulat objeccions, s'han de fer saber a l'entitat sol·licitant, a fi que en un termini de quinze dies hi faci

les rectificacions corresponents o bé formuli les raons en què fonamenti la impossibilitat d'atendre aquestes objeccions.

2. L'Administració que tramita l'expedient ha de trametre aquesta contestació a les administracions o organismes públics o empreses de servei públic o de serveis d'interès general que les hagin formulat perquè en un termini de quinze dies hi prestin la seva conformitat o objeccions. S'entén que hi estan conformes si dins d'aquest termini les administracions o organismes esmentats no emeten un nou escrit d'objeccions.

Article 100. Resolució.

1. La resolució sobre el reconeixement en concret de la utilitat pública correspon a la Direcció General de Política Energètica i Mines, si l'autorització és de competència estatal, excepte en el cas que les administracions o organismes públics consultats mantinguin expressament les oposicions o objeccions sobre la declaració d'utilitat pública i el Ministeri d'Economia discrepi de les seves propostes, cas en què la resolució de l'expedient correspon al Consell de Ministres.

En tot cas, l'òrgan competent ha de dictar i notificar la resolució corresponent en un termini de sis mesos des de la data en què la sol·licitud hagi tingut entrada al registre de l'òrgan esmentat.

2. La resolució s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat» i en el butlletí oficial de la província o províncies afectades.

La resolució s'ha de notificar al sol·licitant i als afectats d'acord amb el que preveu l'article 52 de la Llei d'expropiació forçosa.

Article 101. Efectes del reconeixement en concret de la utilitat pública.

1. El reconeixement en concret de la utilitat pública porta implícita la necessitat d'ocupació dels béns o d'adquisició dels drets afectats i implica l'ocupació urgent als efectes de l'article 52 de la Llei d'expropiació forçosa, i l'empresa sol·licitant adquireix la condició de beneficiària en l'expedient expropiatori, d'acord amb el que estableix l'article 2.2 de la Llei d'expropiació forçosa.

2. Igualment, porta implícita l'autorització per a l'establiment de la instal·lació gasista, sobre terrenys de domini, ús o servei públic, o patrimonials de l'Estat, o de les comunitats autònomes, o d'ús públic propis o comunals de la província o municipi, obres i serveis d'aquests i zones de servitud pública.

Article 102. Procediment d'expropiació.

Reconeguda la utilitat pública de la instal·lació, les delegacions del Govern corresponents han d'iniciar les actuacions expropiatòries, de conformitat amb el procediment d'urgència que estableixen l'article 52 de la Llei d'expropiació forçosa i concordant del seu Reglament, i és aplicable el termini d'un mes per a la notificació als interessats afectats i a les publicacions a les quals es refereix l'apartat 2 del mateix article 52 de la Llei d'expropiació forçosa; s'ha de procedir a l'expropiació forçosa del ple domini dels terrenys i drets necessaris per construir la instal·lació i els serveis auxiliars o complementaris, si s'escau, o a l'establiment de les limitacions de domini o a la constitució de la servitud de pas corresponent.

Article 103. *Adquisició per mutu acord.*

En qualsevol moment, el sol·licitant del reconeixement en concret de la utilitat pública pot convenir lliurement amb els titulars dels béns i drets necessaris l'adquisició per mutu acord d'aquests béns i drets. Aquest acord, en el moment de declarar-se la utilitat pública de la instal·lació, adquireix la naturalesa i els efectes que preveu l'article 24 de la Llei d'expropiació forçosa i, per tant, causa la conclusió corresponent de l'expedient expropiatori. En aquests casos, el contracte d'adquisició de drets per mutu acord signat té a tots els efectes el mateix abast que l'acta d'ocupació, i el beneficiari de la declaració d'utilitat pública, si s'escau, pot sol·licitar a l'autoritat competent que apliqui el mecanisme que estableix l'article 59 del Reglament d'expropiació forçosa.

Article 104. *Expropiació a instància de l'amo del predi servent.*

1. Quan la servitud de pas de les instal·lacions de gas faci antieconòmica l'explotació del predi servent, el propietari pot sol·licitar a l'Administració que li sigui expropiat aquest predi i el titular de la servitud n'adquireix el ple domini.

2. En la sol·licitud s'han de justificar les causes concretes determinants dels perjudicis econòmics com a conseqüència de l'alteració de les condicions fonamentals d'explotació de la finca.

3. L'Administració competent, per tramitar l'expedient, ha de resoldre sobre aquesta sol·licitud en un termini de deu dies. En el cas que es denegui la petició, s'ha d'observar el que preveu l'article 46 de la Llei d'expropiació forçosa.

Article 105. *Modificació de la servitud a instància de l'amo del predi servent.*

1. Constituïda la servitud de pas, el titular del predi servent pot sol·licitar el canvi del traçat de la canalització de gas si no hi ha dificultats tècniques per fer-ho, i les despeses de variació són a càrrec seu.

2. El titular del predi servent, al qual interessi la variació del traçat de la canalització prevista en el número anterior, pot sol·licitar la variació a l'òrgan encarregat de la tramitació de l'expedient en el cas que no hi hagi acord sobre això amb l'entitat titular de la canalització de gas.

3. A la sol·licitud s'ha d'acreditar la conformitat prèvia dels nous propietaris afectats per la variació, degudament documentada, així com el compromís formal de sufragar totes les despeses que ocasioni la seva realització.

4. D'aquesta petició, se n'ha de donar audiència al beneficiari de la servitud per un termini de quinze dies, durant el qual ha de presentar el pressupost total de les despeses de qualsevol ordre que comporti la variació de traçat i ha de formular, si s'escau, les alegacions que consideri pertinents.

5. El pressupost que s'esmenta a l'apartat anterior s'ha de traslladar a l'amo del predi servent perquè l'accepti o el rebutgi.

6. L'Administració competent ha de resoldre i notificar la sol·licitud en el termini de quinze dies, des de la data en què la sol·licitud hagi tingut entrada al registre de l'òrgan competent, i s'ha de pronunciar expressament sobre el pressupost presentat i ha d'assenyalar el termini en el qual s'han de fer les obres de la variació.

7. Si la resolució és favorable a la variació, per dur-la a terme el sol·licitant ha d'abonar prèviament al titular de la canalització de gas l'import total del pressupost a què fa referència l'apartat anterior.

Article 106. *Variació del traçat de la canalització de gas com a conseqüència de projectes o plans aprovats per l'Administració.*

1. En l'elaboració per part de les diferents administracions públiques de projectes o plans que puguin variar el traçat d'una canalització de gas ja existent, s'ha de donar audiència a l'entitat que n'és titular, per tal que formuli les alegacions pertinents sobre els aspectes tècnics, econòmics i de qualsevol altre ordre respecte a la variació que es projecti.

2. En l'expedient a què es refereix l'apartat anterior hi ha d'emetre informe la Direcció General de Política Energètica i Mines o l'òrgan autonòmic que sigui competent.

3. L'Administració competent sobre el projecte o pla de què derivi la necessitat de variació de la canalització de gas, una vegada que aquest hagi estat aprovat, ha d'abonar al titular de la canalització el cost de la variant i els perjudicis ocasionats.

Article 107. *Causas d'extinció de la servitud de pas.*

La servitud establerta per a l'execució d'una instal·lació de transport o distribució de gas o instal·lació auxiliar regulada per aquest Reial decret s'extingeix:

a) Per la retirada de la instal·lació. Tanmateix, no es produeix l'extinció per l'addició, canvi o reparació dels seus elements.

b) Per la manca d'ús de la instal·lació sense causa justificada durant un termini de nou anys des que s'hagi interromput el servei.

c) Per la revocació o l'extinció de l'autorització sobre la instal·lació.

d) Per les altres causes que preveu el Codi civil.

Article 108. *Determinació del preu just i pagament.*

1. Efectuada l'ocupació de la finca, s'ha de tramitar l'expedient de fixació de preu just i pagament, segons la corresponent legislació vigent en matèria d'expropiació forçosa i valoració del sòl.

2. La indemnització pel valor dels béns i els drets a expropiar es determina de conformitat amb el que preveu el capítol III del títol II de la Llei d'expropiació forçosa.

3. La indemnització per la imposició de la servitud de pas comprèn els conceptes següents:

a) El valor de la superfície de terreny ocupat per l'amplada de la rasa.

b) L'import de la desvaloració que ocasionin al predi servent la servitud, les limitacions en l'ús i l'aprofitament del predi com a conseqüència del pas per a la vigilància, la conservació i la reparació de la línia de conducció de gas i les restriccions exigides per a la seguretat de les persones i les coses.

c) La indemnització per danys i perjudicis derivats de l'ocupació temporal de terrenys per dipositar-hi materials o per dur-hi a terme les activitats necessàries per a la instal·lació i l'explotació de la línia de conducció de gas.

En la indemnització s'ha d'indicar de manera independent la part de la quantia total corresponent a cada un d'aquests conceptes.

Article 109. Abast de la servitud de pas de les instal·lacions de gas.

1. La servitud de pas de les instal·lacions de gas grava els béns aliens en la forma i amb l'abast que determinen la Llei del sector d'hidrocarburs, aquest Reial decret i la legislació general sobre expropiació forçosa, i es considera servitud legal als efectes que preveuen l'article 542 del Codi civil i altres de concordants.

2. En el cas que les instal·lacions es puguin situar sobre servituds administratives ja establertes, s'ha de demanar l'informe corresponent a l'autoritat o organisme que va acordar la imposició de la servitud, i s'han d'adoptar les mesures necessàries perquè aquestes puguin continuar sent utilitzades, en cas que siguin compatibles, o, si no, s'ha de procedir a substituir-les, d'acord amb l'autoritat o organisme esmentat.

Si no és possible l'acord, s'ha de procedir a la cessió o expropiació sense perjudici de les indemnitzacions que siguin procedents. Quant a l'ocupació de l'espai marítimoterrestre, cal atènyer-se al que disposa la Llei de costes.

Article 110. Servitud de pas subterrani d'instal·lacions de gas.

La servitud de pas de canalitzacions de gas comprèn:

a) L'ocupació del subsòl per la canalització a la profunditat i amb les altres característiques que assenyalen la normativa tècnica i urbanística aplicable.

b) L'establiment dels elements de protecció, control, comunicació i dispositius auxiliars necessaris per a les instal·lacions de transport i distribució de gas.

c) El dret de pas o accés per atendre l'establiment, la vigilància, la conservació i la reparació de les instal·lacions de transport i distribució de gas i les instal·lacions auxiliars necessàries.

d) L'ocupació temporal de terrenys o altres béns, si s'escau, necessaris per a les finalitats indicades.

Article 111. Condicions de seguretat.

Les condicions i limitacions que s'han d'imposar en cada cas per raons de seguretat s'han d'aplicar d'acord amb els reglaments i les normes tècniques vigents.

Article 112. Relacions civils.

1. La servitud de pas d'instal·lacions de transport i distribució de gas natural per canalització no impedeix a l'amo del predi servent envoltar-lo o edificar-hi, deixant estàlvia la servitud, sempre que sigui autoritzat per l'Administració competent, que ha de prendre en especial consideració la normativa vigent en matèria de seguretat. Així mateix, l'amo pot sol·licitar el canvi de traçat de la canalització, si no hi ha dificultats tècniques, i les despeses de la variació són a càrrec seu, incloent a les despeses esmentades els perjudicis ocasionats.

2. S'entén que la servitud ha estat respectada quan la tanca, la plantació o l'edificació construïda pel propietari no afecta el contingut de la servitud i la seguretat de la instal·lació, persones i béns d'acord amb el present Reial decret.

3. A la franja definida per la rasa on van allotjades les canalitzacions de gas, incrementada en les distàncies mínimes de seguretat reglamentàries, a ambdós costats, queda limitada la plantació d'arbres i prohibida la construcció d'edificis i instal·lacions industrials.

Article 113. Limitacions a la constitució de servitud de pas.

La servitud de pas per a les instal·lacions de transport i distribució de gas natural per canalització, sempre que sigui possible i en concordança amb el que preveuen les legislacions sectorials sobre béns i serveis públics, ha de tendir a evitar l'afecció a qualsevol mena de propietats particulars, quan es compleixin conjuntament les condicions següents:

a) Que la canalització de gas es pugui instal·lar sobre terrenys de domini o servei públic o patrimonial de l'Estat, de la comunitat autònoma, de les províncies o dels municipis.

b) Que la variació del traçat no sigui superior en llargada al 10 per 100 de la part de canalització de gas afectada per la variació que segons el projecte transcorri sobre la propietat del sol·licitant d'aquesta.

c) Que tècnicament la variació sigui possible. Aquesta possibilitat tècnica l'aprecia l'òrgan que tramita l'expedient, amb l'informe previ de les administracions o organismes públics a qui pertanyin o estiguin adscrits els béns que són afectats per la variant i, si s'escau, amb l'audiència dels propietaris particulars interessats.

En tot cas, es considera no admissible la variant quan el seu cost sigui superior en un 10 per 100 al pressupost de la part de la canalització de gas afectada per la variant.

CAPÍTOL VI

Revisions i inspeccions

Article 114. Revisions periòdiques.

1. Les instal·lacions d'emmagatzemament, regasificació, transport i distribució de gas natural a què fa referència l'article 67, així com les seves instal·lacions auxiliars, per a les quals s'hagi estès una acta de posada en servei de la instal·lació han de ser revisades, en la forma i amb la periodicitat que determini la legislació vigent en cada cas.

Article 115. Inspeccions.

1. És funció de la Comissió Nacional d'Energia inspeccionar a petició de l'Administració General de l'Estat o de les comunitats autònomes competents, o d'ofici, les condicions tècniques de les instal·lacions i el compliment dels requisits establerts en les autoritzacions d'instal·lacions, la continuïtat i qualitat del servei, així com la separació efectiva d'activitats quan sigui exigida.

2. Si com a conseqüència de les inspeccions efectuades es posa de manifest alguna irregularitat que necessiti que hi intervinguin les administracions públiques, la Comissió Nacional d'Energia, si s'escau, o l'òrgan de l'Administració competent de la comunitat autònoma, ho ha de posar en coneixement del titular de la instal·lació junt amb la proposta de resolució i els terminis per esmenar la irregularitat.

3. La Comissió Nacional d'Energia ha d'acordar, si s'escau, la iniciació dels expedients sancionadors i ins-

truir-los, quan siguin de la competència de l'Administració General de l'Estat, i ha d'informar, quan sigui requerida per fer-ho, sobre els expedients sancionadors iniciats per les diferents administracions públiques.

TÍTOL V

Registres administratius

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 116. *Registres administratius.*

1. El Registre administratiu d'instal·lacions de transportistes de gas i el Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats de combustibles gasosos per canalització que regulen els articles 71 i 83.5 de la Llei 34/1998, del sector d'hidrocarburs, es regeixen, quant a l'organització i el funcionament, pel que disposa aquest títol.

2. La gestió dels registres esmentats a l'apartat anterior correspon a la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia.

3. Les inscripcions que es duiguin a terme als registres administratius del Ministeri d'Economia que regula aquest Reial decret no meriten el cobrament de taxes.

Article 117. *Tractament de les dades.*

1. El tractament de les dades de caràcter personal inscrites als registres que regula aquest títol s'ha de sotmetre al que disposa la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

2. Els subjectes obligats a comunicar dades a aquests registres són responsables de la veracitat i l'actualitat de les dades que facilitin.

3. L'accés a les dades pot tenir lloc, mitjançant petició, en la qual siguin identificades les dades de l'accés de què es tracti, sense que sigui admissible la sol·licitud genèrica.

4. La Comissió Nacional d'Energia i el gestor tècnic del sistema tenen accés a la informació que contenen els registres a què es refereix el present títol, així com les comunitats autònomes.

5. Les persones que en l'exercici de les seves funcions tinguin accés a dades d'aquests registres estan obligades a guardar-ne secret.

Article 118. *Cancel·lació de les inscripcions.*

La cancel·lació de les inscripcions als registres a què es refereix el present títol es produeix a instància de l'interessat o d'ofici en els casos de cessació de l'activitat, o revocació per l'òrgan competent de l'autorització que va servir de base per a la inscripció.

Per cancel·lar d'ofici la inscripció cal instruir-ne l'expedient corresponent amb audiència de l'interessat.

CAPÍTOL II

Registre administratiu d'instal·lacions de transportistes de gas

Article 119. *Registre administratiu d'instal·lacions de transportistes de gas.*

1. Al Registre administratiu d'instal·lacions de transportistes de gas s'hi han d'inscriure totes les instal·lacions

de transport, emmagatzemament i regasificació que hagin estat autoritzades.

La inscripció en aquest registre és condició necessària perquè la instal·lació pugui ser inclosa en el règim retributiu.

2. Aquest Registre s'estructura en les seccions següents:

a) Secció primera: plantes de recepció, emmagatzemament i regasificació de gas natural líquat i plantes de líquèfacció.

b) Secció segona: gasoductes de transport primari.

c) Secció tercera: gasoductes de transport secundari.

d) Secció quarta: emmagatzemaments subterranis de gas natural.

3. Els requisits i procediments d'inscripció en aquest Registre són els que estableix aquest Reial decret.

Article 120. *Sol·licitud d'inscripció al Registre administratiu d'instal·lacions de transportistes de gas.*

1. La sol·licitud d'inscripció al Registre administratiu d'instal·lacions de transportistes de gas s'ha d'adreçar a la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia, o a l'òrgan competent en la matèria de la comunitat autònoma, en funció de quin sigui l'òrgan competent per atorgar l'autorització administrativa.

En el cas que la sol·licitud d'inscripció s'hagi adreçat a l'òrgan competent de la comunitat autònoma on estiguin ubicades les instal·lacions, aquest ha de traslladar a la Direcció General de Política Energètica i Mines, en el termini d'un mes, la sol·licitud d'inscripció, així com la documentació que l'acompanyi.

2. Amb la sol·licitud d'inscripció s'ha d'aportar, almenys, la documentació següent:

a) Dades d'identificació del titular de la instal·lació, incloses, si s'escau, les d'inscripció al Registre mercantil i al registre d'activitats industrials corresponent.

b) Acreditació de la titularitat de la instal·lació.

c) Autorització administrativa de les instal·lacions.

c) Resum de les principals característiques de la instal·lació.

d) Acta de posada en servei de les instal·lacions.

3. La formalització de la inscripció, on consta el número d'identificació al registre, l'ha de notificar la Direcció General de Política Energètica i Mines a l'interessat i a la comunitat autònoma corresponent en cas que la sol·licitud d'inscripció hagi estat presentada en la mateixa comunitat.

Article 121. *Secció primera: plantes de recepció, emmagatzemament i regasificació de gas natural i plantes de líquèfacció de gas natural.*

1. A la secció primera del Registre administratiu d'instal·lacions de transportistes de gas s'hi inclouen totes les plantes de recepció, emmagatzemament i regasificació de gas natural que poden proveir el sistema gasista i les plantes de líquèfacció de gas natural que se'n poden proveir.

2. Totes les instal·lacions relatives a una planta de recepció, emmagatzemament i regasificació de gas natural o de líquèfacció constitueixen un únic registre, on han de constar com a mínim les dades següents: capacitat de descàrrega, capacitat d'emmagatzemament desglossada per tanc d'emmagatzemament, capacitat d'e-

missió amb indicació de pressions, i capacitats relatives a altres elements fonamentals de la planta.

3. Qualsevol modificació dels elements constitutius de la planta s'ha d'inscriure al registre amb caràcter complementari a les dades registrades sobre la instal·lació esmentada.

Article 122. Secció segona: gasoductes de transport primari.

1. A la secció segona del Registre administratiu d'instal·lacions de transportistes de gas s'hi inclouen les instal·lacions següents:

a) Gasoductes de transport la pressió màxima de disseny dels quals és igual o superior a 60 bar, amb indicació de les seves instal·lacions auxiliars i complementàries.

b) Gasoductes de connexió de la xarxa bàsica amb jaciments de gas natural a l'interior o amb emmagatzemaments, la pressió màxima de disseny dels quals és igual o superior a 60 bar, amb indicació de les seves instal·lacions auxiliars i complementàries.

c) Gasoductes de connexió internacional del sistema gasista espanyol amb altres sistemes o amb jaciments a l'exterior, la pressió màxima de disseny dels quals és igual o superior a 60 bar, amb indicació de les seves instal·lacions auxiliars i complementàries.

d) Estacions de regulació i mesura i estacions de mesura la pressió màxima d'entrada de les quals és superior o igual a 60 bar.

e) Estacions de compressió incloses en gasoductes de transport primari.

2. Cada una de les instal·lacions anteriors té un número de registre i qualsevol modificació de les instal·lacions s'ha d'inscriure com a tal, amb caràcter complementari a les dades registrades sobre la instal·lació principal.

Article 123. Secció tercera: gasoductes de transport secundari.

1. A la secció tercera del Registre administratiu d'instal·lacions de transportistes de gas s'hi inclouen les instal·lacions següents:

a) Gasoductes de transport la pressió màxima de disseny dels quals està compresa entre 60 i 16 bar, amb indicació de les seves instal·lacions auxiliars i complementàries.

b) Gasoductes de connexió de la xarxa bàsica amb jaciments de gas natural a l'interior o amb emmagatzemaments, la pressió màxima de disseny dels quals està compresa entre 60 i 16 bar, amb indicació de les seves instal·lacions auxiliars i complementàries.

c) Gasoductes de connexió internacional del sistema gasista espanyol amb altres sistemes o amb jaciments a l'exterior, la pressió màxima de disseny dels quals està compresa entre 60 i 16 bar, amb indicació de les seves instal·lacions auxiliars i complementàries.

d) Estacions de regulació i mesura i estacions de mesura la pressió màxima d'entrada de les quals està compresa entre 60 i 16 bar.

e) Estacions de compressió incloses en gasoductes de transport secundari.

2. Cada una de les instal·lacions anteriors té un número de registre i qualsevol modificació de les ins-

tal·lacions s'ha d'inscriure com a tal, amb caràcter complementari a les dades registrades sobre la instal·lació principal.

Article 124. Secció quarta: emmagatzemaments subterranis de gas natural

1. A la secció quarta del Registre administratiu d'instal·lacions de transportistes de gas s'hi inclouen tots els emmagatzemaments subterranis de gas natural que poden proveir el sistema gasista.

2. Totes les instal·lacions relatives a un emmagatzemament incloses les instal·lacions de connexió amb la xarxa bàsica constitueixen un únic registre, on han de constar com a mínim les dades següents: capacitat total d'emmagatzemament, gas útil i capacitats d'injecció/extracció.

3. Qualsevol modificació dels elements constitutius de l'emmagatzemament s'ha d'inscriure al registre amb caràcter complementari a les dades registrades sobre la instal·lació esmentada.

Article 125. Actualització de dades.

1. Qualsevol modificació de les dades que figuren al Registre sobre identificació de la instal·lació, del seu titular o sobre les condicions de la instal·lació l'ha de comunicar l'interessat en el termini màxim d'un mes des que es produeixi la modificació. En aquestes modificacions queden inclosos els canvis de denominació o raó social del titular, les fusions, absorcions o escissions de societats que afectin la titularitat de les instal·lacions, així com l'ampliació substancial d'aquestes.

2. Anualment, al primer trimestre de cada any, la Direcció General de Política Energètica i Mines ha de comunicar als titulars de les instal·lacions de transport inscrites al Registre les dades registrals corresponents a les seves instal·lacions, a fi que en confirmin l'exactitud o indiquin, motivadament, les modificacions que cal introduir.

CAPÍTOL III

Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats de combustibles gasosos per canalització

Article 126. Estructura del Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats de combustibles gasosos per canalització.

1. S'han d'inscriure al Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats de combustibles gasosos per canalització tots els que, d'acord amb el que preveu la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, tinguin la condició de distribuïdors i comercialitzadors, així com els consumidors qualificats que pretenguin accedir a les instal·lacions de transport i distribució per consumir gas per al seu propi consum.

2. Aquest Registre s'estructura en les tres seccions següents:

- a) Secció primera: empreses distribuïdores.
- b) Secció segona: empreses comercialitzadores.
- c) Secció tercera: consumidors qualificats.

3. Els requisits i el procediment d'inscripció a cada una de les seccions esmentades són els que estableix aquest Reial decret.

Article 127. *Secció primera: empreses distribuïdores.*

1. Els distribuïdors s'han d'inscriure a la secció primera, empreses distribuïdores, del Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats de combustibles gasosos per canalització.

2. La sol·licitud d'inscripció a la secció primera d'aquest Registre s'ha d'adreçar als òrgans competents de les comunitats autònomes que van atorgar l'autorització administrativa corresponent, els quals han de traslladar a la Direcció General de Política Energètica i Mines en un termini màxim d'un mes la sol·licitud d'inscripció, així com la documentació que l'acompanyi.

3. Amb la sol·licitud d'inscripció s'ha d'aportar, almenys, la documentació següent:

a) Escritura de constitució de la societat degudament inscrita al Registre mercantil.

b) Autoritzacions administratives per exercir l'activitat atorgades per l'Administració competent, amb indicació de les àrees geogràfiques de subministrament.

4. Es fa una única inscripció per empresa distribuïdora, en la qual han de constar les diferents àrees geogràfiques on es du a terme la distribució.

5. La Direcció General de Política Energètica i Mines ha de notificar la formalització de la inscripció, en la qual ha de constar el número d'identificació al Registre, a l'interessat i a l'òrgan competent de la comunitat autònoma corresponent.

Article 128. *Secció segona: empreses comercialitzadores.*

1. Les empreses comercialitzadores s'han d'inscriure a la secció segona, empreses comercialitzadores, del Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats.

2. La sol·licitud d'inscripció a la secció segona d'aquest Registre s'ha d'adreçar a l'òrgan competent per atorgar l'autorització administrativa per a l'exercici de l'activitat de comercialització. En el cas que aquest òrgan sigui d'una comunitat autònoma, aquesta ha de traslladar la sol·licitud i la documentació que l'acompanyi en el termini màxim d'un mes a la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia.

En el cas que l'autorització correspongui a la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia, aquesta ha de fer la inscripció d'ofici al Registre.

2. A la sol·licitud d'inscripció s'hi ha d'adjuntar l'autorització per exercir l'activitat emesa per l'Administració competent.

3. La Direcció General de Política Energètica i Mines ha de notificar la formalització de la inscripció, on ha de constar el número d'identificació al Registre, a l'interessat i a les comunitats autònomes on l'empresa estigui autoritzada a exercir l'activitat.

Article 129. *Secció tercera: consumidors qualificats.*

1. Els consumidors qualificats que pretenguin accedir a les instal·lacions de transport i distribució per conduir gas per al seu propi consum s'han d'inscriure a la secció tercera, consumidors qualificats, del Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats.

2. La sol·licitud d'inscripció s'ha d'adreçar a l'òrgan competent de la comunitat autònoma on s'ubiqui el punt de subministrament o instal·lació respecte del qual el consumidor qualificat pretén exercir l'esmentada condició. La comunitat autònoma, en el termini màxim d'un

mes, ha de traslladar a la Direcció General de Política Energètica i Mines del Ministeri d'Economia la sol·licitud presentada i la documentació que l'acompanyi.

3. S'ha d'adjuntar a la sol·licitud d'inscripció, com a mínim, la informació sobre les dades d'identificació del consumidor qualificat i acreditació de la titularitat dels punts de subministrament o instal·lacions que es pretenen subministrar.

4. La Direcció General de Política Energètica i Mines ha de notificar la inscripció a l'interessat i a la comunitat autònoma corresponent.

Article 130. *Actualització de dades.*

1. Qualsevol modificació de les dades que consten al Registre de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats, sobre identificació de la societat o consumidor, de les instal·lacions de les quals sigui el titular, àrees de distribució si s'escau, o qualsevol altra dada rellevant de les que consten al registre, l'ha de comunicar l'interessat en el termini màxim d'un mes des que es produeixi la modificació. En aquestes modificacions queden inclosos els canvis de denominació o raó social del titular, les fusions, absorcions o escissions de societats que afectin la titularitat de les instal·lacions, així com l'ampliació substancial de les instal·lacions.

2. Anualment, al primer trimestre de cada any, la Direcció General de Política Energètica i Mines ha de comunicar a les empreses distribuïdores inscrites a la secció primera del Registre de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats les dades registrals corresponents a les seves àrees de distribució que figurin al registre, a fi que en confirmin l'exactitud o indiquin, motivadament, les modificacions que cal introduir.

Article 131. *Número d'identificació al registre.*

Les empreses distribuïdores, les empreses comercialitzadores i els consumidors qualificats que no se subministren directament a través d'un comercialitzador autoritzat han de fer constar als documents en els quals es formalitzin les transaccions que tinguin per objecte la compra o venda de gas natural o l'accés a les instal·lacions gasistes, el número d'identificació que tinguin assignat al Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats.

Disposició addicional primera. *Modificació de l'article 5.1 del Reial decret 949/2001, de 3 d'agost, pel qual es regula l'accés de tercers a les instal·lacions gasistes i s'estableix un sistema econòmic integrat al sector de gas natural.*

Es modifica l'article 5.1 del Reial decret 949/2001, de 3 d'agost, pel qual es regula l'accés de tercers a les instal·lacions gasistes i s'estableix un sistema econòmic integrat al sector de gas natural, que queda amb la redacció següent:

«1. Els subjectes que vulguin exercir el dret d'accés a plantes de regasificació i a emmagatzemaments han de trametre una petició formal de reserva de capacitat als titulars d'aquestes instal·lacions amb indicació del calendari i programa d'utilització.

Els subjectes amb dret d'accés que el vulguin exercir a les instal·lacions de transport i distribució han de trametre una petició formal de reserva de capacitat als titulars de les instal·lacions a les quals estiguin connectats els punts d'entrada del gas

natural al sistema de transport i distribució, amb indicació dels punts de sortida d'aquest, així com el calendari d'utilització previst.

Quan la sol·licitud d'accés estigui incompleta o formulada incorrectament, el titular de la instal·lació l'ha de retornar al sol·licitant en el termini de tres dies hàbils i indicar-hi les dades que s'han de completar o esmenar. El sol·licitant disposa de sis dies hàbils per completar o esmenar les dades, i es manté la data inicial de la sol·licitud a efectes de prioritat d'accés. Transcorregut aquest termini sense que es completin o s'esmenin totes les dades, la sol·licitud inicial no es considera vàlida i s'ha de formular una nova sol·licitud.

En els casos en què la sol·licitud impliqui l'accés simultani a instal·lacions diferents d'un mateix titular, la seva tramitació pot ser conjunta.

La Comissió Nacional d'Energia ha d'elaborar models normalitzats de sol·licitud formal d'accés a les instal·lacions del sistema gasista que ha de proposar a la Direcció General de Política Energètica i Mines per a la seva aprovació o modificació. En aquests models s'han d'indicar les dades necessàries que ha de facilitar el sol·licitant de l'accés, en funció del tipus d'instal·lació.

Els titulars de les instal·lacions han de tenir a disposició dels subjectes amb dret d'accés el model de sol·licitud formal d'accés.

Les sol·licituds d'accés, per al mercat liberalitzat, es resolen tenint en compte l'ordre cronològic de recepció de la petició formal.

El titular de les instal·lacions gasistes ha de registrar amb justificant de recepció les sol·licituds d'accés que li presentin.

El titular de la instal·lació ha de trametre les sol·licituds d'accés a la Comissió Nacional d'Energia, la qual ha de mantenir actualitzats uns llistats on apareguin els sol·licitants d'accés i l'ordre de prioritat d'aquests.»

Disposició addicional segona. Nova redacció dels apartats 3, 4, 5 i 6 de l'article 6 del Reial decret 949/2001, de 3 d'agost, pel qual es regula l'accés de tercers a les instal·lacions gasistes i s'estableix un sistema econòmic integrat al sector de gas natural.

Se substitueix la redacció dels apartats 3, 4, 5 i 6 de l'article 6 del Reial decret 949/2001, de 3 d'agost, pel qual es regula l'accés de tercers a les instal·lacions gasistes i s'estableix un sistema econòmic integrat al sector de gas natural, i els apartats 6 i 7 actuals passen a ser els apartats 7 i 8.

«3. Els titulars de les instal·lacions estan obligats a atendre peticions de reducció de capacitat sempre que se sol·licitin amb tres mesos d'antelació i es produeixin un any després d'haver fet la reserva de capacitat inicial i haver-ne fet ús efectiu o, si s'escau, d'haver-ne fet qualsevol modificació. Quan la causa de la petició de reducció de capacitat sigui la pèrdua de clients a favor d'altres comercialitzadors, n'hi ha prou únicament amb la comunicació amb un mes d'antelació.

4. Per tal de garantir la utilització de la capacitat reservada i amb independència del pagament dels peatges que corresponguin, els sol·licitants d'accés han de constituir, a favor del titular de la instal·lació, una fiança la quantia de la qual és la corresponent a dotze mesos del terme fix del peat-

ge corresponent (Tfr en cas de regasificació, Tfe en cas de transport i distribució i Tf en el cas d'emmagatzemament), aplicats sobre el 85 per cent de les capacitats contractades. Aquesta fiança es restitueix al sol·licitant transcorregut un any a partir de l'inici del subministrament, llevat del que disposa el paràgraf 4 del present apartat.

La fiança es constitueix en el moment de la signatura del contracte d'accés corresponent.

La fiança es pot constituir per algun dels mitjans següents:

a) Aval prestat per algun dels bancs, caixes d'estalvi, cooperativa de crèdit, establiment de crèdit, societat de garantia recíproca, autoritzats per operar a Espanya.

b) Per contracte d'assegurança de caució subscrit amb una entitat asseguradora autoritzada per operar en el ram de caució.

Si transcorreguts sis mesos des de la data prevista en el contracte per iniciar el subministrament o, si s'escau, des que s'hagi efectuat qualsevol modificació de la capacitat contractada, la capacitat realment utilitzada és inferior al 80 per cent de l'establerta en el contracte, les capacitats contractades s'han de disminuir automàticament en el percentatge no utilitzat, i el sol·licitant perd la part corresponent de la fiança constituïda d'acord amb els paràgrafs anteriors.

La quantitat que el titular de la instal·lació ingressi com a conseqüència de l'execució de la fiança té la consideració d'ingrés liquidable.

5. Sempre que el gestor tècnic del sistema observi que hi ha o hi pot haver, en relació amb els contractes o situacions de reserva de capacitat, una infrautilització continuada de la capacitat reservada, i el seu manteniment pugui ser causa de denegació d'accés, per falta de capacitat disponible, a altres subjectes que ho hagin sol·licitat, ha de reduir la capacitat reservada en la part infrautilitzada, amb la pèrdua, si s'escau, de la fiança en la part proporcional.

Tot això s'entén sense perjudici, si s'escau, de l'anàlisi de la situació d'acord amb la legislació de defensa de la competència.

En cas de disconformitat, el subjecte la capacitat reservada del qual es pugui reduir, pot plantejar conflicte davant la Comissió Nacional d'Energia en el termini d'un mes a comptar de l'endemà del dia que se li notifiqui la decisió del gestor tècnic del sistema de reduir capacitat. El termini per resoldre i notificar la resolució és de tres mesos, transcorregut el qual s'entén desestimada la pretensió.

6. La contractació de capacitat d'accés a les instal·lacions de regasificació, emmagatzemament i entrada al sistema de transport i distribució es pot fer a curt o llarg termini, entenent com a contractes a curt termini aquells la durada dels quals és inferior a dos anys, i a llarg termini, els de durada igual o superior a dos anys.

Les empreses transportistes han de destinar a contractes de durada inferior a dos anys almenys el 25 per cent de la suma de les capacitats de les seves instal·lacions de regasificació, emmagatzemament i entrada al sistema de transport i distribució. Cada comercialitzador no pot accedir a més d'un 50 per cent de les capacitats destinades a aquesta finalitat. El Ministeri d'Economia pot revi-

sar aquests percentatges en funció de l'evolució del mercat.

Les sol·licituds d'accés a les instal·lacions de regasificació, emmagatzemament i entrada al sistema de transport i distribució que tinguin per objecte la contractació de capacitat a curt termini no es poden fer amb una antelació superior a dotze mesos de la data de començament indicada per iniciar els serveis sol·licitats.

Els titulars de les instal·lacions de regasificació, emmagatzemament i transport han de publicar amb periodicitat trimestral la capacitat contractada, disponible i ampliacions previstes en cada una de les seves instal·lacions, distingint la capacitat assignada a trànsits internacionals, l'assignada a mercat regulat i la capacitat contractada al mercat liberalitzat. A més, per a cada un d'aquests segments s'ha de distingir entre la capacitat assignada als contractes d'accés de durada superior o igual a dos anys i els contractes d'accés de durada inferior a dos anys. La Comissió Nacional d'Energia ha d'elaborar els models normalitzats per a la publicació de la capacitat contractada i disponible, així com la metodologia per determinar-la, que ha de proposar a la Direcció General de Política Energètica i Mines per a la seva aprovació o modificació.

Els contractes de durada inferior a dos anys no poden ser prorrogats en cap cas.

Els contractes de durada igual o superior a dos anys poden incloure el règim de pròrrogues que lliurement pactin les parts, amb l'única limitació, quant al termini de preavis per a l'exercici de les pròrrogues, que no pot passar de sis mesos.»

Disposició addicional tercera. Modificació de l'article 7.4 del Reial decret 949/2001, de 3 d'agost, pel qual es regula l'accés de tercers a les instal·lacions gasistes i s'estableix un sistema econòmic integrat al sector de gas natural.

Es modifica l'article 7.4 del Reial decret 949/2001, de 3 d'agost, pel qual es regula l'accés de tercers a les instal·lacions gasistes i s'estableix un sistema econòmic integrat al sector de gas natural, que queda redactat de la manera següent:

«En cas de disconformitat amb l'aplicació dels models normalitzats, qualsevol de les parts pot plantejar conflicte davant la Comissió Nacional d'Energia, la qual ha de resoldre d'acord amb el que preveu la secció 3a del capítol II del Reglament de la Comissió Nacional d'Energia aprovat pel Reial decret 1339/1999, de 31 de juliol.»

Disposició addicional quarta. Nova redacció de l'article 8 del Reial decret 949/2001, de 3 d'agost, pel qual es regula l'accés de tercers a les instal·lacions gasistes i s'estableix un sistema econòmic integrat al sector de gas natural.

Se substitueix la redacció de l'apartat a) de l'article 8 del Reial decret 949/2001, de 3 d'agost, per la següent:

«a) La manca de capacitat disponible durant el període contractual proposat pel contractant.

Per a l'aplicació d'aquest supòsit s'han de tenir en compte els criteris següents:

1r Sempre que el sol·licitant disposi de capacitat d'entrada al sistema suficient per atendre el

nou subministrament, no es pot denegar l'accés al sistema de transport i distribució per manca de capacitat quan es refereixi a un subministrament existent que estigui consumint gas natural en les quantitats sol·licitades.

2n En el cas d'instal·lacions d'accés al sistema: plantes de regasificació i gasoductes internacionals, el propietari de la instal·lació corresponent, abans de denegar la petició d'accés, ha de comunicar a tots els subjectes amb els quals tingui contracte d'accés en vigor la possibilitat de modificar a la baixa la capacitat contractada en els contractes vigents fins a cobrir la capacitat sol·licitada. Aquesta modificació no suposa en cap cas possibles costos o penalitzacions que puguin contenir els contractes per a la reducció de capacitat d'accés d'entrada al sistema.

En qualsevol cas, abans de denegar la capacitat d'accés, el propietari de la instal·lació ha de sol·licitar un informe al gestor tècnic del sistema sobre la possibilitat d'accedir al sistema a través d'una altra instal·lació d'entrada, que, en cas d'existir, s'ha de comunicar al sol·licitant.

3r La denegació de l'accés s'ha de justificar donant prioritat d'accés a les reserves de capacitat relatives als subministraments de gas natural amb destinació a consumidors que se subministren en règim de tarifes en ferm.»

Disposició addicional cinquena. Nova redacció de l'article 31 del Reial decret 949/2001, de 3 d'agost, pel qual es regula l'accés de tercers a les instal·lacions gasistes i s'estableix un sistema econòmic integrat del sector de gas natural.

Se substitueix la redacció del primer paràgraf de l'apartat B) Terme de conducció del peatge de transport i distribució, de l'article 31 del Reial decret 949/2001, de 3 d'agost, per la següent:

«El terme de conducció del peatge de transport i distribució el factura l'empresa distribuïdora titular de les instal·lacions on estigui situat el punt de lliurament del gas natural al consumidor final, al subjecte amb contracte d'accés. En el cas que el punt de lliurament al consumidor final estigui connectat directament a les instal·lacions d'un transportista, el terme de conducció el factura l'empresa transportista.»

Disposició addicional sisena. Modificació de l'article 15.2 del Reial decret 1339/1999, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Comissió Nacional d'Energia.

Es modifica l'article 15.2 del Reial decret 1339/1999, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Comissió Nacional d'Energia, i queda redactat de la manera següent:

«El sol·licitant d'accés pot elevar un escrit de disconformitat a la Comissió Nacional d'Energia en el termini d'un mes a comptar de l'endemà del dia que s'hagi d'entendre denegat l'accés. Quan la denegació de l'accés s'hagi fet de forma expressa, el termini del mes s'ha de computar des de l'endemà del dia en què se li hagi notificat la denegació.

El termini per resoldre i notificar és de tres mesos, transcorregut el qual s'entén desestimada la sol·licitud d'accés.»

Disposició addicional setena. *Modificació de l'article 16.4 del Reial decret 1339/1999, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Comissió Nacional d'Energia.*

Es modifica l'article 16.4 del Reial decret 1339/1999, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Comissió Nacional d'Energia, i queda redactat de la manera següent:

«La Comissió Nacional d'Energia ha de resoldre sobre els conflictes plantejats en el termini màxim de tres mesos.

La Comissió Nacional d'Energia ha de comunicar les resolucions que adopti en els conflictes a què es refereix aquest article al Ministeri d'Economia, així com a les comunitats autònomes que resultin afectades.»

Disposició addicional vuitena. *Nova disposició addicional al Reial decret 1339/1999, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Comissió Nacional d'Energia.*

S'introdueix una nova disposició addicional al Reial decret 1339/1999, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Comissió Nacional d'Energia, i queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional cinquena. *Procediments de conflicte.*

El termini per instar tot tipus de conflictes a la Comissió Nacional d'Energia és d'un mes. El termini per resoldre i notificar és de tres mesos, transcorregut el qual s'entenen desestimades les pretensions del sol·licitant.»

Disposició transitòria primera. *Adequació de contractes de subministrament*

Les condicions dels contractes de subministrament a tarifa que regula aquest Reial decret són aplicables als contractes que se subscriuïn o renovin a partir de l'entrada en vigor del mateix Reial decret. Aquestes condicions queden automàticament incorporades als contractes o pòlisses d'abonament vigents.

Disposició transitòria segona. *Acreditació de requisits legals, tècnics i econòmics per a les activitats de transport i distribució.*

Als efectes que preveuen els articles 5 i 9 d'aquest Reial decret, es consideren acreditats els requisits de capacitat legal, tècnica i econòmica per a les entitats de nacionalitat espanyola o de qualsevol altre Estat membre de la Unió Europea amb establiment permanent a Espanya que en el moment de l'entrada en vigor del Reial decret disposin de l'autorització administrativa per a les instal·lacions de transport o distribució i tinguin la forma jurídica que exigeixen la Llei 34/1998 i aquest mateix Reial decret per a l'exercici que correspongui a cada activitat.

Disposició transitòria tercera. *Activitat de comercialització.*

Les empreses comercialitzadores que de manera provisional hagin estat autoritzades i inscrites a la secció segona del Registre de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats, del Ministeri d'Economia, disposen d'un termini de sis mesos per presentar la sol·licitud d'autorització de la seva activitat i d'inscripció definitiva al Registre.

Per a això, han de presentar la documentació que estableix l'article 16 d'aquest Reial decret.

Transcorregut el termini de sis mesos sense que s'hagi presentat la sol·licitud, l'autorització provisional queda sense efectes.

Disposició transitòria quarta. *Inscripció al Registre administratiu d'instal·lacions de transportistes de gas.*

Les empreses que a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret siguin titulars d'instal·lacions de transport, emmagatzemament i regasificació han d'inscriure-les al Registre administratiu d'instal·lacions de transportistes de gas, en un termini no superior a tres mesos des de l'entrada en vigor del Reial decret.

Disposició transitòria cinquena. *Inscripció al Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats de combustibles gasosos per canalització.*

1. Les empreses que a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret exerceixin l'activitat de distribució s'han d'inscriure a la secció primera del Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats, de combustibles gasosos per canalització, en un termini no superior a tres mesos des de l'entrada en vigor del mateix Reial decret.

2. Els consumidors qualificats que a l'entrada en vigor del present Reial decret exerceixin aquesta condició, i no se subministrin d'un comercialitzador autoritzat, s'han d'inscriure a la secció tercera del Registre administratiu de distribuïdors, comercialitzadors i consumidors qualificats, de combustibles gasosos per canalització, en un termini no superior a tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret.

Disposició transitòria sisena. *Expedients en tramitació.*

Els expedients sobre les matèries que regula el present Reial decret iniciats abans que entri en vigor, continuen la seva tramitació d'acord amb els procediments que preveu el mateix Reial decret, llevat de manifestació expressa dels interessats, cas en què és aplicable la normativa vigent en el moment en què van iniciar la tramitació de l'expedient.

Disposició transitòria setena. *Drets de connexió de servei.*

Als drets de connexió de servei corresponents a les sol·licituds efectuades abans de l'entrada en vigor del present Reial decret els són aplicables els pressupostos efectuats per les empreses distribuïdores, sempre que aquests no passin de les quantitats corresponents en aplicar el que disposa aquest Reial decret, cas en què els és aplicable el que aquest disposa.

Disposició transitòria vuitena. *Sistema d'informació de punts de consum.*

Les empreses distribuïdores disposen d'un termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret per establir el sistema d'informació dels punts de consum connectats a les seves instal·lacions que estableix l'article 43 del mateix Reial decret.

Així mateix, han de remetre a la Direcció General de Política Energètica i Mines una memòria resum del sistema establert amb indicació de les principals característiques i els mitjans de comunicació previstos entre els diferents subjectes interessats.

Disposició transitòria novena. *Definició de connexions de servei.*

Les connexions de servei incloses en projectes d'autorització d'instal·lacions de distribució i en els plans anuals d'ampliació de la xarxa de distribució presentats a l'Administració competent, abans que entri en vigor aquest Reial decret, en què s'hagin inclòs les connexions de servei que defineix l'article 24 del dit Reial decret, i no s'hagin construït, tenen a tots els efectes la consideració de connexions de servei amb independència del que disposa l'apartat 2 de l'article 24.

Disposició transitòria desena. *Reduccions de capacitat i fiança.*

1. Per tal d'evitar l'existència de capacitats ocioses en el sistema gasista, el manteniment de les quals pugui produir l'efecte de restringir-hi la competència efectiva, els titulars de reserves de capacitat, dins dels tres mesos següents a la data d'entrada en vigor del present Reial decret, poden formular peticions de reducció de capacitat, tant en volum com en temps, sense necessitat de complir els requisits a què es refereix l'article 6.3 del Reial decret 949/2001, de 3 d'agost.

2. Les reduccions de capacitat no impliquen cap cost per als sol·licitants, els quals han de presentar una anàlisi de mercat que les justifiqui. Aquestes anàlisis de mercat s'han de trametre al gestor tècnic del sistema.

3. Sense perjudici del que disposa la disposició addicional quarta del present Reial decret, la capacitat d'accés al sistema que quedi alliberada s'ha de destinar preferentment a cobrir les sol·licituds d'accés que compleixin les dues condicions següents:

a) Que es dirigeixin a garantir la continuïtat dels contractes d'accés vigents i realment utilitzats el venciment dels quals es produeixi abans del 31 de desembre de 2004.

b) Que el peticionari de l'accés no disposi, quan vencin els contractes, d'una altra via d'accés al sistema espanyol que permeti la continuïtat dels subministraments.

4. Als contractes subscrits abans de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret els és aplicable el que disposa el Reial decret 949/2001, de 3 d'agost, en la redacció que en fa el present Reial decret, i en concret el que disposa l'article 6.4, i a aquest efecte s'ha de constituir la fiança corresponent dins dels quatre primers mesos de l'any 2003.

Els qui hagin reduït capacitat d'acord amb el que preveuen els apartats 1 i 2 anteriors només estan obligats a prestar fiança en relació amb la part de capacitat no reduïda.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queda derogat el Decret 2913/1973, de 26 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament general del servei públic de gasos combustibles, en els aspectes regulats per aquest Reial decret, i roman en vigor en tot el que no preveu aquest Reial decret.

Així mateix, queda derogada qualsevol altra disposició del mateix rang o inferior en el que s'oposi al present Reial decret.

Disposició final primera. *Caràcter bàsic.*

1. Aquest Reial decret té caràcter bàsic, d'acord amb el que estableix l'article 149.1.13a i 25a de la Constitució.

2. S'exclouen del caràcter bàsic les referències als procediments administratius, que han de ser regulats per l'Administració competent, segons els que estableix la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú. Els capítols II, III i IV del títol IV són aplicables únicament a l'Administració General de l'Estat.

3. Els articles d'aquest Reial decret relatius a servituds d'expropiació forçosa es dicten en exercici de les competències que atribueix a l'Estat l'article 149.1.8a i 18a de la Constitució.

Disposició final segona. *Desplegament normatiu.*

S'autoritza el ministre d'Economia per dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i el compliment del que estableix aquest Reial decret.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 27 de desembre de 2002.

JUAN CARLOS R.

El vicepresident segon del Govern
per a Afers Econòmics
i ministre d'Economia,

RODRIGO DE RATO Y FIGAREDO

ANNEX I

Drets de connexió de servei

1. Subministraments connectats a xarxes de pressió inferior o igual a 4 bar:

a) El sol·licitant de la connexió de servei ha d'abonar a la companyia distribuïdora l'import que resulti d'aplicar la fórmula següent:

$$\text{Import (euros)} = 86,79 \times (L-6)$$

on L és la longitud de la connexió de servei en metres.

En el cas de quantitats negatives, l'import és zero. A aquests efectes es considera sol·licitant la persona física o jurídica que sol·liciti la connexió de servei sense que necessàriament hagi de contractar el nou subministrament o ampliació.

b) El contractant d'un nou punt de subministrament o consum, o de l'ampliació d'un de ja existent, ha d'a-

bonar a l'empresa distribuïdora, en el moment de la contractació, l'import recollit al quadre següent en funció de la tarifa o peatge contractat.

Grup de tarifa o peatge	Consum anual en kWh/any	Euros per contractant
3.1	Menor o igual a 5.000	87,56
3.2	Major de 5.000 i menor o igual a 15.000	87,56
3.2	Major de 15.000 i menor o igual a 50.000	201,29
3.3	Major de 50.000 i menor o igual a 100.000	402,58
3.4	Major de 100.000	402,58

En el cas d'ampliació d'un subministrament, la quantitat a abonar és la diferència entre la que correspongui al nou subministrament i l'abonada per al contractat anteriorment.

2. Subministraments contractats a pressió superior a 4 bar.

Per a les connexions de servei que es connectin a xarxes de pressió superior a 4 bar, l'empresa distribuïdora o transportista ha d'elaborar el corresponent pressupost econòmic ben desglossat i l'ha de comunicar al sol·licitant en els terminis que estableix l'article 25, amb indicació del termini d'execució i les condicions generals.

En cas de discrepància el sol·licitant pot elevar un escrit motivat a l'organisme competent de la comunitat autònoma que ha de resoldre en el termini de vint dies.

3. Anualment, el ministre d'Economia, amb els tràmits i els informes oportuns previs, ha d'actualitzar els imports que estableix aquest article, mitjançant l'aplicació del paràmetre d'actualització següent:

Paràmetre d'actualització = $0,75 \times \text{IPH}$.

On $\text{IPH} = (\text{IPC}_j + \text{IPR}_j)/2$.

IPC_j : Previsió de la variació de l'índex de preus al consum per a l'any j.

IPR_j : Previsió de la variació de l'índex de preus industrials per a l'any j.

Aquesta actualització s'ha d'incloure en la corresponent ordre de tarifes de gas natural.

ANNEX II

Contracte per al subministrament de gas a tarifes

Número de contracte:

Número de punt de subministrament:

Tipus de gas:

Localitat:

Data:

El consumidor, amb document nacional d'identitat/codi d'identificació fiscal, contracta amb l'empresa el subministrament de gas al domicili situat al carrer, número, escala, pis, porta, localitat, província, telèfon

En nom seu, el senyor, major d'edat, amb document nacional d'identitat, veí de, amb domicili a

Tots dos s'obliguen a complir les condicions generals, especials i l'aplicació de tarifes que s'adjunten a aquesta pòlissa, tot això d'acord amb les prescripcions reglamentàries vigents.

CONDICIONS ESPECÍFIQUES D'AQUEST CONTRACTE

Instal·lació

La instal·lació per a aquest subministrament es compon dels elements que figuren al certificat d'instal·lacions de gas, la còpia del qual s'adjunta i que forma cos amb aquest contracte.

Empresa instal·ladora:

Comptadors:

Situació:

- en bateria.
 en habitatge.
 en replà.

Capacitat: m³/h.

Propietat:

- Empresa (en règim de lloguer a l'usuari).
 Usuari.

Hores de subministrament: règim permanent.

Durada del contracte: la durada dels contractes de subministrament a tarifa és anual i es prorroga tàcitament pels mateixos terminis. No obstant això, el consumidor es pot donar de baixa en el subministrament abans del termini esmentat, sempre que ho comuniqui fefaentment a l'empresa distribuïdora amb una anticipació mínima de sis dies hàbils a la data que vulgui la baixa del subministrament, tot això sense perjudici de les condicions econòmiques que siguin aplicables de la normativa tarifària vigent.

Característiques del servei contractat: la pressió en el punt de connexió amb la xarxa general de l'empresa, així com el poder calorífic del gas, s'ha d'adequar a tota hora al que disposa la reglamentació vigent.

La pressió de garantia és de:

Tarifes que s'apliquen: és aplicable la tarifa de les oficialment aprovades.

Forma de pagament:

- Domiciliació bancària.
 En entitats de crèdit.
 Altres.

Període de facturació:

- Mensual.
 Bimestral.
 Altres.

Període de lectura:

- Mensual.
 Bimestral.
 Altres.

L'usuari:

L'empresa

CONDICIONS DE CARÀCTER GENERAL

Facultat d'elegir tarifa i de modificar-la:

El consumidor pot elegir la tarifa, en funció de la pressió de la xarxa a la qual estigui connectat, la modalitat de facturació o de forma d'abonament que consideri més convenient dins de les establertes pel distribuïdor i aprovades administrativament.

Així mateix, pot modificar la tarifa aplicable, comunicant-ho al distribuïdor, sempre que no hagin transcorregut dotze mesos des de l'última modificació o quan s'hagin produït canvis en l'estructura tarifària que l'afectin.

Manteniment de les instal·lacions:

Correspon a l'usuari mantenir en perfecte estat de conservació la instal·lació receptora, inclosos els aparells de consum, així com fer-ne un ús adequat, i fer les millores o modificacions de la instal·lació que es determinin reglamentàriament.

L'usuari ha de fer les revisions obligatòries de les instal·lacions amb la periodicitat i l'abast que estableixi la legislació corresponent.

El propietari o qui representi la comunitat s'ha de responsabilitzar de la conservació de les instal·lacions comunes de l'edifici.

El distribuïdor és responsable de la conservació de les instal·lacions de la xarxa de distribució fins a l'aixeta de connexió de servei de l'immoble, aquesta inclosa.

Equip de mesura:

En cada punt de subministrament s'ha d'instal·lar un equip de mesura. El manteniment i les comprovacions periòdiques establertes són responsabilitat del propietari dels equips de mesura.

Es poden instal·lar, amb l'acord previ entre client i distribuïdor, comptadors de funcionament per monedes, targetes o altres sistemes de pagament i control, que s'han d'ajustar a l'estructura tarifària ordinària o al que s'estableixi reglamentàriament per a aquest tipus de subministrament.

Verificació d'equips de mesura:

Tant l'usuari com l'empresa distribuïdora poden sol·licitar la verificació de l'equip de mesura, utilitzant per fer-ho els serveis d'un laboratori acreditat.

Les despeses generades per la comprovació i la verificació del comptador són a càrrec del sol·licitant en el cas que el funcionament sigui correcte, i a càrrec del propietari de l'equip en cas contrari.

Característiques del gas subministrat:

El distribuïdor resta obligat a mantenir la pressió del subministrament i el poder calorífic dins dels valors fixats reglamentàriament. A més a més ha d'assegurar que el gas subministrat tingui una olor característica afegint compostos odoritzants en la proporció necessària quan calgui.

Descomptes en la facturació per interrupcions del subministrament:

1. Quan es produeixin interrupcions de subministrament, l'empresa subministradora ha d'aplicar una rebaixa del 10 per cent a les factures mensuals corresponents als abonats afectats per cada dues interrupcions registrades en un punt de subministrament en el mes, sempre que cap d'aquestes no passi de cinc hores.

2. Si la durada de les interrupcions de servei és superior a cinc hores i inferior a un dia, a l'efecte de calcular el descompte aplicable es computa cada interrupció de subministrament com a dues interrupcions. Si la interrupció dura un o més dies, es computen tres interrupcions per dia de subministrament interromput. Tanmateix, el descompte no pot passar en cap cas del 50 per cent de l'import de la factura.

3. L'abonament de les quantitats meritades s'efectua en els dos mesos següents.

4. Quan la interrupció del subministrament sigui deguda a causes de força major o de manteniment programat de les instal·lacions, no s'apliquen les reduccions en la facturació mensual dels clients a tarifa.

5. Tot això és aplicable sense perjudici de la responsabilitat civil que pugui derivar dels danys causats com a conseqüència de la interrupció del subministrament.

6. Tot això no és aplicable als contractes de subministraments que tinguin la consideració d'interrompibles.

7. Qualsevol altre tipus de descompte que el distribuïdor apliqui a algun consumidor de característiques similars s'ha d'aplicar als subministraments objecte d'aquest contracte.

Traspàs o cessió del contracte:

L'usuari pot traspassar el contracte d'un punt de subministrament, sempre que ho comuniqui fefaentment a l'empresa distribuïdora i estigui al corrent del pagament.

En els casos en què l'usuari efectiu del servei sigui una persona diferent del titular que figura al contracte, pot demanar el canvi a nom seu del contracte existent, prèvia acreditació fefaent amb títol just i que estigui al corrent del pagament.

Clàusules addicionals:

Les clàusules addicionals o especials que es puguin inserir al contracte no poden contenir de cap manera preceptes contraris a la legislació vigent ni preus superiors als de les tarifes autoritzades i posades en vigor amb caràcter general.

Augment de la capacitat de subministrament:

En cas que l'usuari necessiti consumir una quantitat de gas superior a la contractada inicialment, ho ha de comunicar prèviament al distribuïdor a fi que aquest substitueixi el comptador si el nou consum està fora del rang de mesura de l'equip instal·lat.

Suspensió del subministrament:

L'empresa distribuïdora pot suspendre el subministrament als seus usuaris en els casos següents:

a) Quan s'estableixin derivacions per subministrar gas a una instal·lació no prevista en el contracte.

b) Quan les instal·lacions receptores o aparells consumidors de gas no tinguin les autoritzacions necessàries.

c) Quan es manipuli l'equip de mesura o control o se n'eviti el funcionament correcte.

d) Per una conservació deficient de les instal·lacions, quan això comporti perill per a la seguretat de persones o béns.

e) Quan l'usuari no permeti al personal autoritzat per l'empresa entrar al local o habitatge a què afecta el servei contractat en hores hàbils o de relació normal amb l'exterior per inspeccionar les instal·lacions o fer la lectura del comptador.

f) Per impagament d'acord amb el que disposen els paràgrafs següents:

En tots els casos anteriors la suspensió del subministrament la du a terme l'empresa distribuïdora, la qual ho ha de comunicar a l'usuari de forma fefaent amb una antelació mínima de sis dies hàbils. A la comunicació hi ha de constar la data de suspensió del subministrament i la causa. L'usuari pot recórrer, en un termini màxim de cinc dies, a l'Administració competent, que ha de resoldre sobre la suspensió en un termini màxim de vint dies, i s'entén desestimat el recurs si no hi ha resolució expressa. En cas que l'usuari recorri contra la suspensió del subministrament ha d'enviar una còpia del recurs presentat a l'empresa distribuïdora, que no pot suspendre el subministrament mentre no hi hagi resolució per part de l'Administració o hagin transcorregut vint dies des de la interposició del recurs.

En el cas de suspensió del subministrament per conservació deficient de les instal·lacions, quan això comporti un perill per a la seguretat de persones o béns, l'empresa

distribuïdora l'ha de suspendre de manera immediata, i no és aplicable el que disposa l'apartat anterior.

Mentre dura la suspensió del subministrament no es continua facturant el terme fix de la tarifa.

Suspensió del subministrament a tarifa per impagament:

L'empresa distribuïdora pot suspendre el subministrament quan hagin transcorregut almenys dos mesos des que els hagi estat requerit fefaentment el pagament, sense que s'hagi fet efectiu. A aquests efectes, el requeriment es practica mitjançant tramesa, a l'adreça que a efectes de comunicació figuri al contracte de subministrament a tarifa, per qualsevol mitjà que permeti tenir constància de la recepció per l'interessat o el seu representant, així com de la data, la identitat i el contingut del requeriment, i l'empresa distribuïdora resta obligada a conservar en poder seu l'acreditació de la notificació efectuada. En cas de rebuig de la notificació, s'han d'especificar les circumstàncies de l'intent de notificació i es considera efectuat el tràmit. Aquesta comunicació ha d'incloure el tràmit d'interrupció del subministrament per impagament i ha de precisar la data a partir de la qual s'interromprà si no s'abonen abans les quantitats degudes.

Per procedir a la suspensió del subministrament per impagament, l'empresa distribuïdora no pot assenyalar com a dia per a la interrupció un dia festiu ni els dies en què, per qualsevol motiu, no hi hagi servei d'atenció al client tant comercial com tècnic a efectes de restablir el subministrament, ni en cap vigília dels dies en què es doni alguna d'aquestes circumstàncies.

Un cop suspès el subministrament, aquest s'ha de restablir com a màxim en les quaranta-vuit hores següents a la data de l'abonament de la quantitat deguda, dels interessos que hagi meritat d'acord amb el text anterior i de la quantitat autoritzada en concepte de reconexió del subministrament, excepte en els casos en què hagi transcorregut el període que impliqui la rescissió del contracte.

Suspensió temporal del subministrament per causes tècniques:

Els distribuïdors han de mantenir el servei de forma permanent als consumidors connectats a la seva xarxa, excepte en els casos que preveu la legislació vigent. Tanmateix, pot interrompre el subministrament temporalment si es dona alguna de les circumstàncies següents:

- d) Per raons de seguretat.
- e) A causa de força major.
- f) Per efectuar tasques de manteniment, reparació, substitució o ampliació de les instal·lacions de gas.

Llevat de situacions d'urgència, el distribuïdor ha d'informar amb antelació suficient els usuaris afectats i els comercialitzadors als quals presti el seu servei sobre la intenció d'interrompre el subministrament i la data en què es durà a terme. En aquesta informació s'ha de fer constar la causa que origina la interrupció i la data prevista per restablir el subministrament.

En tots els casos, el distribuïdor ha de comunicar als usuaris i als comercialitzadors afectats el restabliment del subministrament, utilitzant els mitjans més adequats.

Despeses per desconexió i reconexió:

Les despeses que originen la suspensió del subministrament són a càrrec de l'empresa distribuïdora i la reconexió del subministrament, en cas de tall justificat i imputable al consumidor, és a càrrec del consumidor, que

ha d'abonar una quantitat equivalent al doble dels drets d'enllaç vigents com a compensació per les despeses de desconexió.

Reclamacions i jurisdicció:

Les reclamacions, dubtes i interpretacions de les condicions del subministrament i tot el que es relaciona amb aquest contracte ho resol l'òrgan competent en matèria d'energia de la comunitat autònoma on es fa el subministrament.

Independentment d'això, correspon als tribunals de justícia, a instància de la part interessada, intervenir en totes les qüestions pròpies de la seva jurisdicció.

Ambdues parts contractants se sotmeten a la jurisdicció i competència dels jutjats i tribunals que corresponguin al lloc on s'efectuï el subministrament.

Característiques del servei contractat:

Si cal modificar el valor de referència del poder calorífic superior (PCS), el canvi es pot fer amb l'autorització prèvia de l'òrgan administratiu competent. En qualsevol cas, les modificacions no han de suposar cap cost per a l'usuari.

Condicions no previstes en aquest contracte:

En el que no preveuen les condicions anteriors cal atènyer-se al que disposa el Reial decret pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministraments i procediments d'autorització d'instal·lacions de gas natural, així com el que disposi la normativa vigent en la matèria en cada moment.

25422 REIAL DECRET 1435/2002, de 27 de desembre, pel qual es regulen les condicions bàsiques dels contractes d'adquisició d'energia i d'accés a les xarxes de baixa tensió. («BOE» 313, de 31-12-2002.)

La Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, configura la comercialització d'energia elèctrica com una realitat certa, materialitzada en els principis de la llibertat de contractació i d'elecció de subministrador. Per a la implantació total del procés de liberalització, la Llei estableix un període transitori, amb el propòsit inicial que la llibertat d'elecció sigui una realitat per a tots els consumidors en el termini de deu anys.

El Reial decret llei 6/2000, de 23 de juny, de mesures urgents d'intensificació de la competència en mercats de béns i serveis, avança el calendari de la liberalització previst, en establir a l'article 19.u que «A partir de l'1 de gener de 2003, tots els consumidors d'energia elèctrica tenen la consideració de consumidors qualificats».

El Reial decret 1955/2000, d'1 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica, estableix les bases que regulen els drets i les obligacions dels comercialitzadors i distribuïdors, els contractes de subministrament a tarifa i d'accés a les xarxes, els drets de qualitat de l'atenció al consumidor i les obligacions registrals dels distribuïdors.

El Reial decret 1164/2001, de 26 d'octubre, pel qual s'estableixen tarifes d'accés a les xarxes de transport i distribució d'energia elèctrica, adequa les tarifes d'accés vigents fins aquesta data, i les adapta a la nova situació en un entorn d'elegibilitat total.